70 Primorski dnevnik

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
http://www.primorski.eu/ e-mail: **redakcija@primorski.eu**

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003 (convertito in Legge 27/02/2004 n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

9 771124 666007 51203

ČETRTEK, 3. DECEMBRA 2015 **št. 282 (21.519) leto LXXI.** **1,20 €**

MOSKVA - Na 2. strani
Putin še ostreje proti Erdoganu
Stopnjuje se spor po sestrelitvi letala

TRST - Na 8. strani
»Božična« polemika o ne-postavitvi jaslic
Na udaru se je znašla šola Iqbal Masih

GORICA - Na 14. strani
Stiska v družinah: dva emporija nezadostna
Nadškof: Begunsko krizo je treba reševati

VIDEM - Sestanek vodij generalštabov Italije in Slovenije

Trdne vojaške vezi

VIDEM - »Slovenija je za nas zelo pomemben in bistven vojaški partner, zato ker sodeluje z nami v mirovnih misijah na Kosovu in v Afganistanu ter na drugih vojnih žariščih. Slovenija je naš partner tudi v operaciji Sofija, ki v Sredozemskem morju rešuje migrante in se bori proti tihotapcem ljudi.« S temi laskavami besedami je načelnik generalštaba italijanske vojske general Claudio Graziano ocenil včerajšnji delovni sestanek s slovenskim kolegom Andrejem Ostermanom.

Slovenija po Grazianovem mnenju deli z Italijo »enak fokus« nad balkanskim območjem. Gre za pobude, ki bodo po generalovem mnenju okrepile ne le sodelovanje na vojaškem področju, temveč tudi njune družbene in gospodarske odnose med državama. Graziano je tudi povedal, da je Slovenija potrdila strateško partnerstvo v Afganistanu.

Na 3. strani

Srečanje v Rivoltu pri Vidmu

TRST - (L)jubilej Glasbene matice

Za naslednjih 70 let ljubezni do glasbe

FOTODAMJ@N

TRST - SKGZ o svetoivanskem objektu

V Narodnem domu tudi šolska dejavnost

SLORI

Družboslovne delavnice za rast mladih

TRST - Kako učence in dijake vpeljati v svet družboslovnega raziskovanja in jim dokazali, da je lahko dostopen vsem in da se z njim lahko ukvarjamo vsi, ne samo ugledni in nadarjeni učenjaki. Slovenski raziskovalni inštitut SLORI to že desetletje počenja z raziskovalnimi delavnicami, že večkrat je sodeloval z dijaki obeh slovenskih družboslovnih licejev v Trstu in Gorici, udeležili pa so se jih tudi špeterski, doberdobski, openski, goriški ter svetoivanski in katinarski nižješolci.

Na 12. in 13. strani

Prizadevanja za rešitev papirnice na dobri poti
Na 5. strani

Vanja Lokar o jutrišnji dražbi slovenskih slik
Na 7. strani

26 italijanskih atletov osumljenih dopinga
Na 19. strani

Damir Dugonjić zlat na EP v kratkih bazenih
Na 19. strani

Sabina Slavec o jeziku in smučarskih učiteljih
Na 20. strani

ZDA - Množično streljanje v San Bernardinu

Vsaj 12 mrtvih

ZDA - V San Bernardinu v ameriški zvezni državi Kaliforniji je sinoči prišlo do množičnega streljanja, v katerem je bilo ubitih najmanj 12 ljudi, več pa jih je ranjenih. V center, v katerem pomagajo osebam z motnjami v duševnem in telesnem razvoju so vdrli trije napadalci in začeli vsevprek pobijati. Po nepotrjenih podatkih naj bi policija v napadeni zgradbi našla tudi eksplozivno napravo. Okolico Inland Regional Centra so zasedle policijske enote, med njimi je več specialnih enot in tudi pripadniki FBI-ja.

V mestu z 200 tisoč prebivalci, ki leži 100 km vzhodno od Los Angelesa, vlada izredno stanje, policija pa je ponoči še iskala napadalce, ki so na begu.

MOSKVA - Še ostre obtožbe na račun Turčije

Rusija vztraja: Erdogan redno kupuje nafto Islamske države

Kako se bo končala »vojna« med Vladimirjem Putinom in Recepom Erdoganom?

ANSA

MOSKVA - Rusko obrambno ministrstvo je včeraj objavilo po lastnih navedbah neizpodbitne dokaze o tem, da so turški predsednik Tayyip Recep Erdogan in njegovi sorodniki vpleteni v nezakonito trgovino z nafto z Islamsko državo (IS). Ti očitki iz Moskve prihajajo že teden dni, Erdogan pa jih zavrača in je napovedal odstop, če bi bili dokazani. Predstavniki ruskega obrambnega ministrstva in vojske so včeraj na novinarski konferenci predstavili dokaze, ki po njihovih besedah neizpodbitno potrjujejo, da družina turškega predsednika kupuje nafto od IS. Dokazi bodo objavljeni tudi na spletni strani ministrstva, so napovedali.

»Glavni potrošnik te nafte, ukradene njenima zakonitima lastnikoma Siriji in Iraku, je Turčija. Glede na razpoložljive informacije v tem kriminalnem početju sodeluje najvišje politično vodstvo v državi, predsednik Erdogan in njegova družina,« je sporočil namestnik obrambnega ministra Anatolij Antonov. »Danes predstavljamo le del vseh dejstev, s katerimi razpolagamo, o tem, kako v regiji deluje povezana ekipa banditov in turške elite ter krade nafto svojim sosedam (...) ta nafta vstopa na ozemlje Turčije v ogromnih količinah,« je nadaljeval.

Kot je še povedal Antonov nezakonita trgovina z nafto letno prinese dve milijardi dolarjev dobička. Sergej Rudskoj iz generalštaba ruske vojske je medtem postregel s podatkom, da IS dnevno transportira do 200.000 sodov nafte in v ta namen razpolaga s kar 8500 cisternami.Po njegovih besedah so uspeli identificirati tri glavne poti IS za transport nafte iz Sirije in Iraka v Turčijo. Ruske zračne sile v Siriji obstreljujejo tudi kapacitete teroristov za prodajo nafte, je nadaljeval in se pohvalil, da so v dveh mesecih uničili več kot 1000 cistern s surovo nafto, več kot 40 objektov za rafiniranje nafte in več kot 20 črpališč.

Turški predsednik je trditve Moskve iz Katarja, kjer je na obisku, zavrnil kot klevetanje. »Nihče nima pravice sodelovati pri klevetanju Turčije in govoriti, da Turčija kupuje nafto od Daeša,« je dejal in pri tem uporabil arabsko ime za IS. Erdogan je sicer v ponedeljek dejal, da je pripravljen odstopiti, če bodo dokazane trditve ruskega predsednika Vladimirja Putina, da Turčija z džihadisti IS trguje z nafto. Če bo to dokazano, plemenitost našega naroda zahteva, da ne bi več ostal na položaju, je dejal Erdogan ob robu podnebnega vrha v Parizu.

Včeraj je to ponovil in zatrdil, da bo, če bodo ti očitki dejansko dokazani, še isti dan odstopil. (STA)

Republikanci »rušijo« Obamo

WASHINGTON - Predsednik ZDA Barack Obama je v torek v Parizu poudaril, da so podnebne spremembe «gospodarski in varnostni imperativ, s katerim se moramo spopasti», a v domovini so republikanci v predstavniškem domu, spodnjem domu ameriškega kongresa, izglasovali odpravo prizadevanj za omejevanje izpustov toplogrednih plinov iz ameriških elektrarn. Omenjeni resoluciji razveljavljata pravila, po katerih naj bi ZDA dosegle znižanje toplogrednih izpustov za 32 odstotkov do leta 2030 v primerjavi z letom 2005 v sektorju električne energije. Strožja pravila so bila uvedena tako za obstoječe elektrarne kot tudi za nove. Zakonodaja sicer nima veliko možnosti za vstop v veljavo, saj so v Beli hiši nanjo že napovedali veto Obame. Tega lahko kongres «povozi» z dvotretjinsko večino, ki pa je, kot vse kaže, nima. Številni konservativni člani ameriškega kongresa zanikajo, da bi se moral svet ukvarjati s podnebnimi spremembami kot posledicami človekovega delovanja.

BRUSELJ

NATO vabi Črno goro v svoje vrste

BRUSELJ - Zunanji ministri zveze Nato so povabili Črno goro, naj začne pristopna pogajanja za to, da postane 29. članica zavezništva, kar je zunanji minister Črne gore Igor Lukšić pozdravil kot nov mejnik po neodvisnosti leta 2006 nov pomemben mejnik za državo. Za polnopravno članstvo bo morala Črna gora prilagoditi obrambno področje, a tudi ivesti domače reforme, zlasti glede pravne države in boja proti korupciji. Generalni sekretar NATO Jens Stoltenberg pričakuje, da bodo pristopna pogajanja končana v začetku prihodnjega leta. Nato sledi proces ratifikacije v vseh 28 zaveznicah.

Na povabilo se je hladno odzvala Rusija. Vplivni ruski politik Aleksej Puškov je ocenil, da ima povabilo Črni gori z vidika Moskve prej politični kot vojaški pomen. «Članstvo Črne gore v Natu ne bo spremenilo strateškega ravnotežja, vendar pa kaže, da se širitev, ki jo pospešujejo ZDA, ne bo končala,» je dejal predsednik ruskega odbora za zunanjo politiko.

ŠPANIJA

Sodišče proti samostojni Kataloniji

MADRID- Špansko ustavno sodišče je v nenavadno hitrem času katalonsko resolucijo o neodvisnosti razglasilo za neustavno, kot tudi vse njene morebitne posledice. Sodišče je o resoluciji, ki predvideva odcepitev od Španije v 18 mesecih, odločalo na pobudo vlade v Madridu. A resolucija, o kateri je sodišče odločalo, zavrača vsakršno avtoriteto španskih institucij, ki bi lahko stale na poti odcepitve, med njimi tudi ustavnega sodišča, ki da je »izgubilo vso legitimnost«. Španski El Pais je poročal, da je predsednik ustavnega sodišča Francisco Pérez de los Cobos hotel odločitev o katalonski resoluciji sprejeti še pred jutrišnjim uradnim začetkom predvolilne kampanje v Španiji.

Madrid je z odločitvijo ustavnega sodišča po pričakovanjih zadovoljen. »Velika večina Špancev, ki verjamejo v Španijo, nacionalno suverenost in enakopravnost vseh Špancev bo zadovoljna,« je povedal španski premier Mariano Rajoy, ki je katalonske težnje po samostojnosti v preteklosti označil za »neumnost«.

Katalonska stran se na odločitev sodišča še ni odzvala, a je parlament v Barceloni v skladu z resolucijo o neodvisnosti že vnaprej napovedal, da bo odločitev ignoriral. Pričakovati je, da bodo po razsodbi odnosi med Barceloni in Madridu ostali na mrtvi točki. Je pa španska vlada sprejela tudi zakonodajo, ki ustavnemu sodišču omogoča sankcioniranje ali celo odstavitev visokih funkcionarjev, ki ne bi upoštevali razsodbe sodišča. Včerajšnja razsodba po poročanju El Paisa sicer tovrstnega ukrepa ne omenja.

Katalonski poslanci so resolucijo potrdili v začetku novembra. Postopek ustanovitve nove evropske države naj bi trajal vsega 18 mesecev.

MIGRANTI - Poznavalca Bližnjega vzhoda v Ljubljani o »tretjem eksodusu«

»Begunski val bo usahnil«

Iračan Bašar Ibrahim al Hadla opozoril na varnostni vidik, Italijan Carlo Pelanda pa je pozval k vrnitvi dostojanstva bežečim

LJUBLJANA - V bližnji prihodnosti bo begunski val, ki ga je bila Evropa priča letošnjo jesen, usahnil, sta prepričana poznavalec Bližnjega vzhoda, Iračan Bašar Ibrahim al Hadla ter profesor na rimski univerzi Marconi Carlo Pelanda. Na zahodnobalkanski poti bo to po besedah Hadla vidno v nekaj dneh. Hadla in Pelanda sta v torek spregovorila na okrogli mizi, ki so jo na ljubljanski fakulteti za družbene vede (FDV) priredili Slovensko panevropsko gibanje, Pravni center za človekove pravice Koper in Center za mednarodne odnose na FDV. Razprava se je vrtela okoli različnih vidikov begunske krize.

Hadla, ki živi v Beogradu, v Srbiji ter na Hrvaškem na terenu sodeluje kot prevajalec za begunce, je begunski val poimenoval kot «tretji eksodus».

Naštel je statistične podatke, ki kažejo, da je med prosilci za azil v Evropi 52 odstotkov Sircev, 19 odstotkov Afganistancev, šest odstotkov Alžircev, pet odstotkov Iračanov, ostali pa prihajajo iz zelo različnih držav, od Bangladeša in Pakistana do Somalije in Egipta.

Sirci v Evropo tako množično po njegovi besedah prihajajo, saj v Libanonu in Turčiji, kamor so pobegnili pred vojno v domovini, živijo v peklenskih, suženjskih razmerah, zato nimajo druge možnosti, kot da se podajo proti Evropi, je dejal Hadla. Pri tem je opozoril, da okoli dva odstotka iraških prosilcev za azil predstavljajo nekdanji pripadniki raznih šiitskih milic. Nekatere med temi skupinami so zelo okrutne, je opozoril. Te posameznike se med begunsko množico na terenu prepozna, ker imajo veliko denarja - ta običajno izvira iz kraje tujega premoženja, ki ga nato preprodajo. Taksistom po balkanski poti tudi ponujajo veliko denarja za prevoz do recimo Avstrije, je opisoval.

Begunci v Sloveniji

ANSA

»Če želijo ostati v Evropi, jih ne prosimo, naj bodo manj muslimanski, ampak naj upoštevajo pravila in zakone naših demokracij«

Vendar ti ljudje ne želijo v Nemčijo ali na Švedsko, kjer imajo veliko izkušenj s prepoznavanjem pripadnikov milic in jih ti ne morejo pretentati, ampak odhajajo v druge države, denimo na Nizozemsko ali Dansko, v Italijo in Španijo, je še dodal. Ob tem se je vprašal, kako se bodo ti ljudje obnašali, ko jim bo denarja, ki ga imajo pri sebi, zmanjkalo. *»S tem se mora Evropa ukvarjati,«* je izpostavil. Pelanda je dodal, da morajo obveščevalni in varnosti organi opraviti svoje delo.

Pelanda je, kakor je poudaril kot provokacijo, izpostavil človeški kapital, ki da ga države EU, predvsem pa Nemčija vidijo v migrantih.

Populacija teh držav se namreč stara, zato rabijo mlade, delovno aktivne ljudi. Za Nemčijo so posebno zanimivi izobraženi Sirci iz srednjega sloja, ostale pa da želi razporediti v druge države, je dejal.

IS bi lahko «totalno uničili v dveh dneh», a se tega ne stori iz čisto praktičnih razlogov

Italijanski profesor je sicer prepričan, da bi morali migrantom, ki so prišli v EU, povrniti dostojanstvo ter jim ponuditi namestitev, jim ponuditi učenje jezika, izobraževanje, da se bodo počutili kot doma, kar da vodi na pot integracije. *»In če želijo ostati v Evropi, jih ne prosimo, naj bodo manj muslimanski, ampak naj upoštevajo pravila in zakone naših demokracij«*, je še izpostavil.

EU je namreč po njegovem «etična sila, ki lahko ustvari delovne pogoje, nudi dostojanstvo ljudem, ki so ga izgubili,» zato je migrantska kriza priložnost, ne nevarnost za EU, je dejal Pelanda. Ob tem se mu ne zdi, da bi bil schengen ogrožen ali da bi Evropi grozila fragmentacija.

Pelanda je prepričan tudi, da bi IS, skupino nekaj deset tisoč borcev, pred katero danes beži na tisoče ljudi, «totalno uničili v dveh dneh», a se tega ne stori iz čisto praktičnih razlogov, tveganje ob uničenju te skupine je večje kot ob njeni ohranitvi, je prepričan. Borci IS bi namreč pobegnili v severno Afriko, Nigerijo, Somalijo, Čečenijo, je našteval.

»Če se IS uniči, bo iz tega nastalo 100 IS,« je menil italijanski profesor. (STA)

RIVOLTO - Srečanje načelnikov generalštabov Graziana in Ostermana

Italija in Slovenija bosta okrepili vojaško sodelovanje

Načelnika generalštaba Andrej Osterman in Claudio Graziano na srečanju v Rivoltu

FOTO FRECCE TRICOLORI

RIVOLTO (VIDEM) - *»Slovenija je za nas zelo pomemben in bistven vojaški partner, zato ker sodeluje z nami v mirovnih misijah na Kosovu in v Afganistanu ter na drugih vojnih žariščih. Slovenija je naš partner tudi v operaciji Sofija, ki v Sredozemskem morju rešuje življenja migrantov in preganja tihotapce ljudi.«* S temi laskavami besedami je načelnik generalštaba italijanske vojske general Claudio Graziano ocenil včerajšnji delovni sestanek s slovenskim kolegom Andrejem Ostermanom. Slovenija po Grazianovem mnenju deli z Italijo »enak fokus« nad balkanskim območjem. Gre za pobude, ki bodo po generalovem mnenju okrepile ne le meddržavno sodelovanje na vojaškem področju, temveč tudi njune družbene in gospodarske odnose. Graziano je povedal, da je Slovenija tudi potrdila dosedanje strateško partnerstvo v Afganistanu.

Visoka vojaška predstavnika sta se pogovarjala približno eno uro. Po sestanku sta si ogledala krajšo vajo državne letalske akrobatske skupine Frecce tricolori v omejeni sestavi petih letal. Ob koncu sta čestitala poveljniku akrobatske skupine Janu Slangenu, ki jim je predstavil potek vaje z letali Aermacchi Mb 339.

Redna izmenjava informacij o prihodu in odhodu beguncev

Italija redno izmenjuje informacije in nasvete s Slovenijo in Hrvaško glede prihajanja in odhajanja beuncev, je pojasnil general Graziano. To velja tako za migracijske tokove čez Turčijo, Grčijo in nekdanjo Jugoslavijo, kot tudi za migracije iz Libije. Slovenija je s svojo vojno ladjo Triglav v tem času angažirana v operaciji Sofija, ki predstavlja nekakšno nadgradnjo evropske operacije Mare Nostrum.

V Italiji, kot v Sloveniji, je nadzor migracijskih tokov v domeni notranjega ministrstva, torej policije. Vojska pri tem pomaga s točno začrtanimi cilji in nalogami. Italija Sloveniji in ostalim državam pomaga tudi z nasveti, saj ima na področju migrantov in prebežnikov dolgoletne izkušnje. General Graziano je omenil prvo libijsko krizo pred štirimi leti, še prej pa begunski val iz Albanije, s katerim se je Italija spoprijemala sama brez vsake mednarodne pomoči.

Kosovo in stalna pripravljenost v boju proti terorizmu

Graziano in Osterman seveda nista mogla mimo boja proti terorizmu. Italijanski general je pri tem izpostavil pomembno vlogo Kosova, kjer ima italijanska misija vodilno poveljniško vlogo v sklopu kontingenta zavezništva Nato. Teroristična nevarnost, ki jo predstavlja Islamska država (IS), se lahko preusmeri tudi na Balkan, zato je stabilnost Kosova v tem trenutku ključnega pomena, je dodal Graziano.

Rim vse bolj skrbijo zadnja dogajanja v Libiji

Sodeč po včerajšnjih besedah načelnika italijanskega generalštaba Rim trenutno še najbolj skrbijo dogajanja v Libiji. Predvsem po zadnjih novicah, ki pravijo, da se v to razkosano državo iz Sirije množično selijo islamske milice. Graziano se je pred Ostermanom skliceval na besede predsednika italijanske vlade Mattea Renzija, ki je priznal hude varnostne probleme v Libiji ter vprašljivo mednarodno sodelovanje v držav. »Boj proti IS zahteva sistemski boj in multinacionalni pristop,« je prepričan Graziano.

S.T.

Za odpadke FJK med najcenejšimi

RIM - Podražitev cen za odvoz odpadkov je v Italiji »hitrejša« od inflacije in med najdražjimi v evroobmočju, v poročilu piše združenje Confartigianato. V zadnjih treh letih so se cene v Italiji povišale za 12,5 odstotka, kar je devetkrat več kot je bila v term času stopnja inflacije (12,6 odstotka).

Državno povprečje za vsakega prebivalca (všteti so tudi stroški, ki jih z odpadki imajo podjetja, in pa davki) je v letu 2014 znašalo 168,14 evra, skupna »vrednost smeti« pa je na letni ravni 10,2 milijarde evrov, medtem ko so se v Evropi stroški v povprečju povišali za 5,1 odstotka.

Za odvoz smeti največ plačajo prebivalci Lacija (214 evrov), sledijo Ligurija (211,75), Toskana (208,25) Kampanija (205,02), Umbrija (190,23) in Sardinija (188,90). Na vrhu lestvice najbolj varčnih dežel pa je Molise (123,12), sledijo vedno učinkoviti Južnotirolci in Tridentinci (128,60), bronasto kolajno pa si je prislužila Furlanija Julijska krajina (127,92 evra).

Smučanje v deželi že konec tega tedna

TRST - Prihodnjo soboto (5. decembra) bo tudi v naši deželi uradno stekla smučarska sezona, njen začetek pa seveda pogojujejo vremenske razmere. Od 5. do 8. decembra bo vsekakor že mogoče smučati na zgornjem delu višarske proge (do vmesne postaje) ter na progah Florjanka, Malga in Foresta. Odprta bo seveda tudi višarska kabinska žičnica, na voljo tudi za pešce ter sedežnice Prasnig, Hutte in Florjanka. Zabaviščni park in proga za bob bodo odprli šele med božičnimi oz. novoletnimi prazniki.

V kraju Gorni di Sopra bodo že konec tedna odprli šolsko progo Davost, na Piancavallu pa samo za pešce sedežnica Tremol 1.

Na Žlebeh in na Zoncolanu bo, če bodo razmere ugodne, potrebno počakati do sobote, 12. decembra, v Saurisu pa bodo naprave začele delovati šele 24. decembra. Do petka, 18. decembra bo za skipass veljal 30 odstotni popust v primerjavi s cenami v visoki sezoni.

SLOVENIJA

»Varnost terja precej več pozornosti«

BRUSELJ - Slovenija bo morala več pozornosti namenjati varnosti, je včeraj v Bruslju poudaril vodja slovenske diplomacije Karl Erjavec po dvodnevnem zasedanju zunanjih ministrov članic zveze Nato. Varnost ni več samoumevna in ne smemo si delati iluzij, da živimo v varnem svetu, je opozoril in ob tem spomnil tudi na migracijski val. Nihče ne bo varnosti zagotavljal namesto nas, je še izpostavil Erjavec in dodal, da Nato temelji na medsebojni solidarnosti in tudi na delitvi bremen. »Zveza Nato pričakuje, da bo Slovenija solidarna in da bo nosila ustrezen delež bremen,« je opozoril minister.

»Če smo se doslej ukvarjali zlasti z vprašanji, kako preseči finančno in gospodarsko krizo, pa prihaja glede na razmere v mednarodnem okolju čas, ko bosta morali slovenska vlada in na sploh družba več pozornosti nameniti varnostnim izzivom,« je poudaril. »Nočem biti dramatičen,» je še dejal Erjavec. Ob tem je napovedal, da namerava v naslednjem tednu po vrnitvi predsednika vlade Mira Cerarja iz ZDA v povezavi s tem vprašanjem opraviti temeljit pogovor, saj to dejansko postaja vse bolj pereče vprašanje. (STA)

KALABRIJA - V pristanišču Gioia Tauro od začetka leta zasegli skoraj tono bele droge

V dveh kontejnerjih 334 kg kokaina

Kontejnerja sta z ladjo potovala iz Brazilije v Trst in Koper, v resnici pa droga ne bi nikoli prispela do Severnega Jadrana

Finančna stražnika z zaseženo drogo

REGGIO CALABRIA - V kalabrijskem pristanišču Gioia Tauro so finančni stražniki in cariniki v dveh različnih kontejnerjih odkrili in zasegli skupnih 344 kilogramov čistega kokaina, ogromno količino, ki bi po ocenah preiskovalcev s prodajo na drobno navrgla kakih 70 milijonov evrov. Droga je bila skrita v dveh kontejnerjih: 55 kilogramov je bilo skritih v kontejnerju s tovorom aluminija, ki je potoval iz Brazilije v Slovenijo (v koprsko pristanišče), 289 kilogramov pa v kontejnerju s kavo, ki je bila na poti iz Brazilije v Trst. Preiskovalci so Primorskemu dnevniku razložili, da kokain vsekakor ne bi nikoli prispel niti v Koper niti v Trst, ker sta to fiktivna cilja: drogo iz Južne Amerike bi morale v omenjenem kalabrijskem pristanišču na skrito prevzeti kriminalne združbe, krajevna mafija 'ndrangheta, ki s trgovino z drogami služi milijarde evrov.

Preiskavo koordinira protimafijsko tožilstvo iz Reggio Calabrie. Na drogo so naleteli na osnovi analize dokumentacije, s posebnim skenerjem za pregledovanje zaprtih kontejnerjev in tudi s pomočjo izurjenih psov. V tiskovnem sporočilu, ki ga je podpisal državni tožilec Federico Cafiero De Raho, piše, da so v kontejnerju, namenjenem v Trst, odkrili enajst velikih torb, polnih kokaina. Prodaja na drobno 334 kilogramov bele droge bi kriminalu prinesla kakih 70 milijonov evrov: za gram kokaina odštejejo odjemalci po 90-100 evrov, odvisno od kakovosti, a kokain je pri prodaji na drobno razredčen z drugimi snovmi.

Tožilec poudarja, da je finančna straža v sodelovanju s cariniki na ladjah v pristanišču Gioia Tauro od začetka tega leta zasegla že 932 kilogramov, torej skoraj tono kokaina. Septembra so v istem pristanišču med drugim že zasegli 119 kilogramov kokaina v kontejnerju, ki je bil na poti proti Trstu. Na prvi pogled bi kazalo, da je Trst (in tudi Koper) neke vrste logistični center trgovcev z drogo, v resnici pa ni tako. V kontejnerje, ki iz Južne Amerike potujejo v različna evropska pristanišča, kriminalci na skrito spravljajo drogo, v Gioii Tauro pa jo mafijci prevzamejo, ne da bi izvozniki in uvozniki blaga ter surovin v kontejnerjih kaj o tem vedeli. (af)

Droga je bila že na cilju

REGGIO CALABRIA - Pokrajinski poveljnik finančne straže iz Reggio Calabrie, polkovnik Alessandro Barbera, je po telefonu pojasnil, da zaseženi kokain v resnici ne bi v nobenem primeru priplul do Trsta in Kopra. »To ni bil pravi cilj prepovedanega tovora.«

Septembra ste že zasegli tovor kokaina v kontejnerju, ki je potoval v Trst. Kaj to pomeni?

Drogo, ki prihaja iz Južne Amerike, nabavlja tukajšnja mafija 'ndrangheta. V teh primerih izvozniki in uvozniki zakonitega blaga ter surovin v kontejnerjih sploh niso seznanjeni z ničemer. V Braziliji je nekdo na skrito spravil v kontejner torbe s kokainom, kriminalci pa bi jih prevzeli tukaj, v Gioii Tauro. Tej tehniki pravimo »rip-off«. Kriminalci izkoristijo vsak trenutek, ko se kontejnerji po svetu pretovarjajo, odpirajo in zapirajo.

Trst in Koper sta torej zgolj formalna cilja, ki v tej zgodbi nimata pomena?

Tako je. Vozlišče je tu v Kalabriji. Okoli pristanišča, v katero pripluje veliko ladij iz Južne Amerike, so dejavne zelo kruteh mafijske skupine, kakršne so »'ndrine« Romalli, Pesce in Bellocco. Ne vemo, kdo je tokrat naročil kokain, gotovo pa bi ga prevzeli tukaj.

Iz Kalabrije pa ga razpošiljajo vsepovsod ...

Da. To so ogromne količine in ogromni posli.

Aljoša Fonda

Za vse naročnike imam super darilo!

TO JE... NOVICA!

AKCIJA »NAROČI SE« 2016

Primorski dnevnik je edini časopis, ki brezplačno že zgodaj zjutraj prihaja na vaš dom. Tudi za leto 2016 ostaja naročnina nanj tako kot letos **230€**. Plačati jo je treba do 31.1.2016 in vsak izvod vas bo tako stal le **0,76 evra.**

Ob 70-letnici dnevnika vsem naročnikom poklanjamo **dragoceno darilo: zbornik "Primorski dnevnik - Okno v svet Slovencev v Italiji"**, ki prinaša bogat pregled dolgoletne dejavnosti dnevnika, ljudi, ki so ga ustvarjali in skupnosti, kateri je namenjen.

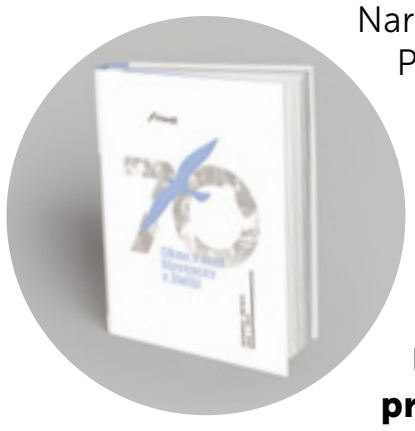

Naročnikom na tiskano izdajo Primorskega dnevnika nudimo **brezplačen dostop do spletne verzije časopisa**. Ob tem lahko brezplačno objavljajo male oglase in čestitke brez okvirja. Če se naročite takoj, boste Primorski dnevnik **do konca letošnjega leta na dom prejemali brezplačno.**

Primorski dnevnik

Zadruga Primorski dnevnik

informacije: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 356320

www.primorski.eu

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski dnevnik

SVETI IVAN - Dežela pripravlja okvirni načrt

V Narodnem domu konferenčna dvorana za slovenske višje šole

Prizadevanja vodstva SKGZ tudi za Narodni dom v Filzijevi ulici

Strokovne službe deželnega odborništva za premoženje pospešeno pripravljajo prvi osnutek načrta za stvarno namembnost Narodnega doma pri Svetem Ivanu. Po mnenju Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki je prvo sejo svojega izvršnega odbora namenila vprašanju domov, bo Dežela upoštevala potrebe Slovenskega raziskovalnega inštituta, Narodne in študijske knjižnice in tamkajšnji slovenskih višjih šol, začenši z večjo konferenčno dvorani. Na podlagi tega načrta bo moralo priti do dodatnega preverjanja z bodočimi uporabniki in posledično do formalne potrditve celotnega postopka obnove, ki zahteva radikalne posege.

O tem je na seji izvršnega odbora poročal deželni tajnik Livio Semolič, ki je izpostavil pozitivne izkušnje goriškega Trgovskega doma, kjer se nadaljuje obnova pritličnih prostorov. Trgovski dom v Gorici ter tržaška narodna domova (vsi trije so omenjeni v zaščitnem zakonu) sodijo med prioritete deželne SKGZ, »saj predstavljata nepremičnini iz vseh vidikov izredno pomemben izziv za celotno slovensko skupnost na Tržaškem in v širšem prostoru. V njih bo treba iskati rešitve, ki se približujejo modelu Tržaškega knjižnega središča in ki bodo odprte bogati tržaški kulturni in jezikovni stvarnosti.«

Na seji je tekla beseda tudi o stanju Narodnega doma v Ul. Filzi, kjer je položaj še nekoliko nedorečen zaradi objektivnih razlogov. Glede na serijo sestankov, ki so bili izpeljani v zadnjih tednih, bi lahko tudi tam po oceni SKGZ prišlo do določenih zanimivih premikov v naslednjih mesecih. »Skratka, potrebna bo še naprej vztrajnost pri spremljanju te problematike, saj sam po sebi 19. člen zaščitnega zakona ne zagotavlja avtomatičnih rešitev, pač pa odpira možnosti, za katere moramo biti dovolj spretni, da jih znamo primerno izkoristiti,« piše v sporočilu za javnost.

Kompleksnost tovrstne problematike zahteva zelo trezno in vztrajno naprezanje in soočanje z različnimi sogovorniki, ki lahko pozitivno vplivajo na dosego zastavljenih ciljev, menijo na SKGZ. »V tem smislu se tajnik Semolič redno sooča s pristojnimi sogovorniki, od tržaškega župana Roberta Cosolinija in predstavnikov tržaške univerze vse do deželnega odbornika Francesca Peronija in ostalih institucionalnih sogovornikov. Glede tega prihaja tudi do rednega soočanja s predsednico paritetnega odbora Ksenijo Dobrila in upravnim odborom NŠK, saj je prav Narodna in študijska knjižnica neposredno zainteresirana za pozitivni zaključek te kompleksne zgodbe, kjer pa so končno na vidiku spodbudni razpleti.«

Notranjost Narodnega doma pri Sv. Ivanu, ki zahteva korenito prenovo

FOTO DAMJ@N

Stadion 1. maj potrebuje celovito obnovo

Predsednik Rudi Pavšič je na umestitveni seji izvršnega odbora SKGZ izpostavil pobude, ki jih je krovna manjšinska organizacija sprožila glede obnove Stadiona 1. maj. Krovna organizacija je za to problematiko sestavila koordinacijsko delovno skupino, ki jo bo vodil tržaški pokrajinski predsednik Tomaž Ban.

Skupina se bo sestala naslednji teden ter ocenila vse možnosti, da bi športno-mladinski center dobil potrebna sredstva za celovito obnovo. Le tako bo po prepričanju SKGZ lahko uresničil vsebinske zasnove in postal osrednje središče naše mladine v mestnem središču v neposredni bližini slovenskih šol in samega svetoivanskega Narodnega doma. Pavšič je na seji novega deželnega sveta SKGZ označil Stadion 1. maj za prioriteto vseh prioritet. To vprašanje, kot smo poročali, neposredno spremlja tudi deželni odbornik Gianni Torrenti. O usodi Stadiona je tekla beseda na delovnem srečanju, za katerega je dal pobudo deželni svetnik Stefano Ukmar, poleg Torrentija pa sta se ga udeležila še podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec in predsednik ŠZ Bor Gorazd Pučnik.

Na seji izvršnega odbora SKGZ je predsednik novega deželnega sveta zveze Igor Kocijančič predstavil načrte tega telesa.

ROJAN - Utaja

Gradbenemu podjetniku zasegli vilo

Tržaška finančna straža je v okviru preiskave o utajevanju davkov v sodelovanju z državnim tožilstvom prišla na sled tržaškemu podjetniku iz gradbenega sektorja, ki v letu 2013 ni plačal davka na dodano vrednost (IVA), državi dolguje zaradi tega 268 tisoč evrov. Znesek presega zakonsko predvideni prag, nad katerim je treba uvesti kazenski postopek (Renzijeva vlada je ta prag letos dvignila s 50 na 250 tisoč evrov).

Tržaški oddelek davčne policije, ki deluje pod okriljem pokrajinskega poveljstva finančne straže, je podrobno proučil položaj podjetja, analiziral tekoče račune in podatkovne baze ***(na sliki finančni stražnik na delu)***. Naposled je sodstvo odredilo preventivni zaseg neke vile v Rojanu, ki je last gradbenega podjetnika, pa še nekaterih premičnin v skupni vrednosti 268 tisoč evrov.

Premoženje bo lastnik dobil nazaj, ko bo poravnal svoj dolg do države. Kaže, da je tudi v tem primeru govor o podjetniku, ki je imel velike likvidnostne težave in je dal prednost poravnavi ostalih dolgov, tako pa se je znašel na seznamu davčnih utajevalcev. (af)

VICENZA - Pozitivne novosti

Papirnica Burgo kot Electrolux

Skupina Burgo si tokrat ni premislila. Nasprotno, v marcu leta 2016 bo predstavila načrt za nadaljnje delovanje štivanske papirnice Burgo, že prihodnji teden pa se bo ponovno sestala s panožnimi sindikati. Glavna zamisel glede delovne sile je v tem, da se odpusti čim manj zaposlenih in da se namesto mobilnosti uvede solidarnostno pogodbo v pričakovanju na proizvodno preobrazbo 2. produktivne linije. Temeljno vlogo bo imela pri tem Dežela Furlanija-Julijska krajina, papirnico pa naj bi rešili po modelu, ki je privedel do rešitve krize družbe Electrolux.

To je izšlo s celodnevnega srečanja med vodstvom skupine Burgo ter predstavniki državnih in krajevnih panožnih sindikatov Cgil, Fistel, Slc, Uilcom in Ugl, ki je bilo včeraj na sedežu skupine v Vicenzi. Če je bila glavna skrb sindikatov ta, da se se lahko Burgo ponovno premisli in zavrne odločitve s petkovega sestanka na ministrstvu za gospodarski razvoj, se to ni zgodilo. Nasprotno, družba Burgo je potrdila smernice, ki so jih nakazali s predstavniki Rima in deželne vlade. V dokumentu, ki so ga vsi podpisali, je bilo med drugim zapisano, da se bo Burgo zavzemal za preobrazbo 2. linije, za okrepitev 3. linije in za ukrepe za zmanjšanje stroškov dela. Poleg tega bodo skušali poiskati najboljšo pot oz. socialne blažilce, ki bi lahko nadomestili mobilnost za 153 ljudi. Po napovedih bo mobilnost nadomestila solidarnostna pogodba, tako pri tem kot pri prizadevanjih za proizvodno preobrazbo 2. linije (to bo zahtevalo več 10 milijonov evrov) pa bo imela glavno besedo Dežela FJK.

A.G.

PONČANA - Droga

Hašiš v žepih

Policija aretirala Tržičana

Policisti so v Trstu zasačili 53-letnega preprodajalca hašiša, v žepih je imel pet večjih »opek« rjave droge. Paolo Sandrin, doma iz Tržiča, je zdaj v priporu. V okviru nadzornih dejavnosti za preprečevanje tatvin v trgovinah so tržaški policisti v petek pregledovali območje Svetega Jakoba ter ulic D'Alviano in Baiamonti.

Med to dejavnostjo so ustavili več ljudi in pregledali njihove osebne dokumente, zgodaj popoldne pa so v uličici, ki vodi v stanovanjsko hišo v Ul. San Giovanni Bosco, opazili sumljivega moškega. Približali so se mu in ga takoj prepoznali, saj je imel Sandrin, ki nima stalnega bivališča, že večkrat opravka z roko pravice. Policistom ni znal razložiti, kaj ga je privedlo v te kraje, bil pa je zelo živčen. Sledila je osebna preiskava in v žepih njegove jope so našli pet velikih kosov hašiša: verjetno je bil na tem, da jih komu izroči oziroma proda. Odvedli so ga v tržaški zapor.

POLICIJA - Od junija opravili pet nadzornih akcij

Petnajst voznikov pod vplivom alkohola, pri šestih našli sledi drog

Pretekli konec tedna so tržaški policisti v okviru okrepljenega nadzora nad prometom spet preverjali stanje voznikov, ki sedejo za volan. V noči na nedeljo so tako ustavili trideset voznikov, pri katerih so preverjali tako stopnjo alkohola v krvi kot prisotnost nedovoljenih substanc. Pri treh voznikih se je izkazalo, da so pregloboko pogledali v kozarec in vseeno sedli za volan (presegli so dovoljeno mejo 0,5 g/l) - vsem so zasegli vozniško dovoljenje.

Od junija imajo policisti, karabinjerji, mestni redarji in finančna straža s psi policisti namreč ob sebi pri kontrolah alkotest in tudi posebno napravo za preverjanje sledi drog, in sicer kokaina, THC, opiatov, amfetaminov in metamfetaminov. Od junija do danes so v okviru petih nadzornih akcij ustavili 217 vozil in preverili dokumente in stanje 410 voznikov. Vsi so morali opraviti alkotest, 31 je moralo prestati tudi preverjanje prisotnosti drog: 15 oseb je preseglo dovoljeno mejo alkohola v krvi, šestim pa so v slini našli sledi mamil. Skupno so zasegli 16 vozniških dovoljenj in izdali 21 kazni zaradi kršitve prometnega pravilnika. Obenem so zaplenili 0,4 grama marihuane.

Posnetek junijskih dejavnosti FOTODAMJ@N

OBČINA DEVIN-NABREŽINA - Seja občinskega sveta

Skrb za domač prostor v rebalansu proračuna

Po enominutnem molku v spomin na žrtve terorističnega napada v Parizu, so se devinsko-nabrežinski občinski odborniki in svetniki na včerajšnji občinski seji najprej posvetili splošnemu rebalansu občinskega proračuna za obdobje 2015-2017. Občinski odbornik za finance Lorenzo Corigliano je uvodoma pojasnil, da je proračun izravnan na ničlo in da je bila uprava primorana prihraniti milijon 322 tisoč evrov za prenos v državno blagajno. Vodja desnosredinske opozicije Massimo Romita je glede tega opozoril, da so večkrat zaman prosili za več sredstev za vzdrževanje športnih objektov, zlasti tistega v Vižovljah. Že res, da o prilivu denarja v občinske blagajne odloča Dežela, vendar temu športnemu centru, kjer se vsak dan zbira veliko mladine, grozi zaprtje, je dodal njegov opozicijski kolega Giorgio Ret. Da občinska uprava ne more koristiti sredstev za strukturalno sanacijo vižovskega centra zaradi znanega pakta stabilnosti, je potrdil tudi odbornik za javna dela Andrej Cunja, ki je napovedal srečanje (danes) s pokrajinskim podpredsednikom Igorjem Dolencem ravno glede morebitnega priliva prispevkov za ogrevanje tega objekta. Vprašanja o stroških za javne dela so se nato razširila še na asfaltiranje dotrajanih občinskih cest, ki se je v torek začelo v Praprotu in naj bi se čez tri tedne zaključilo v Prečniku - v skupni vrednosti 148.500 evrov. Sklep o rebalansu je bil kljub negativnemu mnenju desnosredinske opozicije odobren.

Svetniki so nato na predlog odbornika Corigliana soglasno odobrili spremembo statuta konzorcija Lokalno akcijske skupine Kras (GAL): slednji naj bi deloval do leta 2034, število njegovih članov pa naj bi po novem naraslo od 4 na 7. Svetniki so potrdili pomen konzorcija oz. posledičnega priliva evropskih prispevkov za promocijo in ekonomski, socialni in kulturni razvoj domačega ozemlja. Prav tako so soglasno odobrili sporazum z Občino Trst o skupnem vodenju službe za obračun plač zaposlenih in njim izenačenih uslužbencev ter občinskih upraviteljev. Nekateri svetniki so ocenili, da pomeni konvencija za občino finančni prihranek in rešitev problema, ki pa nikakor ne omejuje občinske avtonomije. Kot zadnji je bil naposled soglasno odobren še sklep, po katerem je bil spremenjen statut pripravljalnega odbora Dnevov kmetijstva, ribištva in gozdarstva; odbornica za kulturo Marija Brecelj je pojasnila, da odbora ne bremenijo dolgovi, ne razpolaga pa več s finančnim kritjem, zato se njegovo delovanje izteka 31. decembra letos (in ne leta 2017, kot je bilo načrtovano).

Na koncu je bil še čas za vprašanje svetnika Romite o razsvetljavi šolskih prostorov, na katerega je odbornik Cunja odgovoril, da snuje Občina t.i. project financing za posege za ogrevanje in izolacijo, ki bi zmanjšali energetsko porabo. Včerajšnjo sejo pa se velja zapomniti tudi zato, ker jo je podžupan Massimo Veronese (župan Vladimir Kukanja je bil namreč odsoten zaradi bolezni) vodil izključno v slovenščini, kar se navadno ne dogaja. (sas)

Lorenzo Corigliano

FOTODAMJ@N

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Seja župana in vodij svetniških skupin

Novi prostorski načrt bo najbrž odobren pred božičnimi prazniki

Tržaški občinski svet bo naposled najbrž odobril novi splošni občinski prostorski načrt pred božičnimi prazniki. Prah, ki se je dvignil v zadnjih dneh še zlasti zaradi trde obstrukcije, ki jo izvaja desnosredinska opozicija od vsega začetka, se je malce polegel pred začetkom včerajšnje seje občinskega sveta po sestanku vodij svetniških skupin, ki se ga je udeležil tudi tržaški župan Roberto Cosolini.

Seja je bila namenjena za razjasnitev med večino in opozicijo, kajti jasno je bilo, da tako ne more naprej. Občinski svetniki desne sredine so namreč med razpravo o vsakem ugovoru vselej izkoriščali ves čas na razpolago, se pravi 20 minut. Na ta način bi se razprava zavlekla v nedogled. Načelniki svetniških skupin na seji sicer niso določili nič dokončnega. V dokaj umirjenem vzdušju in tonih so se vsekakor okvirno domenili za vsaj dve dodatni seji občinskega sveta. Zaključna seja, na kateri bo skupščina dokončno odobrila prostorski načrt, bo torej po predvidevanjih le rahlo zamaknjena, in sicer s 14. na 17. december.

Poleg dveh dodatnih sej, namenjenih za razpravo o regulacijskem načrtu, je prišlo tudi do spremembe glede postopka za razpravo o raznih ugovorih. Nekatere ugovore bodo združili in obravnavali po sklopih in ne več strogo posamezno. Ko bo to mogoče, bodo torej občinski svetniki govorili o sklopih sorodnih oziroma podobnih ugovorov. Vsak ugovor bo vsekakor deležen posameznega glasovanja.

Skratka, vsi načelniki svetniških skupin so soglašali, da je potrebno ukrepati, ker bo morala skupščina drugače zasedati do onemoglosti, je ocenil predsednik občinskega sveta Iztok Furlanič. Občinski svetniki ne smejo pretiravati, kajti odobritev novega prostorskega načrta je ne nazadnje v interesu vseh, so še povedali vodje svetniških skupin. S tem je soglašal tudi načelnik skupine stranke Forza Italia Everest Bertoli, ki je med drugim predlagal in dosegel, da bo mogoče nekatere pomembne ugovore obravnavati posamezno.

A.G.

Novinar Rampini na Pomorski postaji

Tržaški dnevnik Il Piccolo vabi **danes ob 17. uri** na tržaško Pomorsko postajo (skladišče 42) na srečanje z italijanskim novinarjem in esejistom oz. ameriškim dopisnikom dnevnika Repubblica Federicom Rampinijem, ki bo predstavil svoje dele Una bussola per la crisi globale. Z njim se bo pogovarjal odgovorni urednik dnevnika Paolo Possamai. Hkrati bodo predstavili izsledke raziskave, ki jo je opravila fundacija Nord Est v okviru 500 večjih podjetij v deželi Furlaniji Julijski krajini in iz katerih je občutiti prve simptome ponovnega zagona po gospodarski krizi.

Kolektivna zemljiška posest včeraj, danes in jutri

Devinsko-nabrežinska občinska uprava vabi **drevi ob 18.30** na tu-

ristično kmetijo Hermada (Cerovlje 1/0) na predstavitev raziskave Norberta Fragiacoma z naslovom Kolektivna zemljiška posest včeraj, danes in jutri. Zgodovinski pripetljaji in možnosti za oživljanje jusov v devinsko-nabrežinski občini v Julijski krajini po avstrijskem obdobju. Uvodno besedo bo podal občinski odbornik za juse in jusarske služnosti Massimo Veronese.

Zagonska podjetja: od ideje do uresničitve

V prostorih Impact Hub (Ul.Madonna del Mare 3/b) bodo **danes ob 17. uri** predstavili priročnik za uresničevanje zagonskih podjetij - od ideje do njihove dejanske uresničitve. Gre za pravi vademecum, ki ponuja med drugim vpogled v zgodbe o uspehu in v napake, ki se jim je treba izogniti. Posebno pozornost bodo govorniki namenili uspešnim tržaškim zgodbam podjetij ModeFinance in Bluewago.

Avtobusne proge ob zaprtju Ul. Canalpiccolo

Tržaško prevozno podjetje Trieste Trasporti sporoča, da bo zaradi asfaltiranja Ulica Canalpiccolo zaprta za promet **danes med 9. in 16. uro**. Prišlo bo do sprememb v avtobusnih linijah 11, 25, 17, 28 in 23. Popolnejše informacije so na voljo na spletni strani www.ttriestetrasporti.it oz. 800-016675.

BLUEWAGO

Nagrada turistični inovaciji

Podjetje Bluewago, ki deluje v raziskovalnem centru Area Science Park na Padričah, je prejelo državno nagrado za inovacijo storitev 2015 v kategoriji turizem, ki jo podeljuje združenje Confcommercio. Nagrado bodo zastopnikom podjetja podelili danes v Rimu na 7 forumu mladih podjetnikov pri Confcommerciu.

Pomembnega priznanja se pri podjetju Bluewago, ki ponuja inovativno spletno platformo za počitnice na morju, seveda veselijo. Ekipa mladih in energičnih podjetnikov iz Veneta, ki od julija stoji na čelu družbe, je namreč ugotovila, da je turizem eden od sektorjev, v katerega velja vlagati in potrebuje korenitih novosti.

POKRAJINSKI SVET - Skupščina potrdila postavke za obnovo in vzdrževanje poslopij

Denar za slovenske šole

Licej F. Prešerna pri Sv. Ivanu

FOTODAMJ@N

Pokrajinski svet je v ponedeljek zvečer odobril triletni načrt za javna dela v obdobju 2015-2017 in ravnovesje proračuna, ki ga bodo predstavili in odobrili 22. oziroma 28. decembra. Glede na to, da bodo pokrajine ukinjene, morajo pokrajinske uprave vsekakor izdelati proračune oziroma predstaviti načrt del, ki jih nameravajo izvajati v prihodnosti. Med novostmi, ki jih je prinesel rebalans, je dodatnih 40.000 evrov za vzdrževanje javnih cest (med postavkami je tudi javna razsvetljava pri Briščikih) in 60.000 evrov za višje srednje šole.

Kot je razložila pokrajinska odbornica za finance in bilanco Mariella De Francesco, je pokrajinska uprava lahko vnesla v bilanco več kot milijon evrov, ki je potreben za izvajanje predvidenih del v letu 2015 (večina denarja se torej nanaša na dela oz. načrte, ki so že v teku oz. v fazi izvajanja). Približno 490.000 evrov je namenjenih za obnovo šole Carli in pomorskega zavoda (predvsem strehe in stranišč), medtem ko je 377.000 evrov za vzdrževanje šolskih prostorov liceja Franceta Prešerna oziroma poklicnega zavoda za industrijo in obrt Jožefa Stefana. Dalje je pokrajinska uprava namenila 500.000 evrov za obnovo brega, je povedala odbornica De Francesco in dodala, da se je ne nazadnje začel postopek za 2. fazo vzdrževalnih del za prilagoditev zakonskim normativom objekta na Canestrinijevi ploščadi pri Sv. Ivanu, kjer sta državni tehnični zavod Žige Zoisa ter državni poklicni zavod za industrijo in obrt Jožefa Stefana.

Odločitev pokrajinske uprave je pozitivno ocenila vodja svetniške skupine DS Nadja Debenjak in poudarila, da so poskrbeli za obnovo in za opremo višjih srednjih šol, vključno slovenskih, ki so to nujno potrebovale.

A.G.

NAŠ POGOVOR - Zbiratelj umetnin Vanja Lokar

Dražba bo koristila slovenski umetnosti

Jutri bodo na dražbi skušali prodati nad 100 slovenskih slik

Jutri ob 17. uri se bo v akcijski hiši Stadion na tržaškem nabrežju začela dražba, na kateri bodo levji delež imela dela slovenskih likovnih umetnikov. Novica je tako v osrednji Sloveniji kot pri nas vzbudila veliko zanimanje, v nekaterih medijih se je pojavil tudi podatek, da omenjene slike izhajajo iz zasebne zbirke podjetnika Vanje Lokarja. Kot je tržaški zbiratelj pojasnil med našim včerajšnjim pogovorom, to ne drži, na prodaj so tudi dela drugih zbirateljev. Da je njegovo ime prišlo v medije, se mu zdi zelo neobičajno: po njegovi oceni je imenovanje lastnika smiselno le v primeru, če so umetnine del pomembne zbirke, na primer zbirke Agnelli, saj predstavlja to dodano vrednost. Koliko od nad sto del slovenskih umetnikov, ki jih bodo jutri skušali prodati na dražbi, prihaja iz njegove zbirke, ni želel razodeti, pristal pa je na pogovor o tem, zakaj se je odločil za ta korak.

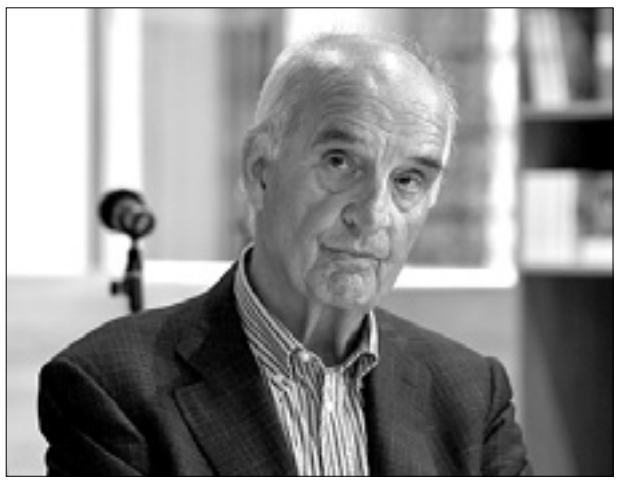

Vanja Lokar pravi, da slovenskih umetnikov nihče ne pozna, ker ne krožijo po svetu, ampak so povečini na ogled le v domačih muzejih in galerijah

FOTODAMJ@N

»Človek ima lahko sto tisoč vzrokov za to, da proda, daruje ali pusti svojim dedičem to, kar je zbiral. Vsakdo lahko izbere eno ali drugo pot. Če se odločiš za prodajo, je v Sloveniji normalno, da slike ponudiš eni od galerij, ampak to je le eden od načinov; po celem svetu je namreč čisto normalno, da jih daš na dražbo. Dražba ima po mojem mnenju velike prednosti in tudi negativne aspekte. Velika prednost je v tem, da je zelo transparentna, vsakdo lahko gre na dražbo, seveda kdor ima denar. Dražb je ogromno, samo poglejte časopis Kunst und Aktionen: za tri strani seznamov dražb, ki so samo v teh tednih v Nemčiji in drugih evropskih državah ... Ta način prodaje je najbolj karakterističen, temu se ne smemo čuditi. Glavnina pomembnih umetnin je po muzejih, zato da se ve, koliko veljajo, pa morajo imeti neko ceno. Umetnine morajo krožiti: nekdo jo kupi, jo nato pusti dedičem ... Ti jo morda prodajo muzeju, kjer je nihče več ne tika, ampak tudi to velja le do določene mere: v Ameriki vodijo muzeje menedžersko, če nimajo denarja za nakup novega Van Gogha, dajo dvajset drugih slik na dražbo, zato da ga potem kupijo.

Negativni aspekt zadeve je, da če slika ne gre prodana, jo to ožigosa, saj danes vsi vidijo po internetu, da je tistega in tistega leta niso prodali, da ni bilo zanimanja zanjo.«

V slovenskih medijih so se pojavile ocene, da bi taka dela sodila v javne zbirke, da je škoda, da gredo v zasebne roke in da niso del skupne dediščine. Da bi se lahko pred odločitvijo za dražbo pozanimali, ali imajo slovenske galerije in muzeji interes zanje ...

Med temi je na primer gospa Mislej, ki je vodila galerijo v Ajdovščini. Zdaj pravi, da bi bil moral kontaktirati institucije, pri tem pa pozablja, da sem ji že pred desetimi leti rekel, da če bi se dobilo primerno ustanovo, bi to zbirko in tudi mojo zbirko porcelana lahko dali v muzej. Če bi se bila s tem ukvarjala ona, ki je takrat bila institucija in v stiku z ministrstvom, bi morda prišla do kdo ve kakšnih rezultatov.

Bodimo jasni do konca: kam bodo končale slike, ki so bile v moji zbirki? Nobena od teh slik, milijon evrov lahko staviva, ne bo šla v Avstralijo, New York, na Dunaj ali v Rim, razen, če ni tam kakšen Slovenec, ki si jo že celo življenje želi. Če bodo prodane, se bodo iz Trsta samo približale Ljubljani. Razlika bo le v tem, da ne bodo več pri Lokarju, temveč pri XY gospodu. Ta jih bo morda dal institucijam, ali bodo to storili njegovi otroci.

Slovenskih umetnikov nihče ne pozna, ker ne krožijo, ampak so na ogled po galerijah. Del tistega, kar smatramo, da je važno, mora krožiti, ker to napravi cene, tako raste povpraševanje ... Picasso postaneš tudi tako, da Sgarbi in drugi govorijo o tebi ... in potem morda ne bi bila zanimiva samo kitajska umetnost, temveč tudi slovenska. Tako gredo te zadeve.

Če nekoliko poenostavim, bi ta dražba lahko koristila slovenski umetnosti?

Absolutno! Tudi že ta prah, ki ga je dvignila. Bomo sicer videli, kako bo z dražbo, če ne bo nič prodano, se stvari ne bodo bistveno spremenile. Nekaj bo prodano, nekaj ne, morda bo flop, vse to spada zraven. Mislim pa, da bi se moralo tudi v Sloveniji roditi nekaj takega. Ne trdim, da je samo dražba pomembno, mora pa biti tudi malo tega, drugače je vse sterilno, narkotizirano. Kajti ni dovolj, da med sabo govorimo o tem, kako so slike lepe; podlaga, na kateri se diskutira o vrednosti neke umetnine, so tudi dražbe.

Nekateri tudi trdijo, da bi morale te umetnine postati državna last. V Italiji imamo lep sistem. Nekoč sem dal v Rim na razstavo enega zgodnjega Morandija iz leta 1913 in so mi ga notificirali: ocenili so, da gre za delo nacionalnega interesa, lahko ga sicer prodam, ampak jih moram o tem obvestiti in oni imajo prednost pri nakupu. Seveda ga na bodo kupili, ker nimajo denarja, lahko ga kupite vi in si nosite naprej ta križ, da slike ne morete eksportirati. Je križ, ampak tudi prednost. Vsaka stvar je pozitivna in negativna.

Glede na hrup, ki ga je dvignila novica o jutrišnji dražbi, bo najbrž povpraševanje visoko, posledično pa bodo višje tudi cene ...

Po nekaterih ocenah so cene teh slik zelo nizke, bomo videli ... zanimanje se mora spremeniti tudi v nekaj konkretnega. Če bo kaj prodano, se bo vsekakor Ljubljani približalo. Srečen bi bil, če se ne bi, saj bi to pomenilo, da so slovenski umetniki bolj znani kot ocenjujem sam.

Včasih na dražbi kupite zelo dobro, ker ni zanimanja, če pa sliko želite po vsej sili imeti, jo lahko kupite tudi za 30, pa čeprav velja 10. Dražba igra veliko tudi na ta aspekt: zbiratelja, ki ima že vse v kolekciji, manjka pa mu ravno ta umetnina, ne zanima, koliko bo plačal. Če to umetnino želita dva, gresta tudi v nelogiko ...

Dovolite mi osebno vprašanje: se zbiratelj težko loči od svojih slik?

Slike morajo po mojem mnenju biti obešene, me ne zanima, da so v kleti, na podstrešju, zaprte v mapah, ker tam nanje pozabim. Viseti morajo na steni in po možnosti jih je treba tudi obračati, jim spreminjati lokacijo, tako zgleda skoraj vedno vse novo ...

Ampak leta tečejo in če pride moment, da greste živet v manjše stanovanje, se postavi problem. Nekaj lahko darujem vnukom, pa sem rekel, dejmo dat na dražbo, vidimo, kaj je na stvari. Človek se v različnih trenutkih različno odloči. Če bi se bila gospa Mislej zares potrudila, bi bili morda naredili muzej blizu Ajdovščine ...

Ste najlepše slike obdržali?

Videli bomo, kaj se bo zgodilo jutri. Prepričan sem, da polovica ne bo prodana, to je nemogoče. (pd)

AMEC IN EUROSERVIS - Kako do sredstev

Evroprojektiranje: navodila za uporabo

Fabio Burigana in Erik Švab FOTODAMJ@N

Prihodnost je v Evropi ali, če nekoliko priredimo to vedno bolj razširjeno stališče: prihodnost je v evroprojektih. Ti omogočajo tudi manjšim društvom, združenjem in zadrugam, da uresničijo svoje sanje in uspejo dati svoj doprinos k razvoju nekega območja ali panoge. Pri podjetju Euroservis so na področju evro-projektiranja in čezmejnega sodelovanja solidno strokovno podkovani. Z združenjem za medicino in kompleksnost AMeC so želeli s posvetom, ki je včeraj potekal v palači Gopčević, različnim predstavnikom družbenega delovanja nuditi vpogled nad perspektivno, a kompleksno realnostjo evropskih projektov.

Predsednik AMeC Fabio Burigana je poudaril, da se moramo stvari lotiti z veliko mero poguma. Moramo biti drzni, tudi ko se nam okoliščine zdijo neugodne. Spodbudil je vse neprofitne organizacije in ustanove, naj se ne vdajo. Tudi združenje AMeC se je pred časom znašlo v velikih težavah, ko so mu odvzeli deželno finančno podporo. Treba je bilo tako dobiti nove poti, da bi še naprej lahko stali ob strani številnim onkološkim bolnikom in obolelim za nevrodegenerativnimi boleznimi. *»Pomembno je, da se med seboj povežemo. Prepletanje znanja iz različnih strok omogoča uspešnejše doseganje skupnih rezultatov,«* je povedal Burigana.

Predsednik Euroservisa Erik Švab je izpostavil, da predstavlja izmenjava različnih izkušenj obogatitev za vse soudeležene akterje. *»Evroprojekti so kot lego kocke, namenjeni so vsem starostnim skupinam brez omejitev. Nekateri projekti posvečajo seveda posebno pozornost določenim ciljnim skupinam, kot so npr. mladi ali starejši občani. Na splošno pa se obračajo na vse predstavnike družbe.«* Tisti, ki bi želeli biti deležni evropske podpore, morajo seveda zadostiti nekatere kriterije. Kot je povedal projektni menedžer podjetja Euroservis Matteo Feruglio, se morajo evropski projekti vsebinsko skladati s cilji, za katere si prizadeva Evropska unija. Na eni strani je pomembno, da posvečajo pozornost določenemu območju in tako pripomorejo k njegovemu ovrednotenju. Hkrati pa je ključnega pomena spodbujanje sodelovanja med različnimi državami članicami. Torej tudi konkretno preseči meje države, kjer neprofitno združenje ali društvo deluje.

Iskanje in razbiranje razpisov pa lahko povzročata glavobole, splošno zmedenost in cel kup dvomov o tem, kaj je treba pravzaprav storiti. Da ne govorimo o fazi projektiranja, tehnični pripravi, izdelave finančnega načrta in vsega, kar spada zraven. Po podrobnejšem opisu možnih načinov za pridobivanje evropskih sredstev in predstavitvi raznih razpoložljivih programov so organizatorji posveta omogočili posameznim društvom, združenjem in fundacijam, da so sami predstavili lastne projektne zamisli. Na srečanju so debatirali o približno 15 zelo različnih načrtih. Za vse zainteresirane pa podjetje Euroservis vsekakor redno prireja štiridesetурne tečaje o evroprojektiranju. (vpa)

TKS - Tanja Tuma na Kavi s knjigo

Roman o najbolj bolečih dogodkih

Tanja Tuma in Bogomila Kravos včeraj v Tržaškem knjižnem središču

FOTODAMJ@N

Roman *Češnje, bele in rdeče* je bil včeraj v središču pozornosti tradicionalnega srečanja na Kavi s knjigo v Tržaškem knjižnem središču. Avtorica Tanja Tuma je v njem preko glavnega lika Valerije podoživljala bolečo slovensko polpreteklo zgodovino, in sicer obdobje med letoma 1943 in 1949. Na eni strani so partizani, na drugi domobranci in vsakdo sledi ukazom svojih nadrejenih, pisateljica pa v romanu opisuje zlo, ki ga prinašata vojna in povojno obračunavanje. S Tanjo Tuma, ki te dogodke opisuje z zdravo distanco novih generacij, se je pogovarjala Bogomila Kravos.

UNIVERZA - Nuccio Ordine

Predstavitev knjige Koristnost nekoristnega

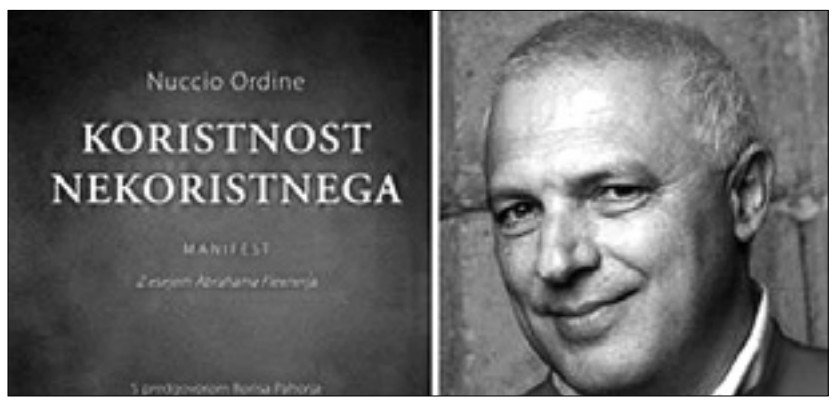

V dvorani A oddelka za humanističnne vede tržaške univerze (Androna C.po Marzio) bo jutri ob 9. uri filozof in strokovnjak za renesanso Nuccio Ordine predstavil svojo knjigo Koristnost nekoristnega (založba Bompiani).

To bo eno izmed zadnjih predstavitvenih promocijskih srečanj, Ordine bo prispel iz Slovenije, kjer je izšel 17. prevod tega dela, ki je med najbolj branimi na mednarodni ravni. Avtor v njem postavlja v ospredje vse, kar je navadno »nekoristno«, ker ne prinaša dobička. Srečanje z avtorjem, ki bo na razpolago za pogovor z občinstvom, bo vodila in povezovala Tatjana Rojc.

Naj dodamo, da so knjigo včeraj predstavili v Kopru (v Domu knjige), danes ob 14. uri pa jo bodo v Ljubljani (na Filozofski fakulteti).

ŠOLSTVO - Polemika o ne-postavitvi jaslic v zavodu Iqbal Masih na Melari

Fedriga: Odstaviti ravnatelja Avon: Instrumentalizacija jaslic

Na šoli jaslic niso nikoli postavljali - »Božič praznujemo laično, da bi praznovali vrednote, ki združujejo«

Massimiliano Fedriga
FOTODAMJ@N

Andrea Avon
FOTODAMJ@N

Ministrstvo za šolstvo naj odstavi ravnatelja večstopenjske šole Iqbal Masih na Melari Andrea Avona. To zahtevo je včeraj napovedal načelnik poslanske skupine Severne lige in tržaški poslanec Massimiliano Fedriga, kot razlog pa je navedel domnevno *»vsiljevanje otrokom in učiteljem lastne izkrivljene podobe sveta, ki temelji na zanikanju tradicij in izničenju kulture, ki je lastna našemu ljudstvu.«*

Če niste še razumeli, za kaj gre, naj vam pojasnimo: jabolko spora so jaslice, ki jih na večstopenjski šoli Masih (gre med drugim za tisti italijanski zavod, kjer so že pred leti uvedli redno poučevanje slovenskega jezika, za kar je Avon pred nedavnim prejel tudi priznanje Slovenske kulturno-gospodarske zveze) ne postavljajo. Zgodba je prišla do izraza pred nekaj dnevi v krajevnem tisku z objavo kritičnega stališča škofovega vikarja za kulturo Ettoreja Malnatija o sklepu vodstva šole, ki ga je odobril tudi zavodski svet, da jaslic ob božičnih praznikih ne postavijo. Za Malnatija gre za predlog družbe, ki ne prenaša nobene vere, medtem ko je treba za dialog z muslimani, judi in budisti zaščititi krščanske korenine, zato je zanikanje duha božiča v šoli zelo hudo.

Zdaj se je oglasil tudi poslanec Fedriga, za katerega je laicizem na Melari samo *»banalen izgovor za prepuščanje najsramotnejšega med fundamentalizmi«*, medtem ko bi morala šola biti kraj ne samo učenja podatkov, ampak skupne poti vrednot, ki ne more mimo ozaveščenja o koreninah, ki določajo našo identiteto.

Od tod napoved zahteve po odstavitvi ravnatelja, ki je za naš dnevnik dejal, da je *»zaprepaden in zagrenjen zaradi teh situaciji, saj ko izpostavljamo razloge za delitev in spor delamo vedno škodo. Mi že petnajst let imamo listino o storitvah. Šola je državna in torej tu ni državne vere, zato smo v listini zapisali, da se, kot pravi zakon, manifestacije konfesionalnega značaja izvajajo med urami verouka ali pa zunaj šolskega urnika. Zato je zadeva preprosta in tako mi delamo. Jaslic nismo nikoli postavljali, lani je nekdo prosil, da se to stališče ponovno preuči, vendar je zavodski svet potrdil, da se držimo načela laičnosti šole, kar pa absolutno ne pomeni tistega, kar pravijo don Malnati in drugi, ker tu vsi posegajo, ne da bi vedeli, kaj se dogaja v šoli. Ob božiču pripravljamo koncerte s pesmimi bodisi iz katoliškega kot drugih izročil. Pomislite, do pred dvema letoma smo hodili prepevat v cerkev, prepevat hodimo v domove za ostarele. Božič praznujemo laično, da bi praznovali vrednote, ki združujejo laike in katoličane, se pravi univerzalne vrednote,«* pravi Avon, ki ga grenita *»instrumentalizacija teh malenkosti in zanikanje šolske stvarnosti: če moramo govoriti o šoli, govorimo o otrocih, profesorjih in ravnateljih, o tem, kako opravljajo svoje delo, ali ga opravljajo dobro ali ne, ampak govorimo o šoli.«* Za ravnatelja zavoda Masih je vse skupaj poskus instrumentalizacije jaslic za cilje, ki niso plemeniti, ker ne združujejo in ne prispevajo k rasti družbe, saj ne gre za vsebinsko kritiko, zato uporabljati čas za te polemike pomeni kreniti s poti, zato je bolje *»se truditi in delati za skupnosti, katerih smo člani. Na primer - in kot novinar Primorskega dnevnika to veste - na naši šoli je srečevanje med različnimi kulturami, verami in etnijami oz. ustvarjanje skupnosti prva zapoved, kar se mi ne zdi slabo niti za katoličane. Potem javne osebnosti, politiki in cerkveni predstavniki dajejo svoje izjave, ki se jim zdijo primerne. Vsakdo je svoboden in se pokaže z dejanji, ki jih naredi. Jaz mislim na delo, da bi tu ljudje delovali dobro, da bi se družine in otroci dobro imeli s kakovostnimi storitvami. Če kdo svoj čas uporablja drugače, je svoboden, da to dela.«*

Andreo Avona dogajanje preseneča tudi zato, ker, kot sam pravi, velja v Italiji konkordat iz 80. let prejšnjega stoletja, ki je ponovno preučil tistega iz leta 1929 in kjer jasno piše, kateri so dogovori med državo in Cerkvijo, na katere se sklicuje ustava. *»Zdi se mi, da bi si morali v tem obdobju prizadevati za druge stvari, za integracijo, razumevanje, skupnost, zakonitost, v konstruktivnem smislu in ne v smislu delitev. Iskreno povedano, je žalostno. Ampak to je realnost, delamo v njej in jo skušamo izboljšati,«* pravi Avon.

Ivan Žerjal

Kristjani na Bližnjem vzhodu

V kavarni San Marco bodo danes ob 18.30 predstavili knjigo fotoreporterke Linde Dorigo in novinarja Andrea Milluzzija Rifugio - Christians of the Middle East. Delo govori o krščanskih skupnostih na Bližnjem vzhodu, ki sta jih avtorja na potovanju, ki se je začelo leta 2011, obiskala v Iranu, Libanonu, Egiptu, Izraelu, Cisjordaniji, Gazi, Jordaniji, Turčiji in Siriji.

Razstava o Von Baeru

V Naravoslovnem muzeju v Ul. Tominz 4 bodo danes ob 12. uri odprli razstavo, posvečeno znanstveniku Karlu Ernestu Von Baeru.

Pohištvo aostskega vojvode

V zgodovinskem muzeju Miramarskega gradu bodo danes ob 17. uri odprli sekcijo razstave Svet je tam. Moderna umetnost v Trstu 1910-1941, ki bo posvečena pohištvu stanovanj aostskega vojvode Amedea Savojskega.

V Hiši žensk knjiga o Nepalu

V Mednarodni hiši žensk v Ul. Pisoni 3 bo danes ob 17.30 dokumentacijski center Elca Ruzzier predstavil knjigo Simone Cerrato in Isabelle Bembo L'altra metà della mela. Storia di Amrit che torna in Nepal con i suoi amici. Srečanje bo uvedla knjižničarka Simonetta Pasqualis, s Simono Cerrato pa se bo pogovarjala Michela Monachesi iz združenja Apeiron, ki v Nepalu pomaga ženskam in otrokom.

Roberto Curci o Trstu

V dvorani Bobi Bazlen v palači Gopčević bo danes ob 18. uri srečanje z novinarjem in pisateljem Robertom Curcijem na temo Trst, lepotica z mnogimi sencami. Srečanje bo v okviru Tržaških dni, ki jih prirejata visoka šola Sissa in Občina Trst.

IN MEMORIAM

Organistki Vidi Uršič v slovo

Vida Uršič por. Rudes

V visoki starosti je dne 1. decembra preminila gospa Vida Uršič vd. Rudes iz Nabrežine. Poznali smo jo kot dobro in prijazno organistko, svojo glasbeno pot je pričela pri osmih letih na Gorjanskem. Po poroki je nekaj let živela v Križu, nakar se je preselila v Nabrežino, kjer se je pridružila domačemu cerkvenemu zboru in ga z veseljem spremljala vrsto let.

Zaradi zdravstvenih težav je morala redno orglanje opustiti, a je ob potrebi vedno rada pomagala, če je le mogla. Zato je prav, da se ji na tem mestu prav iz srca zahvalimo.

Naj ji bo Gospod bogat plačnik za vse, kar je dobrega storila za družino in za našo župnijo.

Vsem svojcem naše iskreno sožalje.

Pevka

POSTOJNA - Na področnem tekmovanju odraslih zborov tudi Rdeča zvezda in Lojze Bratuž

Gallus s tremi lovorikami

V prostorih Glasbene šole v Postojni je v petek, 28. novembra, potekalo področno tekmovanje odraslih pevskih zborov. V kategoriji mešanih sestavov je nastopil Mešani pevski zbor Jacobus Gallus pod vodstvom Marka Sancina; v tem razredu je s Tržaškega nastopil še MePZ Rdeča Zvezda iz Zgonika pod vodstvom Rada Miliča, z Goriškega pa MePZ Lojze Bratuž pod vodstvom Davida Bandlja. Vsi trije zbori so napravili na ocenjevalno žirijo, ki so jo sestavljali predsednica Urška Lah in člana Marko Vatovec in Gregor Klančič, dober vtis. MePZ Rdeča zvezda je dosegel 76 točk in prejel srebrno priznanje, MePZ Lojze Bratuž je dosegel 75 točk in prav tako srebrno priznanje, MePZ Jacobus Gallus pa se je z 89 točkami uvrstil v kategorijo »zlatih« zborov, ob tem pa prejel še pomebni priznanji za skladbi iz predstavljenega tekmovalnega sporeda. Zbor je med vsemi mešanimi sestavi najbolje izvedel ljudsko priredbo Preuozke so stazice goriškega skladatelja in dirigenta Hilarija Lavrenčiča; druga nagrajena izvedba pa je skladba mladega primorskega skladatelja, doma s Škofij, Andreja Makorja (rojenega leta 1987), Lux beata Trinitas, ki je dobila priznanje za najboljšo izvedbo sodobne slovenske skladbe, napisane od leta 1985 do danes. Ostali dve skladbi na sporedu sta bili Crucifixus Antonia Lottija in Bonum est confiteri Domino Vytautasa Miškinisa.

Pevke in pevci zbora Gallus so na prislužene nagrade upravičeno ponosni, saj so bile priprave na tekmovanje dolgotrajne in naporne, ob tem pa je nekoliko »trpelo« sprotno delo zbora, ki je v prvem delu letošnje pevske sezone kar precej aktiven na pevskem prizorišču. Do polovice decembra je imel zbor na sporedu še tri nastope: eden je bil sinoči v okviru »Ljubileja« Glasbene matice, dva pa bosta na sporedih letošnjih božičnih koncertov revije Nativitas.

Nagrade s postojnskega tekmovanja pa so tudi veliko prizanje dirigentu Marku Sancinu in njegovim prizadevanjem za dvig kakovosti zbora; potrdile so tudi pravilnost izbire tekmovalnega sporeda, kar je v svojem zaključnem nagovoru pevkam in pevcem, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano v pričakovanju izidov, posebej navedla predsednica komisije Urška Lah, da so bili tekmovani sporedi skrbno izbrani in da kažejo na razgledanost dirigentov ter njihovo pravilno vrednotenje glede zmogljivosti svojih zborov. Marko Sancin je imel pri izbiri srečno roko, kar je sad tudi njegove strokovne in umetniške rasti. MePZ Jacobus Gallus je napovedovalka predstavila kot steber zborovskega delovanja na Tržaškem; o tem pričajo pravkar osvojene nagrade, ki pa predstavljajo tudi obvezo za nadaljnji trud in poglabljanje lastnega pevskega izraza, kakor je Urška Lah v svojem nagovoru pevkam in pevcem jasno in nedvoumno svetovala: *»... tisti, ki bodo šli iz dvorane zadovoljni, se ne smejo uspavati na lovorikah, temveč morajo delati naprej in iskati nove izzive.«*

OPČINE - Občina Trst predstavila letošnji niz decembrskih pobud Na Opčinah božič z nami

Od obiska dobrih mož do sejmov in koncertov

Do 6. januarja bogat niz prireditev - Včeraj odprli sejem SKD Tabor, jutri prižig lučk na smreki, v nedeljo Miklavž

Pobudo sta predstavila občinski odbornik Edi Kraus in predsednica konzorcija Skupaj na Opčinah Nadia Bellina (levo), popoldne so v Prosvetnem domu odprli Miklavžev sejem

FOTODAMJ@N

Veseli december bo tudi na Opčinah ponudil niz prireditev - od obiska kar dveh dobrih mož do prazničnih sejmov in koncertov. Do 6. januarja se bodo tu vrstili koncerti za mlade in malo starejše, sejmi in druga druženja, nekaj tudi z dobrodelno noto, najmlajše pa bosta razveselila Miklavž in Božiček. Prvi dobri mož bo openske otroke obiskal to nedeljo, ko se bo s kočijo sprehodil po openskih ulicah. Tam se bo mudil med 15.30 in 18. uro.

Podrobnosti prazničnih prireditev, združenih pod imenom *Na Opčinah božič z nami*, sta na včerajšnji novinarski konferenci na sedežu občinskega odborništva za gospodarski razvoj v Trstu predstavila pristojni odbornik Edi Kraus in predsednica konzorcija *Insieme a Opicina - Skupaj na Opčinah* Nadia Bellina, ki sta napovedala kar nekaj novosti in poudarila, da se je veselo dogajanje na Opčinah uradno začelo s prižigom prazničnih lučk preteklo soboto. Praznično osvetlitev vasi pa bodo dopolnili jutri s prižigom lučk na smreki, ki je postavljena v krožišču v Narodni ulici. Visoko smreko, ki jo bodo krasili tudi papirnati okraski malih obiskovalcev knjižnice *Il tram del libro*, je Opencem podarila tržaška Občina, njeni predstavniki pa se bodo udeležili jutrišnje uradne otvoritve prazničnega dogajanja. Prižig lučk bodo ob 16.30 pospremili tudi pevci zborov *Voci d'argento* in *Vesela pomlad*. Poleg košate visokorasle lepotice bodo pozornost pol ure kasneje zbujale jaslice none Brune, ki je niti visoka starost ne ovira pri stalnem dopolnjevanju jaslic. Te so postavljene na Proseški ulici, ob magičnih figuricah pa se bo zaiskrilo oko marsikaterega otroka. Nona Bruna je na včerajšnji predstavitvi dejala, da je jaslice letos oplemenitila še z jezerom, mlinom in novimi figuricami, med katerimi sta ji najljubša dva goloba. *»Za vse skupaj sem porabila tri mesece. Jaslice so izdelane iz lesa, na katerega najprej s kredo narišem figuro, nato pa jo previdno rezljam. Nato sledi še barvanje figuric, ki je zelo zamudno delo,«* je svoje delo opisala vitalna 89-letna Bruna, ki ji idej za jaslice ne primanjkuje. Občinski odbornik Edi Kraus pa je poudaril, da so za praznično podobo in program zaslužni vsi Openci, od trgovcev do članov kulturnih in športnih društev, ki so s skupnimi močmi poskrbeli, da bo dogajanje ob koncu leta veselo.

V Prosvetnem domu se je že včeraj začel tradicionalni Miklavžev sejem v priredbi SKD Tabor, ki bo potekal do sobote, 5. decembra, in sicer med 16. in 19. uro. V nedeljo bo otroke, kot že rečeno, obiskal sv. Miklavž. Drugi dobri mož - Božiček - se bo na Opčinah mudil 20. decembra, ko bo tudi čas za obdarovanje. Božiček bo krenil z Nanoškega trga oz. Škavence ob 15.30 in se s kočijo popeljal po Dunajski cesti in Proseški ulici. Njegov obisk bo trajal do 18. ure, nakar se bo dobri mož napotil v druge kraje k drugim otrokom. Decembrski program na Opčinah predvideva še predavanja v dvorani ZKB, kotalkarske revije (18., 19. in 20. decembra), razstavo v dvorani Sklada Mitja Čuk, sejem rabljenih predmetov (18. in 19. decembra), svete maše v župnijski cerkvi … Novost letošnjega programa je zabava za starejše občane, ki se bodo 17. decembra lahko udeležili družabnosti v dvorani ZKB (ob 15.30). Veselo dogajanje ob koncu leta se bo sklenilo 6. januarja, ko bo na sporedu tradicionalni novoletni koncert v Prosvetnem domu (ob 18. uri), kjer bodo nastopili pihalna godba *Viktor Parma*, Aleksander Ipavec in Martina Feri. (sč)

ŠEMPOLAJ

Praznični Veseli december

V Šempolaju se praznične pobude, ki jih prireja domače društvo Vigred ob letošnjem Veselem decembru sledijo kot na tekočem traku. Potem ko so v torek v Štalci odprli božično razstavo in sejem, bo v domači gostilni Gruden **v soboto, 5. decembra**, ob 16. uri miklavževanje z nastopom otroške pevske skupine Vigred in uprizoritev pravljice Godci iz Veselega (nastopajo režiserka in vse publika). Miklavževi pomočniki sprejemajo darila v Štalci še danes in jutri med 15.30 in 18.uro, v soboto pa samo od 14. do15. ure.

V ponedeljek, 7. decembra, bo ob 17. uri v Štalci nastopila otroška pevska in glasbena skupina Vigred, medtem ko bodo v ponedeljek, 14.decembra, ob 18.30 gostili nastop gojencev Glasbene matice. V sredo, 16. decembra, bodo ob 18. uri v Škerkovi hiši gostovali osnovnošolsko dramsko skupino Jaka Štoka z igrico Poredni hudički.

Na šempolajskem placu bo v petek, 18. decembra, ob 18. uri zaživela tradicionalna božičnica v sodelovanju z COŠ S. Gruden in otroškim vrtcem. Nastopili bodo malčki otroškega vrtca iz Šempolaja, učenci COŠ S. Gruden, otroška pevska skupina Vigred, otroška in mladinska plesna skupina Vigred, mladinska glasbena skupina Vigred-Kraški fenomeni, nekateri prijatelji in posebna gosta - Božiček in Dedek mraz; sledilo bo druženje v Štalci ob čaju in kuhanem vinu.

To pa še ni vse: v Štalci bo v ponedeljek, 21.decembra, ob 20. uri še večer Srečno, ki ga bodo oblikovale razne glasbene in pevske skupine; sledila bo zdravica prihajajočemu 2016.

MILJE - Od 4. decembra do 10. januarja

Božič 2015

Niz prireditev v zgodovinskem jedru - Jutri zvečer Fullin

Miljska občinska uprava bo priredila v božičnem obdobju niz pobud, ki bodo od jutri do 10. januarja leta 2016. V zgodovinskem jedru mesta bodo koncerti, gledališke predstave, glasbene prireditve, zborovski nastopi in še drugo.

Pobuda Božič 2015, ki jo prireja miljsko občinsko odborništvo za kulturo, bo zaživela že jutri zvečer v gledališču Verdi s kabaretsko predstavo Alessandra Fullina z naslovom Fullin legge Fullin. V soboto, 5. decembra, bo na Korzu Puccini ob 16.30 pobuda v priredbi Milan kluba ...prihaja sv. Miklavž. V nedeljo bo ravno tako v gledališču Verdi ob 17. uri glasbena predstava Buffalo Bill Trieste 1906. V torek, 8. decembra, pa bo v Verdiju ob 17. uri koncert komornega orkestra Furlanije-Julijske krajine, ki ga prireja glasbeno združenje Aurora Ensemble.

Podroben program in druge informacije so na voljo na spletni strani www.benvenutiamuggia.eu.

NABREŽINA - VZPI

Spoznajmo zgodovino!

Vsedržavno združenje partizanov Italije VZPI-ANPI oziroma krajevne sekcije Devin-Nabrežina, Križ (Evald Antončič – Stojan) in Zgonik vabijo na srečanje na temo *»Tudi v današnjih časih lahko s knjigami in publikacijami (posebno, če skrbimo za to, da jih prebirajo mladi) zajezimo potvarjanje zgodovine ... za praznike podarimo knjige!«*, ki bo na sporedu **danes ob 18. uri** v dvorani rojstne hiše Iga Grudna (Kamnarske hiše) v Nabrežini.

Na srečanju bodo nastopili Franco Cecotti (član pokrajinskega tajništva VZPI in urednik publikacije Le Partigiane ed i Partigani della provincia di Trieste), Dario Mattiussi (predstavnik centra Leopoldo Gasperini) in tržaški zgodovinar Piero Purini.

POSTANI NAŠ SLEDILEC @primorskiD

Za čistejši Sv. Jakob

Združenje trgovcev pri Sv. Jakobu bo s pomočjo treh dedkov mrazov 11., 12., 19. in 20. decembra delila med občani bone, s katerimi bodo imeli popuste v šentjakobskih trgovinah. Združenje San Giacomo je poleg tega poskrbela za dodatno pobudo, ki bo prispevala k čistoči v tem mestnem rajonu. Člani združenja bodo postavili pred lastne trgovine posode in lepake z vabilom, naj se ljudje teh posod poslužujejo.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 3. decembra 2015

FRANC

Sonce vzide ob 7.27 in zatone ob 16.22 - Dolžina dneva 8.55 - Luna vzide ob 0.00 in zatone ob 12.34.

Jutri, PETEK, 4. decembra 2015

BARBARA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12 stopinj C, zračni tlak 1016 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 1 km na uro jugovzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 13 stopinj C.

Šolske vesti

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo v ponedeljek, 7. decembra, uradi zaprti.

Izleti

SKD VESNA prireja v soboto, 5. decembra, avtobusni izlet v Celovec na tamkajšnji božični sejem. Vključena sta prevoz in kosilo. Informacije in prijave: Tatjana (340-6709578), Ivana (340-8177156) in Mitja (333-4463154).

ZSKD organizira v soboto, 5. decembra, v sklopu projekta Mladi na odkrivanju kulturne dediščine, ekskurzijo v Gorico in Benečijo na spoznavanje slovenskih ustanov in na ogled slovenskega multimedialnega centra SMO v Špetru. Brezplačen izlet je namenjen mladim do 30 let. Info po tel. št. 040-635626 ali info@zskd.eu.

Osmice

IVAN PERNARČIČ ima v Vižovljah odprto osmico. Tel. 040-291498.

JADRAN je odprl osmico, Ricmanje št. 175. Tel.: 040-820223.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot št. 23.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

SERGIO GIOVANNINI je odprl osmico v Ul. Modiano 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni.

V LONJERJU ima Gabrijel osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek. Tel.: 338-3976187.

VASILIJ PIPAN je odprl osmico v Mavhinjah. Vabljeni! Tel. št. 040-299453.

NAJDI NAS NA FACEBOOKU PrimorskiD

slovensko stalno gledališče SEZONA 2015/16

Lot Vekemans
ISMENA, NJENA SESTRA
režiser Igor Pison

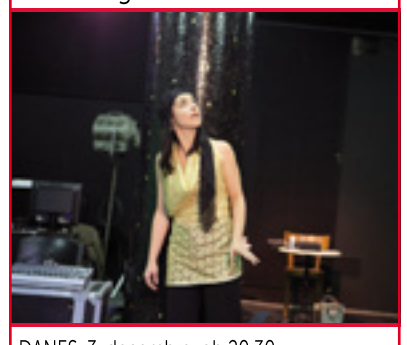

DANES, 3. decembra, ob 20.30
v petek, 4. decembra, ob 20.30
v soboto, 5. decembra, ob 19.00
v nedeljo, 6. decembra, ob 16.00
ponovitve se nadaljujejo do 12. decembra

v Klubskem prostoru
z italijanskimi nadnapisi

zaradi omejenega števila sedežev je rezervacija obvezna!

BLAGAJNA SSG:
od ponedeljka do petka 10.00-15.00
040 2452616
www.teaterssg.com

Čestitke

Dobrodošel mali ROY. Z Martino, Robertom in z vsemi sorodniki se veselimo vsi pri KD Slovan s Padrič.

Mali ROY je osrečil Martino in Roberta ter vse, ki vas imamo radi (K'ptanovi s Padrič).

Danes praznuje ANTONELLA okrogli rojstni dan! Iskrene čestitke, zdravja in vsega lepega ji želijo svojci ter vsi, ki jo imajo radi.

Mali oglasi

PRODAM železni voz za prevoz težkih tovorov (do 60 kvintalov) z ojačenimi gumami. Cena po dogovoru. Tel. št. 339-1314308.

Lekarne

Do nedelje, 6. decembra 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Costalunga 318/A - 040 813268, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 14 - 040 572015.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.45, 17.50, 20.00, 22.10 »Heart of the Sea - Le origini di Moby Dick«.
ARISTON - 17.00 »Uno per tutti«; 18.45, 21.00 »Un posto sicuro«.
CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 18.30, 20.00, 21.30 »Storie di cavalli e di uomini«.
FELLINI - 16.30, 20.30 »Mr. Holmes il mistero del caso irrisolto«; 18.20, 22.15 »Dio esiste e vive a Bruxelles«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.10, 18.10, 20.10, 22.15 »La felicità è un sistema complesso«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45, 21.15 »Mon Roi - Il mio re«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 16.20, 18.15, 20.00, 22.00 »Chiamatemi Francesco«.
KOPER - PLANET TUŠ - 16.40 »Dobri dinozaver«; 15.30 »Dobri dinozaver 3D«; 16.20 »Hotel Transilvanija 2 (sinhr.) 3D«; 18.20, 21.00 »Igre lakote: Upor, 2. del«; 17.30, 20.10 »Igre lakote: Upor, 2. del 3D«; 17.40, 19.45 »Kurja polt«; 15.40 »Mali princ (sinhr.) 3D«; 17.45, 20.30 »Most vohunov«; 18.40, 20.40 »Parkelj«; 18.00, 20.50 »Spectre«; 15.45 »Srednješolci«; 15.20 »Steve Jobs«.
NAZIONALE - 18.45, 21.15 »007 Spectre«; 16.40, 18.20, 20.30, 22.10 »Il sapore del successo«; 16.40, 18.20 »Il viaggio di Arlo«; 16.30, 20.00, 22.15 »Hunger Games - il canto della rivolta parte 2«; 16.30, 18.20, 20.30, 22.10 »Regression«; 16.30, 18.30, 20.10, 22.10 »11 donne a Parigi«.
SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.
THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.00, 20.00, 21.00, 22.00 »Chiamatemi Francesco«; 16.15, 17.00, 19.10 »Il viaggio di Arlo«; 18.05, 22.10 »The Visit«; 16.00, 20.05 »Il sapore del successo«; 16.05, 18.05, 21.35 »Hunger games - Il canto della rivolta 2«; 16.40, 19.00, 21.20 »Regression«; 16.30, 18.25, 19.10, 21.20, 21.50 »Heart of the Sea«.
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15, 20.00, 22.15 »Heart of the Sea - Le origini di Moby Dick«; Dvorana 2: 17.30 »Il viaggio di Arlo«; 20.10, 22.10 »Il sapore del successo«; Dvorana 3: 17.45 »Hunger games - Il canto della rivolta 2«; 20.10 »Il viaggio di Arlo«; 22.00 »The Visit«; Dvorana 4: 17.30 »La felicità è un sistema complesso«; 20.00, 22.10 »Regression«; Dvorana 5: 17.45, 19.50, 22.00 »Chiamatemi Francesco«.

Obvestila

DRUŠTVO NOÈ organizira konferenco danes, 3. decembra, ob 20. uri v Kamnarski hiši Igo Gruden v Nabrežini »Varstvo pravic državljanov: davčni sistem v luči 53. člena italijanske ustave. Zakon št. 3/2012 o preprečevanju prevelike zadolženosti«. Predavala bosta: strokovnjak v svobodnem poklicu Paolo Ficarra in podjetnica Marina Trenta.
OBČINA DEVIN NABREŽINA prireja danes, 3. decembra, ob 18.30 na turistični kmetiji v Cerovljah predstavitev raziskovalnega dela izpod peresa dr. Norberta Fragiacoma z naslovom »Kolektivna zemljiška posest včeraj, danes in jutri. Zgodovinski pripetljaji in možnosti za oživljanje položaja Jusov v devinsko nabrežinski občini v Julijski Krajini po avstrijskem obdobju«. Uvodno besedo bo podal odbornik za juse in jusarske služnosti, Massimo Veronese. Predstavlja dr. Norberto Fragiacomo.
VZPI - ANPI Sekcije Devin Nabrežina, Križ in Zgonik vabijo danes, 3. decembra, ob 18. uri v rojstno hišo Iga Grudna (Kamnarska hiša) v Nabrežini na srečanje na temo »Tudi s knjigami lahko zajezimo pretvarjanje zgodovine«. Sodelujejo Dario Matiussi (center Gasperini), Franco Ceccotti (pokr. VZPI) in Piero Purini (zgodovinar).
FOTOVIDEO TRST 80 vabi prijatelje, člane in fotografe na zaključno družabnost, ob koncu letošnjega leta, ki bo v petek, 4. decembra, od 19. ure dalje na sedežu fotokrožka v Ul. san Giorgio 1 (II. nadstropje). Lepo vas pričakujemo!
ZSKD obvešča včlanjene zbore, da je na www.zpzp.si objavljena elektronska prijavnica na 47. revijo Primorska poje 2016. Prijava možna do vključno 4. decembra.
JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se vsako prvo nedeljo v mesecu, od nedelje, 6. decembra, do nedelje, 24. aprila, udeležijo čiščenja na poljski poti od Zavədo do Župənce. V slučaju grdega vremena se rabuta premakne na drugo nedeljo v mesecu. Zbirališče pri Zavədih ob 8.30.
ZSKD obvešča, da bodo uradi ZSKD v Trstu in Solbici v ponedeljek, 7. in torek, 8. decembra, zaprti.
KNJIŽNICA BORISA PAHORJA v Kulturnem domu Prosek - Kontovel izposoja čtiva ob ponedeljkih, od 18.30 do 19.30. Vabljeni!
SLOV.I.K. - Začenja se nov ciklus predavanj »Islamska civilizacija, arabska kultura in evropski razum«. Prvo predavanje bo v ponedeljek, 14. decembra, ob 18. uri v dvorani ZKB na Opčinah. Raid al-Daghistani, diplomirani filozof in magister islamskih ved, bo predstavil temeljne pojme islama in jih primerno umestil v zgodovinski, kulturni in teološki kontekst.
PODROČNI SVET SLOVENSKIH VERNIKOV s Trsta - Milj in Vincencijeva Konferenca vabita, ob prihajajočem prazniku Božiča, na obisk gostov v domu za starejše ITIS, Ul. Pascoli 31, ki bo v sredo, 16. decembra, v novi kapeli v I. nadstropju. Ob 16.10 molitev rožnega venca, ob 16.30 sv. maša, ki jo bosta darovala msg. Franc Vončina in p. Rafko Ropret, ob sodelovanju slovenskega verskega občestva župnije Sv. Vincencija in slovenskih skavtov in skavtinj, sledi prijateljsko druženje.
AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo v zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Info in vpis na tel. št. 340-5814566 (Valentina).
NA POBUDO LIONS CLUBA iz Devina-Nabrežine ter v sodelovanju in s pokroviteljstvom občine Devin Nabrežina poteka brezplačno merjenje krvnega tlaka vsako 1. in 3. sredo v mesecu od 9.30 do 11.30 v Grudnovi hiši v Nabrežini.

Prireditve

KRUT vabi na predavanje »Nenalezljive kronične bolezni, prehrana in telesna dejavnost« z dr. Živo Novak Antolič danes, 3. decembra, ob 17. uri v Ul. Cicerone 8, II. nad. Zaželene predhodne prijave, info na Kru.tu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.
MIKLAVŽEVANJE (SKD Vigred) bo v soboto, 5. decembra, ob 16.00 v gostilni v Šempolaju z nastopom OPS Vigred in uprizoritvijo pravljice »Godci iz Veselega«. Miklavževi pomočniki sprejemajo darila danes, 3., in petek, 4. decembra, med 15.30 in 18.00 ter v soboto, 5. decembra, od 14.00 do 15.00.
SKD CEROVLJE - MAVHINJE prireja v petek, 4. decembra, ob 17.30 Miklavževanje v bivši osnovni šoli v Mavhinjah. Toplo vabljeni vsi otroci, ki bi radi srečali sv. Miklavža!
SKD GRAD - BANI sporoča, da bo v petek, 4. decembra, ob 17. uri prišel na obisk sv. Miklavž, vaški otroci ga bodo sprejeli s kratko igrico. Dobrodošlico mu bo dal tudi zborček iz Barkovelj »Glasbena kambrca«, ki ga vodi Tina Renar. Na ta dan bo izšel tudi koledar za l. 2016 »Prečni kamen v suhem zidu«, slike prikazujejo delo Vojka Ražma.
SKD KRASNO POLJE Gročana, Pesek in Draga vabi v soboto, 5. decembra, ob 18.30 v Srenjsko hišo v Gročani na Miklavževanje in nastop osnovnošolske skupine dramskega društva Jaka Štoka z igro »Poredni hudički«. Angelčki bodo zbirali darila v petek, 4. decembra, od 20.00 do 20.30 v Srenjski hiši. Prireditev v sklopu pobude Božič v Bregu, v sodelovanju z občino Dolina.
SKLAD MITJA ČUK vabi na ogled razstave »Černigoju v spomin« ob 30. obletnici umetnikove smrti. Urnik razstave: od ponedeljka do petka 10.00-12.00 in 17.00-18.00 do petka, 4. decembra, na Opčinah, Proseška ul. 131/133. Tel. št. 040-212289 (po dogovoru).
SLORI, SSG IN SLOGI (Slovenski gledališki inštitut) vabijo na predstavitev publikacije »Un teatro per la città. Breve storia del teatro sloveno di Trieste dal 1850 al 2000« (Gledališče v svojem prostoru. Kratka zgodovina slovenskega gledališča v Trstu), ki bo v petek, 4. decembra, ob 18.30 v foyeru balkona SSG. Z avtorico Bogomilo Kravos se bosta pogovarjala Marij Čuk in Neva Zajc.
V ADVENTU, koncert v sklopu deželne zborovske revije Nativitas v organizaciji zbora Jacobus Gallus, KD Škedenj, ZSKD in USCI FVG bo v petek, 4. decembra, ob 20.30 v cerkvi sv. Lovrenca v Škednju. Nastopata MePZ Jacobus Gallus (dir. Marko Sancin) in ŽeVS Vikra (dir. Petra Grassi).
VZPI - ANPI NASELJE SV. SERGIJA vabi v petek, 4. decembra, ob 18.30 v Ljudski dom P. Togliatti, Ul. Di Peco 14, na srečanje s prof. Jožetom Pirjevcem na temo »Trst v primežu nacionalizmov«. Večer bo uvedel zgodovinar Piero Purini.
ZTT vabi na predstavitev knjige Barbare Žetko Sedem mostov po prstih (s tapkanjem do sreče), ki bo v petek, 4. decembra, ob 18. uri v Tržaškem knjižnem središču TS 360, trg Oberdan 7.
ŽUPNIJSKA SKUPNOST SV. ANDREJA v Trebčah prireja »Andrejev glasbeni večer«, ob praznovanju vaškega zavetnika, v soboto, 5. decembra, ob 20.00 v vaški cerkvi. Gosta večera: GD Viktor Parma - Trebče, pod taktirko dirigenta Tomaža Nedoha in OPZ Krasje, pod taktirko dirigentke Petre Grassi. Toplo vabljeni!
MIKLAVŽEVANJE v Boljuncu v soboto, 5. decembra, ob 16. uri v dvorani Mladinskega doma. Nastopali bodo domači skavtje, sledil bo prihod sv. Miklavža. Angelčki bodo sprejemali darila od 15. ure dalje.
RINGA RINGA RAJA, svet' Miklavž prihaja...v soboto, 5. decembra, ob 16.30 v Srenjsko hišo v Mačkoljah. Otroci OPS »z Ul'ce« ga bodo pričakali z igro in petjem. Pomočniki bodo na razpolago od 15.30 dalje.
SKD OPLA, v sklopu projekta Božič v Bregu, vabi na tradicionalni božični sejem, ki bo v Boljuncu od 4. do 6. decembra. Urnik: 9.30 - 20.00. V soboto, 5. decembra, ob 17.00 nas bo obiskal sv. Miklavž.
SKD TABOR - prireja Miklavžev sejem do 5. decembra od 16. do 19. ure v Prosvetnem domu na Opčinah.
SKUPINA 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca vabi v soboto, 5. decembra, ob 20.30 v društveni bar n' G'rici na otvoritev fotografske razstave Tržaška noša in na predstavitev koledarja TFS Stu ledi. Večer bo popestril folklorni utrinek.
SVETI MIKLAVŽ bo prišel v Finžgarjev dom na Opčine v soboto, 5. decembra, ob 16. uri na povabilo Društva Finžgarjev dom in SOMPD Vesela pomlad. S pesmijo ga bo pozdravila otroška pevska skupina Vesela pomlad - dirigentka Andreja Štucin Cergol, otroška dramska skupina Tamara Petaros in letošnji prvoobhajanci pa bodo nastopili z igrico Pobeg igračk - besedilo Lučka Susič, režija Manica Maver. Angelčki bodo pripravljali darila od 14.30 dalje.
GLEDALIŠKI VRTILJAK vabi v nedeljo, 6. decembra, na predstavo »Čudežno darilo« v izvedbi Slovenskega odra iz Trsta. Prva predstava bo na sporedu ob 16.00 druga ob 17.30 v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.
SKD TABOR - Opensko glasbeno srečanje bo v nedeljo, 6. decembra, ob 18. uri s koncertom Ansambla za sodobno glasbo MD7 v Prosvetnem domu na Opčinah.
TS360, Oberdankov trg, vabi na ogled razstave stolov »Sunrise design« od ponedeljka do sobote, od 8.30 do 13.00 in od 15.30 do 19.00.
DSI IN MLADIKA vabita na predstavitev knjige spominov Moje življenje, katere avtor je Virgil Gomizel. Knjigo bosta predstavila zgodovinar mag. Renato Podberščič ml. in Andrej Aplenc v Peterlinovi dvorani v ponedeljek, 7. decembra, ob 20.30.
MIKLAVŽ PRIHAJA V PREBENEG v ponedeljek, 7. decembra, ob 18. uri. Nastopali bodo domači otroci. Angelčki bodo na razpolago istega dne od 10.30 do 11.30.
NA POSTAJI ROGERS, Nabrežje Grumula 14, bo v sredo, 9. decembra, ob 18.00 predstavitev razstave o slovenski ženski toponomastiki. Sooblikujejo kulturni in glasbeni program profesorica Marija Pirjevec, učenci Glasbene matice in Jasmina Gruden. Prisrčno vabljeni!
SKD IGO GRUDEN vabi v društvene prostore na božični sejem od 9. do 12. decembra po urniku 16.00 - 20.00; v sredo, 9., ob 17.00 nastop šolskega pevskega zbora Virgil Šček pod vodstvom Barbare Corbatto, nato mladi godbeniki Mladinskega pihalnega orkestra Nabrežina, ob 18.00 baletke skupine Relevé; v četrtek, 10., ob 18.00 nastop mladih kitaristov Glasbene matice iz razreda prof. Janoša Jurinčiča; v petek, 11., ob 17.30 nastop OPZ Petpedì in MlPZ I. Gruden, pod vodstvom Mirka Ferlana; v soboto, 12., ob 19.00 nastop violinistov iz razreda prof. Cristine Verità.
SPDT IN NŠK prirejata ob svetovnem dnevu gora v petek, 11. decembra, ob 17.00 uri v čitalnici Narodne in študijske knjižnice, Ul. sv. Frančiška 20, dogodek z naslovom »Brati gore«. Avtorji in recitatorji bodo prebirali odlomke iz planinske literature dr. Rafka Dolharja, Dušana Jelinčiča, Matjaža Klemšeta, Bojana Pavletiča in Igorja Škamperleta, povezoval bo Evgen Ban. V knjižnici bo na ogled tudi priložnostna razstava domače planinske literature.
RAZSTAVA »KRAS IN MORJE« Majde Pertotti je na ogled v restavraciji v Sesljanu št. 59.

Prispevki

V spomin na drago sestro Anico darujeta Stano in Sonja 50,00 evrov za AŠK Kras in 50,00 evrov za SKD Rdeča zvezda.
V spomin na gospo Vido Rudes daruje nabrežinski cerkveni zbor 50,00 evrov za domačo cerkev.
Namesto cvetja na grob gospe Vide Rudes darujeta Franja in Linko 30,00 evrov za nabrežinsko cerkev.
V spomin na Milkota Čebulca daruje žena Lili 100,00 evrov za popravilo strehe Prosvetnega doma na Opčinah.
Ob priliki predstavitve svoje knjige daruje Deziderij Svara 50,00 evrov za SKD Slavec Ricmanje - Log.

† Zapustila nas je naša draga mama in nona

Vida Uršič
vd. Rudež

Žalostno vest sporočajo

hčerki Ana z Ivanom in Silvana
z Robijem ter ostalo sorodstvo

Od nje se bomo poslovili v soboto, 5. decembra, ob 11.30 iz mrtvašnice v ul. Costalunga.

Sledila bo sv. maša ob 12.00 v nabrežinski cerkvi.

Nabrežina, 3. decembra 2015
Pogrebno podjetje Sant'Anna-Nabrežina

Zadnji objem dragi noni

Martin, Veronika, Andrej in Peter

Ob težki izgubi drage mame Elvire izrekamo Davorinu Devetaku in družini iskreno sožalje

vsi od DSMO Kiljan Ferluga iz Milj

TRST - Glasbena matica je sinoči uspešno proslavila 70 let delovanja

»Glasba je magično sredstvo, ki lahko prodre zelo globoko«

Milena Padovan

FOTODAMJ@N

Bogdan Kralj

FOTODAMJ@N

več fotografij na www.primorski.eu

Zgoraj najmlajši pevci in pevke, spodaj združeni pevski zbor in orkester GM

FOTODAMJ@N

TRST - Z glasbo ne bomo reševali svetovnih konfliktov in ekoloških katastrof, s posredovanjem znanja, kritičnosti in ustvarjalnosti pa lahko prispevamo k izobraževanju mladih, ki bodo te konflikte in katastrofe reševali. Kajti glasba je univerzalen način izražanja, magično sredstvo, ki lahko prodre zelo globoko.

Nekako tako je predsednica upravnega odbora Glasbene matice Milena Padovan dejala v svojem sinočnjem nagovoru v tržaškem Kulturnem domu. Ob sedemdesetletnici neprekinjenega delovanja je šola, ki je bila sicer ustanovljena leta 1909 in je nato po fašističnem zatišju ponovno vzklila leta 1945, priredila velik glasbeni praznik, na katerem je prikazala del svojega umetniškega kapitala. Besedna igra (L)jubilej, s katero so organizatorji poimenovali večer, je izkazovala eno glavnih značilnosti tega jubileja: veliko ljubezen, ki vse od leta 1945 vodi generacije odbornikov, ravnateljev, pedagogov in učencev Glasbene matice. O njihovi uspešnosti govorijo rezultati, je poudarila predsednica: skoraj 600 učencev, mreža sodelavcev, sedežev in podružnic, ki Glasbeno matico delajo edino slovensko glasbeno ustanovo deželnih razsežnosti, nagrade s številnih tekmovanj, dejstvo, da so njeni učenci zvočna kulisa številnih prireditev. Glasbena matica kljub temu ni javno priznana ne v Italiji ne v Sloveniji, vsakoletne težave ji spodjedajo energijo. Med načrti je omenila željo, da bi se šola vrnila v tržaški Narodni dom, kjer se je njeno delovanje začelo, in goriški Trgovski dom, predvsem pa potrebo po iskanju »tistega, kar nas na glasbenem področju druži«, v trdnem prepričanju, da si mladi zaslužijo le najboljše.

Želja po sodelovanju in skupnem delovanju je prišla na dan tudi med prijetnim in kakovostnim glasbenim sporedom, pri sestavi katerega so, kot je izpostavil ravnatelj Bogdan Kralj, privilegirali skupine, ki so simbol enotnosti in skupnega dela na umetniškem področju. S prisrčnim nastopom je dvorano raznežil združeni otroški pevski zbor, ki so ga sestavljali pevci in pevke zborov Mini Krasje, OPZ Krasje in OPZ Sovodnje; pod vodstvom Nede Sancin in ob klavirski spremljavi Jana Grbca so zapeli Kaj bo Mihec? Ignacija Ote in Ježek ima polje Karla Boštjančiča. Harmonikarski orkester GM Synthesis 4 je pod vodstvom Fulvija Jurinčiča suvereno izvedel skladbe Bibergana, Ehma in Piazzolle. Na potovanje skozi blagozvočne skladbe iz svetovne glasbene zakladnice pa je občinstvo popeljal novonastali orkester, ki je Glasbeni matici upravičeno v ponos. Pod vodstvom Igorja Zobina so člani orkestra uspešno izvedli skladbe Beethovna, Piazzolle, Mozarta, Ravela in tržaškega skladatelja Mihaela Rožanca, posebno čast pa mu je izkazal violinist Črtomir Šiškovič, ki je v dveh skladbah nastopil kot solist. Za veliki finale se je orkestru pridružil združeni mešani pevski zbor: člani zborov Gallus, Anakrousis in Vikra so v slovo zapeli Vrabčevo Zdravljico in Beethovnovo Odo radosti.

Prijeten večer je povezovala igralka Nikla Petruška Panizon, pozdrav prisotnim pa sta prinesla tudi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc ter tržaška podžupanja Fabiana Martini. (pd)

LEPA VIDA - Nova koprodukcija SSG, SNG Nova Gorica in PGK

Hrepenenje na odru

Predstavo po igri Ivana Cankarja režira Miha Nemec - Med 15. in 20. decembrom tudi v Gorici in Trstu

KRANJ - V Prešernovem gledališču Kranj bo jutri premiera koprodukcijske predstave Lepa Vida po igri Ivana Cankarja in v režiji Mihe Nemca. Posebnost igre je po Nemčevih besedah, da so v njej prav vsi liki hrepeneči, vsi so po Cankarju okuženi s to »sladko boleznijo«. Velik izziv ustvarjalcem je bilo to hrepenenje prenesti na oder. Predstava, ki je nastala v koprodukciji s SNG Nova Gorica in Slovenskih stalnim gledališčem Trst, bo med 9. in 20. decembrom na ogled tudi na novogoriškem, goriškem in tržaškem odru. Koprodukcija prinaša eno največjih slovenskih besedil o hrepenenju in ljudeh na socialnem robu - Cankarjevo Lepo Vido. Lepa Vida je sicer konstantno prisoten literarni motiv slovenske književnosti od Prešernove predelave do danes. Cankar je z njo oblikoval lik, ki brezdomcem tik pred smrtjo pooseblja objekt hrepenenja. Smrt tako izgubi negativen naboj in Vidin odhod od doma je lahko razumljen kot simbol hrepenenja po večnem.

Režiser Miha Nemec je za Slovensko tiskovno agencijo povedal, da se ustvarjalci predstave niso podali v nasilno aktualizacijo Cankarjevega besedila, bolj jih je zanimalo gledališko upriz arjanje hrepenenja. Poizkusili so materializirati nedorečen občutek hrepenenja, ki ga je že sam Cankar skušal zaobjeti v Lepi Vidi in drugih delih, pri tem pa je kot vsi simbolisti uporabljal veliko metafor. Nemec je dodal, da že lik iz igre Dolinar reče: »Komaj za vsako deveto stvar je beseda!«

Kljub temačnosti igre, v kateri so junaki postavljeni v brezizhodne situacije, se je Nemec skušal osredotočiti na svetlost, lepoto, resnico in dobroto, ki so vanjo vtkane. Junaki si kljub vsemu želijo zbežati nekam, kjer bi bilo življenje lepše - v paradiž, Lepa Vida v Španijo. A kaj, ko se zdi, da ljudje kar ne morejo nehati hrepeneti. Prav to se zgodi tudi Vidi, je spomnil Nemec: »Ko je stopila na ladjo, se je ustrašila in začela hrepeneti v drugo smer.«

Dramatik, pesnik in pisatelj Ivan Cankar

Predstava je bila za igralce velik izziv, saj so skušali na odru predstaviti občutek tega hrepenenja, za katerega ni besed. Kot je pojasnil Nemec, so za to, da so dosegli čim večji odrski učinek, uporabili številne gledališke tehnike. »Ta občutek se je vse bolj kopičil onkraj odra, mi pa smo ga skušali ujeti, ga prenesti na oder. Simbolisti bi rekli, da je za tako igro potrebna popolna avtobiografskost. Da odkriješ odnos do samega sebe in svojih hrepenenj in to manifestiraš skozi igro. Želeli smo odpreti dušo, o kateri govorijo simbolisti.«

V predstavi igrajo Blaž Setnikar, Borut Veselko, Aljoša Ternovšek, Maja Nemec, Dušanka Ristić, Blaž Valič, Matija Rupel, Luka Cimprič, Alida Bevk, Primož Forte, Tea Vidmar in Zvezdana Novaković. Trije igralci v predstavi nastopajo kot Tisto - tisto nekaj, kar se po besedah simbolistov ne da opisati, para bolezni hrepenenja, ki puhti v zrak, je pojasnil režiser. K celoti igralci prispevajo s tem, da glasovno in interpretativno dopolnjujejo dogajanje na odru.

Sceno v predstavi sta zasnovali Niki Bonetti in Anamarija Cej, kostumografijo podpisuje Bjanka Adžić Ursulov, glasbo skupina Foltin, kot koreografinja pa je pri predstavi sodelovala Leja Jurišić. Abonenti Slovenskega stalnega gledališča si bodo Lepo Vido lahko ogledali 15. in 16. decembra v goriškem Kulturnem domu, od 17. do 20. decembra pa tudi v Kulturnem domu v Trstu.

filmi@primorski.eu **GREMO V KINO**

Nel cuore del mare (In the heart of the sea)

POGLEJ TRAILER!

ZDA 2015
Režija: *Ron Howard*
Igrajo: *Chris Hemsworth, Benjamin Walker, Cillian Murphy in Tom Holland*
Ocena: ★★★½

Valovi in zelo razburkano zimsko morje, po katerem plove ladja, kitolovec Essex iz Nove Anglije. Piše se leto 1820 in plovilo doživi napad s strani gromozanske živali: ogromnega kita, z močjo slona in skoraj človeškim občutkom za maščevanje.

Tragedija na morju naj bi takrat prepričala Hermana Melvilla, da se je lotil pisanja romana Moby Dick. Zato naj bi v resnici o tem, kar se je takrat zgodilo, že vsi brali. A avtor je v resnici opisal samo del tistega dogodka. Režiser Ron Howard pa je zdaj poskrbel za opis ostalega, se pravi druge polovice tiste neverjetne bitke ki se je takrat zgodila. Z oskarjem nagrajeni režiser, avtor uspešnice A beautiful mind je namreč pomeril svoje tretje oko v to, kar se je zgodilo z mornarji, ki so preživeli tragedijo in z neverjetno energijo reagirali na vse, kar se jim je pripetilo.

Film razkriva grozljive posledice napada, ko se posadka znajde na meji lastnih zmogljivosti in je prisiljena početi neverjetne stvari, da lahko preživi. Mornarji viharijo skozi viharje, nimajo hrane, so premraženi in še bolj prestrašeni in loteva se jih obup. Nečloveške okoliščine jih privedejo do tega, da celo izžrebajo ime enega od članov posadke in ga naposled pojejo.

Njihov kapetan pa sredi prešernega morja neustavljivo išče pot, medtem ko se ostali člani trudijo, da bi uspeli ukrotiti orjaškega kita.

Film, ki ga je Howard povzel po pripovedi Nathaniela Phillbrick,a se zaustavi predvsem pri človeških posledicah in dinamikah tega, kar se je dogajalo na krovu. Pustolovski kolosal tako res opisuje nadnaravno moč morske sile, a tudi posledice, ki jih vse to pusti na posameznikih. (Iga)

SLORI - Delavnice za učence in dijake naših šol

V svetu družboslov

»Raziskovanje je tako rekoč del človekovega vsakdana že od njegovega rojstva. Za dojenčka velikokrat rečemo, da raziskuje svojo okolico, medtem ko zvedavo opazuje dogajanje okoli sebe ali ko se plazi po stanovanju. Človek se v svojem vsakdanjem življenju na različne načine srečuje z raziskovanjem: lahko sam raziskuje, lahko je podvržen raziskovanju oz. preiskovanju. Pri tem gre lahko za zelo različne vrste raziskovanja oz. preiskovanja. Vedno več je ljudi, ki so bili kot anketiranci vključeni v neko anketno raziskavo (bodisi po telefonu bodisi neposredno), veliko jih je tudi, ki so pri takšni raziskavi sodelovali kot anketarji. Seveda pa je bil (skoraj) vsak pri zdravniku in med tem podvržen različnim medicinskim preiskavam (raziskavam?). Lahko rečemo, da celo gospodinja, ki na tržnici išče najugodnejši ponudbo zelenjave (glede kakovosti in cene), »izvaja« nekakšno raziskavo. Starši raziskujejo, ko iščejo najprimernejše metode za vzgojo svojih otrok, in otroci hkrati raziskujejo (preizkušajo), kje je meja »potrpljenja« njihovih staršev.« (N. Toš, M. Hafner-Fink, Metode družboslovnega raziskovanja, D+FDV, Ljubljana, 1998)

Uvodni odstavek sem si sposodila, ker lepo objasni izhodiščno misel, ki nas je vodila k uvajanju raziskovalnih delavnic za učence in dijake srednjih šol s slovenskim oziroma dvojezičnim poukom v Furlaniji Julijski krajini. Spraševali smo se namreč, kako bi lahko učence in dijake vpeljali v svet družboslovnega raziskovanja in jim dokazali, da je lahko dostopen vsem in da se z njim lahko ukvarjamo vsi, ne samo ugledni in nadarjeni učenjaki. Odločitev, da učenci oziroma dijaki sami izpeljejo anketno raziskavo, se je izkazala za posrečeno, saj so se s potekom in metodami empiričnega raziskovanja seznanili ob sprotnem skupinskem delu.

Slovenski raziskovalni inštitut SLORI prireja raziskovalne delavnice ob evropskem dogodku ***Noč raziskovalcev - The researchers' Night,*** ki od leta 2005 poteka četrti petek v septembru. Ob tej priložnosti znanstvene in raziskovalne ustanove, muzeji, laboratoriji in akademske institucije prirejajo raznovrstne pobude, v okviru katerih se lahko javnost in še posebej mladi srečujejo z raziskovalci in seznanjajo z izsledki, dejavnostjo in izkušnjami različnih ved.

Pri SLORI-jevih raziskovalnih delavnicah so že večkrat sodelovali dijaki obeh slovenskih družboslovnih licejev v Trstu in Gorici, udeležili pa so se jih tudi špeterski, doberdobski, openski, goriški ter svetoivanski in katinarski nižješolci. Delavnice potekajo dnevno, in sicer ob začetku šolskega leta in v okviru jutranjih učnih ur. Za višješolce so predvidene dvotedenske delavnice, za nižješolce pa enotedenske. Raziskovalni postopek predvideva različne faze: nekatere so zahtevnejše (npr. opredelitev raziskovalnih vsebin, sestava vprašalnika, interpretacija rezultatov), druge pa manj zahtevne (npr. anketiranje, vstavljanje podatkov, grafično oblikovanje rezultatov). Skupinsko delo se razvija po načelu »vsi delajo vse« in se zaključi s predstavitvijo izsledkov in z evalvacijo opravljenega dela.

Vsebina raziskovalne naloge je navadno ena izmed aktualnih družbenih tem, neposredno povezanih z najstniško generacijo. Izbere jo šola. Višješolci obravnavajo zahtevnejše vsebine, kot so raba in zloraba računalnika, pojav pedofilije, nasilje v šoli, vključevanje v spletna socialna omrežja ipd., nižješolci pa se lotevajo dostopnejših tem, kot so počutje v šolskem okolju, preživljanje prostega časa, izbira konjičkov in videoiger, raba tehnoloških aparatur ipd.

Pri zadnjih izvedbah raziskovalnih delavnic smo raziskovalno temo izbirali iz vsebin *Evropskega salona inovacije in znanstvenega raziskovanja* **TRIESTE NEXT.** Leta 2012 so openski tretješolci analizirali prehrambne navade svojih sovrstnikov. Raziskava *Jej zdravo, živi zdravo* je bila v sozvočju z vsebino prve izvedbe TRIESTE NEXT, ki je nosila naslov *Save the food.* Leto kasneje je skupina goriških tretješolcev izvedla anketno raziskavo Voda za vse, vsi za vodo, ki se je navezala na vsebino druge izvedbe TRIESTE NEXT *WaterWise.* V okviru letošnje, desete izvedbe raziskovalnih delavnic so šentjakobski in katinarski učenci z raziskavo Mi smo svet obravnavali temo sodobnih migracijskih tokov, ki se je lepo ujemala z naslovom četrte izvedbe TRIESTE NEXT *BIOlogos - The Future of Life.* Izsledke vseh treh raziskav so učenci predstavili učencem slovenskih in italijanskih šol v okviru tržaških (mednarodnih) dogodkov za promocijo znanstvenega raziskovanja.

Ob zaključku desete izvedbe SLORI-jevih raziskovalnih delavnic predstavljamo okvirni pregled dosedanjih izkušenj. Rezultati posameznih anketnih raziskav so dosegljivi na spletni strani http://www.slori.org (desna ikona Raziskovalne delavnice 2006-2015).

Norina Bogatec

Pri prvi izvedbi raziskovalnih delavnic leta 2006 so sodelovali dijaki tretjega razreda tržaškega družboslovnega liceja A. M. Slomška. V raziskovalni nalogi je skupina obravnavala razširjenost rabe telefonov in interneta med višješolci, njihov pogled na svetovno spletno omrežje in stopnjo seznanjenja s pojavom pedofilije. Anketiranih je bilo 213 tržaških dijakov. Izsledke anketne raziskave z naslovom Raba in zloraba mobilne telefonije in interneta so dijaki predstavili v Avli Magna Narodnega doma v Trstu.

Uvodno predavanje kriminologinje Daniele Quarello

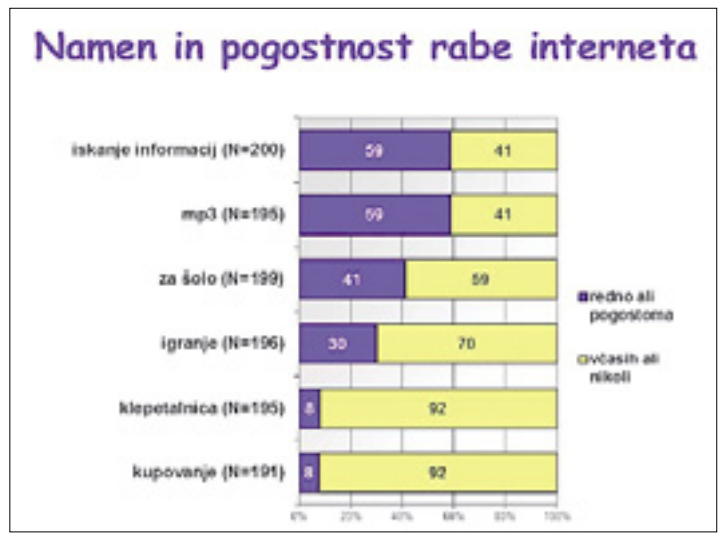

Primer grafičnega oblikovanja rezultatov

Mladi in nasilje je naslov ankete, ki so jo dijaki tretjega razreda goriškega družboslovnega liceja S. Gregorčiča izvedli v okviru raziskovalnih delavnic leta 2007. Na vprašanja o oblikah in razširjenosti nasilja med mladimi ter o poznavanju ustanov, ki pomagajo žrtvam nasilja, je odgovorilo 230 goriških višješolcev. Predstavitev raziskovalnih izsledkov je potekala v avditoriju goriškega šolskega centra.

Obrazložitev navodil pred razdelitvijo vprašalnikov

Publika na predstavitvi rezultatov

Leta 2008 so učenci drugega razreda srednje šole prve stopnje v Špetru temeljito preučili osnovnošolsko okolje. V anketo so vključili vprašanja o odnosu do dvojezične šole, kakovosti odnosov, zanimanju za slovenski jezik, težavah pri slovenščini in domačih nalogah ter preživljanju odmora. Na vprašalnik je odgovorilo 95 osnovnošolcev. Špeterski nižješolci so za raziskavo izbrali naslov Šola in mi.

Primer grafičnega oblikovanja rezultatov

Skupina mladih raziskovalcev

Pri četrti izvedbi raziskovalnih delavnic leta 2009 so sodelovali dijaki tretjega razreda tržaškega in dijaki drugega razreda goriškega družboslovnega liceja. Izbrana tema je bila povsem aktualna, saj je zadevala poznavanje, pogostnost in motivacijo rabe spletnih socialnih omrežji ter njen vpliv na socializacijske izkušnje mladih. Anketiranih je bilo 335 dijakov srednjih šol druge stopnje v Trstu in Gorici. Mladi družboslovci so dali raziskavi naslov Na mladih splet stoji. Delavnice so potekale izmenično na obeh licejih.

Gasilska slika pred avtobusom

V22 Glavna motivacija vpisa na spletno socialno omrežje * pokrajina

			pokrajina	
			Trst	Gorica
V22 Glavna motivacija vpisa na spletno socialno omrežje	ker sem hotel/a spoznati nove prijatelje	N	31	24
		%	16,0%	22,2%
	ker so me prisilili	N	11	5
		%	5,7%	4,6%
	ker sem hotel/a ohraniti stike s svojimi prijatelji	N	68	37
		%	35,5%	28,7%
	iz radovednosti	N	79	43
		%	40,7%	44,4%
	drugo	N	8	0
		%	4,1%	,0%
SKUPAJ		N	194	108
		%	100,0%	100,0%

Primer obdelave z računalniškim statističnim paketom SPSS

nega raziskovanja

Doberdobski srednješolci so prišli na vrsto leta 2010. Izjemoma so takratne raziskovalne delavnice potekale v dveh izmenah. Pri prvi so tretješolci B-razreda preučili, kako doberdobski nižješolci preživljajo prosti čas in s katerimi obšolskimi dejavnostmi se ukvarjajo, pri drugi izmeni pa so učenci tretjega A-razreda obravnavali odnose med sošolci in odnos do profesorjev, stopnjo zadovoljstva učencev s šolskimi prostori in zaželene spremembe. Na oba vprašalnika je odgovorilo 83 učencev.

Primer grafičnega oblikovanja rezultatov – prva izmena

Primer grafičnega oblikovanja rezultatov – druga izmena

Skupina špeterskih tretješolcev je leta 2011 želela ugotoviti, s katerimi konjički se učenci ukvarjajo in katere videoigre so jim všeč. Na vprašalnik so odgovarjali osnovnošolci zadnjih treh razredov in nižješolci prvih dveh razredov, skupno 94 učencev.

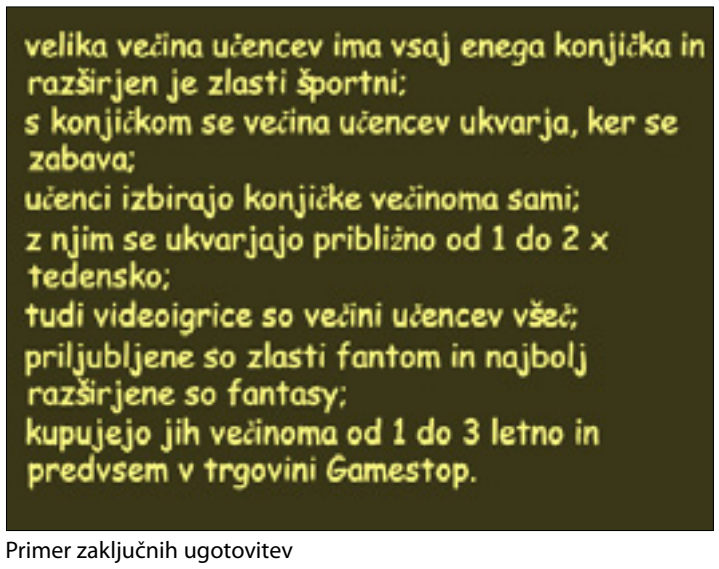

Primer zaključnih ugotovitev

Skupina mladih raziskovalcev

Sodelovanje pri prvi izvedbi TRIESTE NEXT leta 2012 je spodbudilo openske srednješolce, da so v okviru raziskovalnih delavnic raziskali, v kolikšni meri so najstniki seznanjeni s pravili zdrave prehrane in katere so njihove prehrambne navade. Anketirali so 80 nižješolskih učencev. Izsledke raziskave, za katero so tretješolci izbrali naslov Jej zdravo, živi zdravo!, so predstavili v Avli Magna Narodnega doma v Trstu.

Predavanje Nevenke Ražman z Zavoda za zdravstveno varstvo Koper

Priprava na predstavitev v Narodnem domu

Voda za vse, vsi za vodo! je naslov anketne raziskave, s katero so goriški srednješolci sodelovali pri tržaški pobudi Noč raziskovalcev 2013. Izsledki so ponudili odgovore o domači porabi vode, varčevalnih navadah in izkušnjah z onesnaževanjem. V anketo je bilo zajetih 159 goriških nižješolskih učencev. Predstavitev je potekala v šotoru na trgu Unità v Trstu.

Vstavljanje podatkov v računalnik

Primer grafičnega oblikovanja rezultatov

Špeterski tretješolci so znova prišli na vrsto leta 2014. Tokrat so želeli ugotoviti, katere elektronske naprave uporabljajo učenci in učenke špeterske večstopenjske šole in zakaj. Anketni raziskavi so dali naslov Mi in tehnologija. Na vprašalnik je odgovorilo 78 osnovnošolcev in nižješolcev.

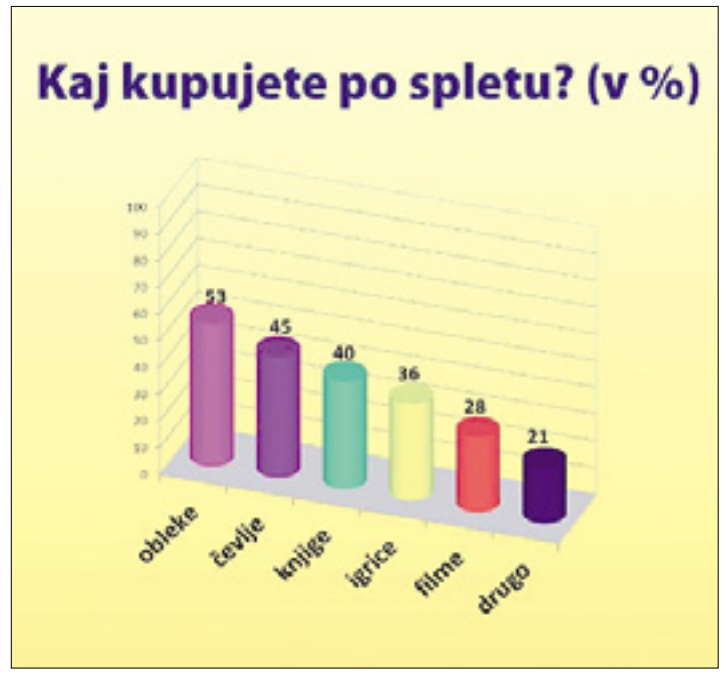

Primer grafičnega oblikovanja rezultatov

Predstavitev na Inštitutu za slovensko kulturo v Špetru

Pri letošnji deseti izvedbi raziskovalnih delavnic so sodelovali šentjakobski in katinarski tretješolci. Anketna raziskava Mi smo svet je obravnavala nadvse aktualno temo migracijskih tokov v današnji družbi. Mladi raziskovalci so učence obeh šol spraševali o njihovih pogledih na pojav priseljevanja oziroma izseljevanja mladih v druge države. Analizo odgovorov 122 učencev so mladi raziskovalci predstavili v okviru četrte izvedbe TRIESTE NEXT.

Analiza podatkov po skupinah

Naslovna stran predstavitve v avditoriju muzeja Revoltella v Trstu

Primorski dnevnik

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

GORICA-TRŽIČ - Socialno angažiranje krajevne Cerkve vse bolj markantno

Pomoči ni nikoli dovolj, še dva nova »emporija«

Emporij v Gorici (levo) in Tržiču (zgoraj), nadškof Carlo Redaelli (spodaj)

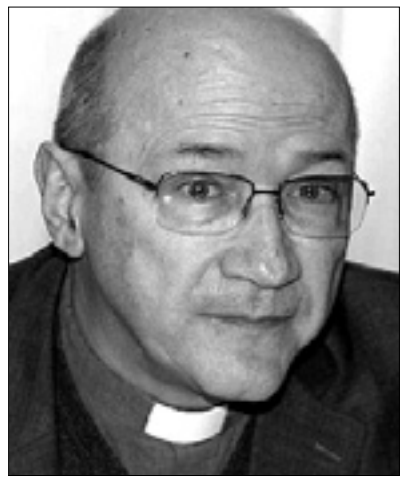

Zaradi gospodarske in begunske krize je tudi v Gorici vse več družin in posameznikov, ki za preživetje potrebujejo neprestano pomoč. Na tem področju je vse bolj markantna tudi vloga goriške Cerkve in z njo povezanih človekoljubnih organizacij, ki po eni strani opravljajo svojo etično dolžnost, po drugi pa zapolnjujejo vrzeli, za katere poverjeni - v prvi vrsti javne uprave - ne poskrbijo. Za pomoč že več let prosijo tako italijanski državljani kot tujci, v zadnjem letu pa je nadškofijska Karitas zelo aktivna tudi pri nudenju pomoči prebežnikom. »*Sicer bi se morale s prosilci za azil ukvarjati nekatere druge javne ustanove, Cerkev bi morala le spodbujati dialog in sožitje. V Gorici pa smo občutili potrebo, da sami pomagamo tem ubogim ljudem,*« je včeraj zatrdil nadškof Carlo Redaelli.

STISKA KRAJEVNIH DRUŽIN

Na včerajšnjem predbožičnem srečanju z novinarji je goriški nadškof opozoril na vse več domačinov, ki so zaradi bednih razmer potrebni pomoči. Njihovo število narašča iz leta v leto, tako da pripravlja Cerkev tri projekte za pomoč družinam v stiski. »*Ker t.i. emporija solidarnosti v Gorici in Tržiču delujeta na polno paro, načrtujemo, da bi jima v naslednjih mesecih dodali še dva. Lokaciji nista še znani, želeli pa bi ju odpreti v Krminu in Gradišču,*« napoveduje nadškof. V tržiškem emporiju so doslej izdali 317 izkaznic za dobavo pomoči, pomagajo pa skupno 892 osebam, od katerih je 67 odstotkov italijanskih državljanov. V Gorici so izdali 863 izkaznic, ki se jih redno poslužuje 400 družin, v povprečju pa pomagajo vsak mesec več kot 1000 osebam.

Poleg odprtja dveh novih emporijev si nadškofija prizadeva, da bi nadgradila denarni sklad *Famiglie in salita* (Družine navzgor), v katerega so za leto 2015 zbrali 100.000 evrov. V tem okviru so izvedli tudi projekt *Dignità e operosità* (Dostojanstvo in delavnost), s katerim nudijo občanom možnost začasne zaposlitve. Z omenjenima pobudama so pomagali 28 posameznikom, od katerih je 80 odstotkov italijanskih državljanov. Krajevna Cerkev napoveduje hkrati v prostorih nadškofije ureditev posvetovalnice, kjer bodo tudi z nasveti in navodili pomagali in usmerjali družine v stiski.

BEGUNSKO KRIZO JE TREBA REŠEVATI

Nadškof včeraj ni mogel mimo begunske krize. »*Namestitev bivalnih kontejnerjev na dvorišču nekdanjega vrtca Sv. Jožefa v Ulici Vittorio Veneto v goriškem Podturnu je začasna, nastala pa je pod silo razmer. Odgovorni za kontejnerje so Zdravniki brez meja, mi smo jim dali na voljo prostor. V zadnjih tednih je število prosilcev za azil nekoliko upadlo, vsekakor zagotoviti jim moramo varno in toplo zatočišče v zimskih mesecih,*« poudarja nadškof.

Pri združenju Zdravnikov brez meja pojasnjujejo, da so bivalni kontejnerji že nameščeni, čakajo le še na priključitev na vodno in električno omrežje. Nadškof je pohvalil dobrosrčnost tistih Goričanov, ki po svojih močeh pomagajo, obrnil pa se je tudi na župana Ettoreja Romolija. »*Več Goričanov je sprejelo prebežnike in jim skušajo pomagati. To lahko na lastne oči ugotavljamo v župnišču pri Madonini, kamor občani spontano prinašajo materialno pomoč. Župana sicer razumem, ko se pritožuje, da je Gorica preobremenjena. Vendar na goriški prefekturi je komisija, ki obravnava prošnje za azil. Ko bi je ne bilo, bi se prosilci za azil verjetno ne zadrževali v Gorici. Toda je! Prav je, da župan opozorja na problem preobremenjenosti, toda mora se s problemom tudi soočiti in ga reševati,*« je še zatrdil nadškof Carlo Redaelli. (av)

GORICA - Nadškof

Jubilejno leto se bo začelo 12. decembra

Tudi goriška nadškofija se pripravlja na jubilejno leto Usmiljenja, ki ga je papež Frančišek razglasil marca letos. V Gorici se bo začelo v soboto, 12. decembra. Tega dne ob 20. uri se bodo verniki zbrali pred kapucinsko cerkvijo, kjer bodo predstavniki nadškofijske Karitas spregovorili o usmiljenju. Zbrani ljudje se bodo nato peš napotili do stolne cerkve, kjer bo nadškof Carlo Redaelli odprl sveta vrata po papeževem zgledu.

Naslednjega dne, 13. decembra, ob 9.30 bo nadškof daroval mašo v goriškem zaporu v Ulici Barzellini, predvidoma naj bi se udeležil tudi božičnega kosila z zaporniki. Ravno tako 13. decembra - ob 15.30 - bo nadškof odprl sveta vrata oglejske bazilike. Med jubilejnim letom bo goriška nadškofija izpeljala vrsto pobud in javnih srečanj, ki jih bo organizirala v sodelovanju z župnijami in ustanovami, med temi bodo tudi sestre slovenskega Zavoda Svete družine iz Ulice Don Bosco v Gorici. Zadnja sveta vrata Usmiljenja bo nadškof odprl v soboto, 16. aprila, v svetišču na otoku Barbana pri Gradežu, kjer se bo izredno jubilejno leto zaključilo 31. oktobra prihodnjega leta. (av)

NOVA GORICA - Za ljudi v stiski

Islamska skupnost je poslala humanitarno pomoč v Gorico

V zbiranje humanitarne pomoči za ljudi v stiski se je vključila tudi novogoriška islamska skupnost. »Danes so naši prostovoljci v Gorico odpeljali hrano, pijačo, higienske pripomočke, obleko …,« je včeraj za Primorski dnevnik pojasnil imam Amir Hasanović.

S čezmejno človekoljubno navezo je javnost seznanil goriški nadškof Carlo Redaelli, ki je potrdil imamove besede. Pojasnil je, da je muslimanska skupnost iz Nove Gorice namenila goriški Karitas in t.i. emporiju solidarnosti v Gorici nekaj hrane in materialne pomoči, ki jo je zbrala s solidarnostno akcijo.

Sicer pa v omenjeni skupnosti s podobnimi zbiralnimi akcijami večkrat pomagajo pomoči potrebnim, na podoben način so se odzvali tudi ob lanskoletnih katastrofalnih poplavah, ki so prizadele Srbijo ter Bosno in Hercegovino (BiH). »Pomoč zbiramo po potrebi, nimamo namreč ustreznih prostorov, kjer bi lahko stvari dlje časa skladiščili, zato imamo manjše zbiralne akcije,« je povedal imam.

Novogoriška islamska skupnost sodi med manjše in mlajše islamske skupnosti v Sloveniji, ki ima sedež v Ljubljani. V Novi Gorici, kjer imajo v manjšem objektu prostore za molilnico in verouk, delujejo okoli pet let.

Prve skupine muslimanov so prihajale v Slovenijo v obdobju Jugoslavije, bistveno močnejši val ekonomske migracije pa se je zgodil po drugi svetovni vojni. Največje število muslimanov je prišlo iz BiH, posebej iz unsko-sanskega, banjaluškega, tuzlanskega območja, kasneje pa tudi iz Sandžaka. Večina muslimanov v Sloveniji ima torej bošnjaško poreklo, tudi organizacijski ustroj muslimanov v Sloveniji se je razvijal pod vplivom islamske skupnosti iz BiH. Koncem šestdesetih let dvajsetega stoletja se je v Slovenijo priselilo tudi veliko število muslimanov Albancev iz Makedonije in s Kosova, muslimanski mozaik so dodatno dopolnili še muslimani iz Makedonije, Goranci, Turki in Arabci, navaja spletna stran islamske skupnosti v Sloveniji. Na Goriškem pa delujeta džemata Ajdovščina in Nova Gorica. (km, ur)

GORICA - Varuh

»Stavba zapora neprimerna za življenje«

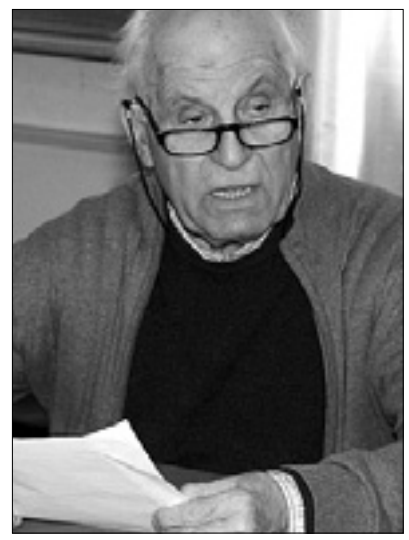

Alberto De Nadai BUMBACA

Odpraviti je treba emotivne pregrade, zaradi katerih sta zapor in zaporniško življenje potisnjena na rob, zapornikom pa se moramo približati, saj si zaslužijo dostojno in dostojanstveno življenje. To so temeljne postavke družbeno angažiranega duhovnika Alberta De Nadaia, pokrajinskega varuha pravic zapornikov.

»*Goriški zaporniki so pogosto osamljeni, deležni pa so nezadostne solidarnosti, ki se večkrat prelevi v nestrpnost. Potruditi se moramo, da jih sproti vključujemo v družbo, ne pa, da jih izoliramo in potisnemo na družbeni rob,*« opozarja De Nadai, ki lahko računa na pomoč treh prostovoljk iz združenja La Zattera. Prostovoljke vsak teden obiščejo zapornike, ki so nastanjeni v zaporu v Ulici Barzellini, zanje pa nabirajo hrano, obleke in higienske pripomočke. »*To pa ni dovolj, potrebujemo večjo pomoč in večje sodelovanje med ustanovami. Med zaporniki je več alkoholikov ali odvisnikov, spraševanje pa se, ali jim služba za zdravljenje odvisnosti SERT strokovno sledi tudi v zaporu. Poskrbeti pa moramo tudi za njihovo ponovno vključevanje v družbo, potem ko jih iz zapora izpustijo na prostost. Sam sem na svojem domu sprejel fanta, ki ni vedel, kaj naj bi,*,« poudarja družbeno angažiran duhovnik in napoveduje, da bodo priredili niz kulturnih srečanj: v zapor želijo povabiti pisatelja Pina Rovereda, režiserja Mattea Oleotta in pevko Eliso.

Težave, s katerimi se soočajo zaporniki v Gorici, pa niso izključno socialne narave. »*V zaporu v Ulici Barzellini je trenutno 36 zapornikov, stavba pa je za življenje neprimerna. Obnovitvena dela, ki so jih pred nekaj leti začeli, so prekinili zaradi pomanjkanja denarja. Poleg tega je sobana v tretjem nadstropju nedostopna zaradi nestabilnega poda, rušijo pa se tudi tla v obnovljenem pritličju,*« stanje opisuje De Nadai in k povedanemu dodaja pobudo v korist družin in sorodnikov zapornikov.

»*Sprejemnega centra za goste, ki obiščejo zapornike, v Gorici ni. Zato sem se obrnil na občinsko odbornico Silvano Romano, da bi preveril, ali bi lahko občina dala v najem stavbo, ki stoji nasproti zapora. Potrebovali bi dve ali tri sobe, v katerih bi lahko sprejemali družine zapornikov, saj drugače ne morejo niti na stranišče,*« opozarja Alberto De Nadai, ki je o omenjenih temah prejšnji teden predaval goriškim višješolcem, med katerimi so bili tudi dijaki slovenskega višješolskega centra, delegacija višješolcev pa je v njegovem spremstvu 19. novembra obiskala goriške zapornike. (av)

ŠEMPETER - Bolnišnica prejela urgentni center v upravljanje

Prve paciente bodo sprejeli z januarjem

Novi urgentni center (zgoraj), oprema je že nameščena (desno)

FOTO K.M.

Uradno odprtje urgentnega centra ob šempetrski splošni bolnišnici bo 17. decembra, je včeraj sporočila direktorica bolnišnice Nataša Fikfak, medtem ko bodo prve paciente v objektu sprejeli 2. oziroma 3. januarja. »Gre za edinega od desetih urgentnih centrov v Sloveniji, grajenega z evropskim denarjem, ki bo začel delati s popolno opremo,« poudarja direktorica. Iz kohezijskih sredstev so bili za šempetrsko urgenco namreč namenjeni trije milijoni evrov, medtem ko bolnišnica prispeva preostala dva milijona od skupne petmilijonske vrednosti izgradnje. Velika gradbena dela so bila zaključena konec oktobra, kot je bilo načrtovano. »Sedaj skladno z roki poteka še prevzem opreme. Urgentni center je že prevzelo ministrstvo za zdravje in ga prejšnji petek predalo v upravljanje bolnišnici,« pojasnjuje direktorica.

Odprtje centra prinaša nekaj novosti. Bistvena za uporabnike je predvsem ta, da se bo spremenil način oskrbe urgentnih pacientov. Neprekinjeno nujno medicinsko pomoč so namreč doslej zagotavljale tako službe nujne medicinske pomoči v zdravstvenih domovih kot tudi bolnišnica, slednja razpršeno v urgentnih ambulantah po posameznih strokovnih dejavnostih. Od začetka januarja dalje pa bo urgentnim pacientom vsa strokovna pomoč in diagnostika na voljo na enem mestu. »Vsi urgentni pacienti bodo v center vstopali skozi en vhod, razen tistih z življenjsko ogrožajočimi stanji, ki bodo vstopali preko posebnega vhoda za reševalna vozila. Nova je tudi dejavnost triaže. Gre za ključni element razporejanja pacientov v urgentnem centru glede na težave, v določeno stopnjo nujnosti obravnave in na lokacijo obravnave,« pojasnjuje Dunja Savnik Winkler, strokovna direktorica šempetrske bolnišnice.

V približno 1.100 kvadratnih metrih bo poleg enote za hitre preglede in enote za bolezni še enota za poškodbe, enota za opazovanje in nadzor, za oživljanje, operacijsko dvorano, prostor za male posege, mavčarna in prostor za higienizacijo in sanitarni sprejem pacientov. Iz novogoriškega zdravstvenega doma se tako v urgentni center selita dejavnosti nujne medicinske pomoči in dežurne službe, medtem ko zagotavljanje nujne medicinske pomoči za zdravstvena domova Tolmin in Ajdovščina ostaja nespremenjeno.

»V novogoriškem zdravstvenem domu ostaja predbolnišnična nujna medicinska pomoč, kar pomeni reanimobil - v njem je zdravnik z reševalno ekipo za teren in posebej še nujno reševalno vozilo -, v njem so zdravstveni tehniki brez zdravnika. Obe enoti ostaneta v zdravstvenem domu za potrebe terena. Dežurna služba pa se seli v urgentni center,« poudarja strokovna direktorica. Zaradi odprtja urgentnega centra so morali v bolnišnici na novo zaposliti srednje in diplomirane medicinske sestre, bolničarje in zdravstvene administratorje. Skupno gre za trideset novih zaposlitev. V bodoče pa bodo zaposlovali še specialiste urgentne medicine. Teh kadrov trenutno v regiji še ni. Da se bo kader ustrezno izšolal, bo potrebnih pet do deset let, pravi strokovna direktorica.

Bolnišnico v prihodnjih mesecih čaka še ena večja investicija, za katero je najela posojilo, in sicer ureditev odvodnjavanja meteornih in kanalizacijskih voda. Tudi bolnišnica se bo priključila na centralno čistilno napravo v Vrtojbi.

Katja Munih

GORICA - Protokol za skrb prizadetih oseb

Stanovanji v Ločniku

Varovanci se bodo postopoma privajali in osamosvajali v splošnih življenjskih zadevah

V sejni dvorani goriškega občinskega sveta je včeraj šestnajst zastopnikov občin, ki sodijo v Zgornje Posočje, podpisalo pomemben protokol za skrb prizadetih oseb. Priprave so potekale leto dni, v zadnjih dveh mesecih so jih odgovorne ustanove pospešile, kajti postopek je treba zaključiti pred koncem leta zaradi finančnih rokov.

Srž pobude, pri kateri sodelujejo poleg občin tudi podjetje za zdravstveno pomoč Spodnje Furlanije in Posočja, konzorcij CISI, pokrajinska konzulta za prizadete osebe, združenje Betlem in Fundacija Goriške hranilnice, predstavljata stanovanji v Ločniku, ki so ju preuredili in bosta namenjeni skoraj desetini uporabnikov. Namen je, da se postopoma privadijo in osamosvojijo v splošnih življenjskih zadevah in tudi delovno.

Ne gre za težke primere sicer tudi psihične prizadetosti. Za razliko od težko prizadete populacije, ki ji je bilo v zadnjih desetletjih posvečeno precej pozornosti, so lažje oblike ostajale v nekakšni sivi coni. Ime pobude, v katero je bilo vloženega denarja v vrednosti 100.000 evrov, se glasi *Poskusni projekt za neodvisno življenje in vključevanje v družbo prizadetih oseb na ozemlju Zgornjega Posočja*. Začetnemu zagonu, ki sta mu botrovali 80 odstotkov naložbe deželna uprava Furlanije Julijske krajine in 20 odstotkov Fundacija Goriške hranilnice, se bodo v naslednjih letih morale pridružiti občinske uprave, ki morajo že odslej skrbeti za upravljanje.

Vključevanje uporabnikov bo potekalo postopoma. Lastnica dveh stanovanj je ustanova brez dobičkonosnih namenov Betlem. Obe stanovanji bosta opremljeni z enosobnim bivališčem za pomočnika, ki bosta sledila izvajanju programa. Uporabnike bo določila delovna skupina izvedencev na osnovi tankočutnega pristopa. Ni namreč enostavno privajati komaj polnoletne osebe ali tudi že nekoliko starejše, da se uskladijo v vsakodnevnih ritmih, navadah, spanju, prehrani, gledanju televizije, potem ko so dolga leta v zavetju družine usvojili povsem določene pristope, premike, dolžino počitka, trajanju obrokov in vsega podobnega.

Na včerajšnji predstavitvi za javnost ob podpisu medobčinskega protokola je prisotne pozdravila občinska odbornica Silvana Romano, odgovorna za postopek in uresničevanje projekta Maura Clemente, predsednik pokrajinske kozulte za prizadetost Mario Brancati, predsednik pokrajinskega konzorcija CISI Silvano Buttignon, predsednik združenja Betlem in zastopnica skrbstvene strukture s sedežem v Basaglievem parku v Gorici. Vsi so izrazili občuteno zadovoljstvo, nekateri so poudarili preverjanje izkušenj v drugih okoljih v Pordenonu, Trstu, Casarsi, San Daniele ... O izkušnjah v bližnji Novi Gorici so bili odgovori skrajno medli. (ar)

PIPISTREL - Politico

»Boscarol in Lenarčič premikata politiko«

Tednik za evropske zadeve Politico je objavil lestvico ljudi iz 28 držav članic EU, ki najbolj odločilno »oblikujejo, pretresajo in izzivajo« obstoječo evropsko politiko. Iz Slovenije je Politico izbral podjetnika Iva Boscarola in Matevž Lenarčiča. Na sam vrh lestvice se je sicer uvrstil madžarski premier Viktor Orban. Lestvico je Politico slovesno razkril v torek zvečer v Bruslju. Gre za ljudi, ki po oceni tednika v vsaki od držav članic najbolj postavljajo pod vprašaj in preoblikujejo obstoječo politiko EU. Vsaki članici na lestvici pripada eno mesto, obenem pa so imena razporejena od najbolj do najmanj vplivnega.

Ivu Boscarolu - ustanovitelju ajdovskega Pipistrela, izdelovalca ultralahkih letal in dobitnika nagrade EU za najbolj inovativno podjetje leta 2010 - in njegovemu prijatelju Matevžu Lenarčiču - fotografu in ekstremnemu pilotu, ki je leta 2004 kot prvi v ultralahkem letalu sam obkrožil svet - je pripadlo 22. mesto. Politico ju označuje kot »par slovenskih sanjačev«, ki s svojim delom simbolizirata »ljubezen te celine do zelenih stvari« in obenem »včasih pridušen podjetniški pogum«. »Njun občutek za avanture bi se lahko izkazal kot tisti katalizator, ki ga potrebuje nizkoogljično letenje,« še dodaja.

IVO BOSCAROL

MATEVŽ LENARČIČ

Na samem vrhu Politicove lestvice je medtem Orban, »konservativni prevratnik«, ki »je pomagal rušiti zid, zdaj pa zidove gradi«. »Nemogoče ga je ignorirati«, večina ljudi ga »ali ljubi ali sovraži«, indiferenten do njega ni nihče, je o njem med drugim zapisal Politico. Na drugem mestu je »nepopustljiva konkurentka«, Danka Margrethe Vestager, evropska komisarka za konkurenco. Tretje mesto je pripadlo »dovršeni separatistki«, škotski prvi ministrici Nicoli Sturgeon. Med izbranci Politica, ki jih na podobnih lestvicah običajno ne vidimo, sta med drugim še belgijski »zelo mednarodni pop zvezdnik« Stromae ter irska »drag queen« in borka za pravice istospolno usmerjenih Rory O'Neill oziroma Panti Bliss.

GORICA - Na Battistijevem trgu

Od sredine decembra v mestu Wiener Haus

Na Battistijevem trgu v Gorici mrgoli delavcev. Na parkirišču nameščajo vrtiljake za Andrejev sejem, v bližnjih prostorih nekdanjega marketa in puba Rob Roy na peš prehodu med Korzom in trgom pa mrzlično potekajo gradbena dela. Tam naj bi že 16. ali 17. decembra odprli restavracijo Wiener Haus s ponudbo značilnih avstrijskih jedi. V podjetju, ki je del skupine Cigierre SPA (Compagnia Generale Ristorazione SPA) in ima sedež v Tavagnaccu na Videmskem, so se odločili, da bodo na osrednji mestni ulici odprli 28. podružnico verige Wiener Haus, ki je s svojimi restavracijami prisotna po vsej Italiji.

Naložba znaša približno poldrugi milijon evrov. Restavracijo Wiener Haus bodo uredili v povsem obnovljenih notranjih prostorih, spremembe pa so dobro vidne tudi na zunanjščini. V skladu z značilnostmi omenjene franšize so tako zunanje kot notranje prostore opremili z lesenimi elementi, pozornost pa najbolj pritegne zunanja lesena obloga, s katero so prekrili tudi kabino - v obliki zaprtega balkona - nekdanjega kinematografa Centrale. Takšne spremembe so med Goričani že sprožile razpravo na socialnih omrežjih. Marsikdo je izrazil kritiko na račun sprememb, češ da niso usklajene z videzom mesta, še več pa je takih, ki enostavno ugotavljajo, da je odprtje novega lokala spodbudna vest za vse prej kot gospodarsko živahno mesto. (av)

Kabina nekdanje kinodvorane (levo) in gradbišče (zgoraj)

FOTO A.V.

PLAVE - Na nekdanjem vojaškem pokopališču

Čezmejna naveza obnavlja kapelico

Restavratorski poseg na vojaški kapelici v Plavah, nedaleč od Nove Gorice, je oprijemljiv zgled čezmejnega prijateljstva in sodelovanja. Cerkvico, posvečeno svetemu Alojziju, ki je bila vse bolj zaraščena razvalina, s skupnimi močmi obnavljajo italijanski in slovenski prostovoljci. Delo ni še zaključeno, financirajo pa ga s prostovoljnimi prispevki. Darovalci prejmejo v zameno izvod knjige *La guerra vista da un idiota* (Vojna skozi pogled idiota), v kateri so zabeleženi dnevniški zapisi notarja Giuseppeja Personenija. Preveva jih obsodba krivd italijanskega vojaškega štaba, ki je pošiljal v smrt generacije mož. V njih pa se najdejo tudi sledovi človečnosti, ki je spremljala tragedije. Knjigo sta uredila Sergio Spagnolo in Paolo Seno, izdal jo je odbor Pro Chiesa di Plave, v torek pa so jo predstavili na sedežu tržiškega kulturnega konzorcija. Predstavitev je potekala na pobudo združenja Leali delle Notizie.

Personenijeva knjiga je prvič izšla leta 1922, a so jo oblasti zasegle in prepovedale. Danes je njena pričevalna moč nespremenjena. »Knjiga je dragocena, ker moramo negovati spomin,« je bilo poudarjeno na predstavitvi. Z istim namenom so se lotili tudi obnavljanja cerkvice v Plavah, ki je vključena v spominsko pot na relaciji med Prižnico in Skalnico. Stala je na nekdanjem vojaškem pokopališču Giovanni Prelli, kjer je bilo pokopanih 3.546 vojakov, od teh 140 avstrijskih. Pehotna brigada Firenze je gradnjo dokončala novembra 1916. Predana je bila patru kapucinu, kaplanu brigade, in posvečena Alojziju Gonzagi po volji svetnikovega potomca, generala Maurizia Gonzage,

Gradbeni oder pred vojaško kapelico v Plavah

ki je bil na soški fronti. Leta 1923 so pokopališče preuredili in je postalo cilj pogostih romanj. Leta 1936 pa so posmrtne ostanke padlih preselili iz Plav v oslavsko kostnico. Tedaj se je začelo nezadržno propadanje pokopališke kapelice. V sedemdesetih letih jo je na novo odkril Antonio Scrimali: bila je povsem razrasla, na notranjih stenah pa so še bili nagrobni kamni. Prvi poskus, da bi jo začeli obnavljati, se zaradi napetih odnosov med Jugoslavijo in Italijo ni obnesel. Leta 2009 pa je novo pobudo dal Sergio Spagnolo. Stopil je v stik z občino Kanal ter pridobil načrte in dokumentacijo, »zgledno je bilo tudi sodelovanje spomeniškega varstva in lastnika zemljišča Marjana Vuge,« je v torek povedal Spagnolo. Z veliko mero vztrajnosti zlasti Spagnola in Marie Luise De Caroli, hčere preživelega vojaškega zdravnika na soški fronti, ter z doprinosom mnogih prostovoljcev je bil uresničen prvi tovrstni projekt čezmejnega sodelovanja.

JAMLJE-DOBERDOB - Knjižna novost

V Brucku največje begunsko taborišče za goriške Slovence

Udeleženci v Jamljah (zgoraj), recitatorka in pianistka v Doberdobu (desno)

Knjigo *V Brucku taborišču ...1915-1918* avtorja Vilija Prinčiča so predstavili v Jamljah in Doberdobu. Obakrat je bil kulturni dogodek dobro obiskan.

Pobudnik predstavitve v Jamljah je bila sekcija partizanskega združenja VZPI-ANPI za Jamlje in Dol, ki je k sodelovanju na večeru povabila ženski pevski zbor Jezero iz Doberdoba in domačo flavtistko Štefanijo Šuc. V imenu prireditelja je občinstvo pozdravila Bruna Vizintin; povedala je, da namen prireditve in Prinčičeve knjige je spomniti na kruti čas izpred sto let, ko je moralo krajevno prebivalstvo pod prisilo oditi s svojih domov, vasi so zasedli vojaki raznih vojska, spopadi pa so tudi Posočje spremenili v prah in pepel.

Prireditev je potekala v partizanski knjižnici jameljskega večnamenskega središča, kjer hranijo in posojajo knjige na temo partizanskega boja proti nacifašizmu. Navzoče je pozdravil tudi predsednik borčevske sekcije Jordan Semolič. V nadaljevanju večera je Vili Prinčič marsikaj povedal o begunstvu ljudi iz Goriške, ki so bili pregnani v razne kraje Avstro-Ogrske. Pojasnil je tudi razloge, zaradi katerih se je lotil raziskovanja in nato pisanja knjige o največjem begunskem taborišču za goriške Slovence v mestecu Bruck, nedaleč od Dunaja. S štirimi pesmimi iz tedanjega obdobja so pod vodstvom dirigenta Daria Bertinazzija zapele pevke doberdobskega zbora Jezero, gojenka Glasbene matice pa je zaigrala na svojo flavto.

Podoben večer je nekaj dni kasneje potekal v dvorani društva Jezero v Doberdobu. Predstavitev knjige so z glasbenimi točkami popestrili učenci Glasbene matice Giulia, Danjel, Ilaria, Chiara in Rada, ki obiskujejo tečaj klavirja pri prof. Jani Drassich, z recitacijami pesmi iz knjige *Oblaki so rudeči* pa sta nastopili mladi recitatorki Tina in Helena. Prebrali sta pesem neznanega madžarskega vojaka, ki se je boril in verjetno tudi padel na doberdobski planoti. Občinstvu so postregli tudi s pretresljivo zgodbo doberdobskega begunca. Priložnostni nagovor v imenu društva Jezero je imela Magda Prinčič, ki je tudi poskrbela za postavitev fotografske razstave z naslovom *Pes najzvestejši prijatelj tudi v strelskih jarkih prve svetovne vojne*. Vili Prinčič je tudi v Doberdobu predstavil knjižno novost, s projekcijo fotografij pa je še dodatno prikazal tragedijo, ki jo je za goriške Slovence povzročil izbruh prve svetovne vojne, in pojasnil, zakaj bo veliko barakarsko naselje v Brucku trajno zapisano v zgodovinskem spominu Primorcev.

Knjigo *V Brucku taborišču ...1915-1918* je izdalo Založništvo tržaškega tiska, goriški Kulturni dom pa je izid in predstavitve vključil v projekt *Bunker 1915-17*.

SLOVO - 84-letna Elvira Devetak

Po rodu je bila z Vrha, vživela se je v Laško

V mrliški veži v Ulici Costalunga v Trstu bo danes med 10. uro in 11.30 zadnje slovo od Vrhovke Elvire Devetak, ki je v nedeljo v Nabrežini umrla v 84. letu starosti.

Na Vrhu je bila rojena 23. decembra 1930. V zakon je stopila s sovaščanom in soletnikom Teodorjem (Dojom) Devetakom iz družine Čotovih, ki je bil več kot petdeset let njen življenjski sopotnik. Rodila sta se jima sinova Davorin (1959) in Igor (1963). Kras je bil pust, »posajen« skoraj izključno s kamenjem, zato so slovenske družine s Krasa z denarjem, ki so ga s trdim delom prihranile, kupovale rodovitna zemljišča v Laškem. S časom se je marsikatera družina tja preselila. Zemljišče v Ronkah je podedovala tudi Elvira. V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja so si Devetakovi na njem uredili nov dom, oče Teodor pa se je zaposlil v tržiški ladjedelnici.

Vživeli so se v tamkajšnji slovenski življ, Ronke pa niso bile oddaljene od rodnih krajev, na katere je bila pokojna Elvira vseskozi močno navezana. Angažirala se je za razvoj osnovne šole na Vrhu in je zbirala podpise za okrepitev učnega osebja, prizadevala si je tudi, da bi slovenske družine iz Laškega izbirale za svoje otroke osnovno šolo v Doberdobu. Slovenci iz Laškega so v ta namen dosegli, da so si krajevne uprave naložile skrb za prevoz otrok v Doberdob - najprej s taksijem, nato s kombijem -, kar je s časom privedlo do odprtja slovenskega vrtca in osnovne šole v Romjanu ter je spodbudilo odprtje nižje srednje šole v Doberdobu. Vrtcu in šoli je bi-

Elvira Devetak

la v veliko oporo ravno slovenska organiziranost v Laškem. Tudi pokojna Elvira je k temu bogato prispevala: bila je članica društva Jadro iz Ronk in pevka cerkvenega zbora iz Laškega. Aktivno je podpirala povezovanje pobratenih občin Ronke in Metlika ter vsako leto na svojem domu gostila metliške otroke na letovanju. Bila je odločna, vztrajna, socialno čuteča in angažirana. Veliko je dajala na znanje, bila je razgledana in seznanjena z dogajanjem okrog sebe. V ta namen sta bila z možem naročena na Primorski dnevnik, Katoliški glas in nato Novi glas ter na Ognjišče. S takšno odprtostjo in širino ter s kritičnim pristopom do okolja sta skupaj zaznamovala vzgojo sinov Davorina in Igorja.

Pokojnica se bo vrnila v rodni kraj, ki mu je ostala vse življenje zvesta, kar je izpričevala tudi s svojo narodno zavestjo. Žarni pogreb v vrhovski cerkvi bo v soboto, 12. decembra, ob 14. uri, nakar jo bodo položili v grob k možu na vaškem pokopališču.

GORICA - Danes

Umetniki za Karitas

Prodajna razstava v galeriji Ars

V galeriji Ars nad Katoliško knjigarno na goriškem Travniku bo danes ob 18. uri odprtje prodajne razstave del, ki so nastala na 21. Mednarodni likovni koloniji Umetniki za Karitas; ta je potekala letos poleti na Sinjem vrhu nad Vipavsko dolino. Naslov razstave je *Veselite se življenja*; to so bile tudi besede psihologa Bogdana Žorža in letošnja nabirka od prodanih likovnih del bo šla v sklad, ki je po njem poimenovan in pomaga na družbeni rob potisnjenim otrokom.

Na današnjem odprtju bo v imenu galerije Ars spregovoril Jurij Paljk, pobudo, umetnike in dela pa bo predstavila »duša« gibanja Umetniki za Karitas, Jožica Ličen, prisotni bodo tudi nekateri umetniki. Razstavljena bodo dela udeležencev kolonije, strokovnih sodelavcev in darovalcev ob dnevu odprtih vrat.

Letošnje likovne kolonije na Sinjem vrhu so se udeležili iz Slovenije Barbara Demšar, Črtomir Frelih, Lara Likar, Adel Seyoun, Karmen Smodiš, Lucija Stramec in Veljko Toman, iz tujine pa Marija Efremova (Rim), Brigitte Kollegger (Gradec) in Tanja Tanevska (Skopje). Na goriški razstavi bodo na ogled tudi dela umetnikov-darovalcev in strokovnih sodelavcev kolonije, med temi so Lucijan Bratuš, Mira Ličen Krmpotič, Tone Seifert, Jože Bartolj, Janez Štros, Milena Gregorčič in Bogdan. Razstava bo odprta ves december.

GORIŠKA

Z današnjim dnem se vrača dobri Miklavž

Na Goriško se vrača sveti Miklavž. Tradicionalno miklavževanje bo danes ob 17. uri v Kulturnem domu **v Gorici** in bo namenjeno otrokom od tretjega do dvanajstega leta. V prvem delu bo občinstvo pozabaval Sten Vilar z glasbeno-animacijsko predstavo *Veseli vrtiljak*. Ob zaključku bo Miklavž obdaril vse otroke, zato je prosil za predhodno najavo. Prireditelji so Kulturni dom, Dijaški dom, ŠZ Dom, kulturna zadruga Maja in ZSKD, vstopnina znaša 2 evra na otroka.

Društvo Danica prireja miklavževanje jutri, 4. decembra, ob 19. uri v društvenih prostorih **na Vrhu**. Nastopili bodo najmlajši člani društva in otroški pevski zbor Vrh sv. Mihaela. Miklavž bo štandreške otroke obiskal v soboto, 5. decembra, ob 19.30 v župnijskem domu **v Štandrežu**; obvezna je najava otrok na tel. 0481-21849 (Martina).

Kulturno društvo Sovodnje prireja za otroke sovodenjskega vrtca in šole ter za njihove prijatelje obisk sv. Miklavža v Kulturnem domu Jožef Češčut **v Sovodnjah** v soboto, 5. decembra, ob 18.30. Ob tej priložnosti bo med 15. uro in 18.15 na ogled tudi razstava likovnih del učencev osnovne šole Peter Butkovič Domen; priredili so jo starši osnovnošolskih otrok. Ravno tako v soboto bo tradicionalno miklavževanje tudi **v Doberdobu**. Organizira ga društvo Hrast z začetkom ob 18.30 v župnijski dvorani; Miklavžev urad bo odprt od 17.30 dalje.

Koledar ob 70-letnici

Ob 70-letnici ustanovitve Kulturnega društva Oton Župančič bo danes ob 18.30 v domu Andreja Budala v Štandrežu predstavitev koledarja za leto 2016. Projekt »Cejt 'nn g'v'ri« o kulturni dediščini vasi bodo prikazali v sliki in besedi. (av)

Bandelj pod lipami

Goriški pesnik, glasbenik in profesor David Bandelj bo gost današnjega Srečanja pod lipami, ki bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž ob 20. uri. Prirejata ga center Bratuž in krožek Anton Gregorčič, z avtorjem se bo pogovarjala Jadranka Cergol. (av)

Nasprotujejo združitvi

Člani odbora Ronchi NO fusione, ki si prizadevajo za ohranitev avtonomije ronške občine, prirejajo danes ob 18.30 v prostorih bara Viale v Ulici Garibaldi v Romjanu srečanje, med katerim bodo občane seznanili s posledicami morebitne združitve občin Ronke, Štarancan in Tržič. (av)

Poveljnik na univerzi

Poveljnik generalštaba italijanske vojske gen. Claudio Graziano bo danes ob 15.45 gost goriškega sedeža Univerze v Trstu v Ulici Alviano. Srečanje bodo uvedli rektor tržaške univerze Maurizio Fermeglia, vodja oddelka za politične in družbene vede Sara Tonolo in profesor Georg Meyr, govor pa bo o vojnem stanju na Bližnjem vzhodu. (av)

»Varuh« krščanstva

Deželni svetnik Forza Italia Rodolfo Ziberna je na ravnatelje vrtcev, osnovnih in nižjih srednjih šol v goriški pokrajini naslovil pismo, s katerim jih sprašuje, ali so se na omenjenih zavodih odrekli simbolom krščanske kulture (križ, jaslice itd.), poizveduje pa tudi, ali se nameravajo odpovedati božičnicam. (av)

Andromeda in Plejade

Astronomski observatorij v Fari bo drevi od 21. ure dalje odprt za javnost. Opazovati bo mogoče ozvezdje Andromeda in Plejade, Jupiter in Mars pa bosta skrita očem. Iz observatorija pojasnjujejo, da so ostali brez javnih prispevkov, zato se financirajo z izdajo izkaznic za obiskovalce observatorija. Za letno izkaznico je treba odšteti deset evrov, študentje plačajo pet evrov. (av)

Dvojna predstavitev

V mali dvorani gledališča Verdi v Gorici bo združenje Lipizer danes ob 18. uri predstavilo dve publikaciji, in sicer knjigo »Il dialetto bolognese della Valsamoggia« Silvia Montagutija in glasbeno pravljico Severina Zannerinija »Pinocchio, senza il lupo ... ma con Geppetto, la bella bambina dai capelli turchini o Fata, Lucignolo, Mangiafuoco, il Gatto e la Volpe e gli altri personaggi«. (av)

Samopostrežni spored

Iz goriškega gledališča Verdi sporočajo, da je mogoče podpisati posebne abonmaje, ki jih abonenti sestavijo sami. Izbirajo lahko po eno predstavo iz prozne sezone, eno iz glasbene in eno iz baletnega programa oz. izbora »velikih dogodkov« za skupno tri večere. Cena znaša od 30 do 49 evrov, za študente, mlade in abonente pa veljajo popusti. (av)

Ulica bo spet prevozna

Ulico Boito, sicer pas v smeri Tržiča, bodo jutri ponovno odprli prometu, saj so delavci zaključili dela za novo krožišče. (av)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALL'ANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

Gledališče

»ŠTANDREŽ 2015 - ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN« v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: 13. decembra ob 17. uri »Sleparja v krilu« (Ken Ludwig), nastopa KUD Dolomiti - Dobrova. 10. januarja 2016 ob 17. uri »Silvestrska sprava 2000« (Tone Partljič), nastopa KUD Valentin Kokalj - Visoko. 30. januarja 2016 ob 20. uri premiera »Denar z neba (Ray Cooney)«, nastopa dramski odsek PD Štandrež (ponovitev 31. januarja 2016 ob 17. uri). Prodaja vstopnic pri blagajni eno uro pred predstavo.

GLEDALIŠKI FESTIVAL »CASTELLO DI GORIZIA«. NAGRADA MACEDONIO: v Kulturnem domu v Gorici 4. decembra ob 20.30 »Il barbiere di Siviglia«, nastopa gledališka skupina Teatro Immagine iz Benetk; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI 5. decembra ob 20.45 »Il visitatore«, igrajo Alessandro Haber, Alessio Boni. 10. decembra ob 21. uri poklon pokojnemu italijanskemu kantavtorju Luciu Dalli, nastopil bo pevec Ron.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: 4. decembra ob 20. uri »Staro za novo«, Boris Kobal in Tin Vodopivec; informacije pri blagajni vsak delavnik 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred pričetkom prireditev, tel. 003865-3354016, blagajna@kulturnidom-ng.si.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU ob 21. uri: danes, 3. decembra, »Figli di un Dio minore« (Mark Medoff), nastopajo Cristina Fondi, Francesco Magali, Gianluca Teneggi, Deborah Donadio, v produkciji združenja ArtistiAssociati - Officine del Teatro Italiano OTI; informacije po tel. 0481-969753 in na www.artistiassociatigorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU ob 20.45: danes, 3. decembra, koncert violinistke Hane Kotkovà in pevke Ive Bittovà; informacije pri blagajni gledališča v Tržiču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: danes, 3. decembra, ob 18. uri »Kdo se boji črnega moža« (brezplačne vstopnice za »Ta veseli dan kulture«); informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng-ng.si.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Heart of the sea - Le origini di Moby Dick«.
Dvorana 2: 18.10 »Chiamatemi Francesco - Il papa della gente«; 20.30 »Omaggio a Carpo Godina« (vstop prost).
Dvorana 3: 17.10 - 19.40 - 22.00 »Mon roi - Il mio re«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 20.00 - 22.15 »Heart of the sea - Le origini di Moby Dick«.
Dvorana 2: 17.30 »Il viaggio di Arlo«; 20.10 - 22.10 »Il sapore del successo«.
Dvorana 3: 17.45 »Hunger Games - Il canto della rivolta« 2. del; 20.10 »Il viaggio di Arlo«; 22.00 »The visit« (prepovedan mladim pod 14. letom).
Dvorana 4: 17.30 »La felicità è un sistema complesso«; 20.00 - 22.10 »Regression«.
Dvorana 5: 17.45 - 19.50 - 22.00 »Chiamatemi Francesco - Il papa della gente«.

Razstave

V GALERIJI ARS na Travniku v Gorici bodo danes, 3. decembra, ob 18. uri odprli dobrodelno prodajno razstavo umetniških del »Umetniki za karitas 2015«. Na odprtju bo spregovoril Jurij Paljk, o umetnikih, pobudi in delih pa bo govorila Jožica Ličen, prisotni bodo nekateri umetniki. Izkupiček prodanih del bo šel v Sklad Bogdana Žorža za pomoč otrokom.

V GALERIJI LA BOTTEGA v Ul. Nizza 4 v Gorici bo v petek, 4. decembra, odprtje skupinske razstave umetnikov Saetti, Cesetti, Consagra, Celiberti, Spacal, Licata, Bardusco, Finzi, Santomaso, Guidi, Paolucci, Tramontin, Marinotto, Bacci, Morandis; na ogled bo do 7. januarja 2016 od torka do sobote 10.30-12.00 in 16.30-19.00.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: 7. decembra ob 20.15 koncert slovaškega komornega orkestra Cappella Istropolitana (Dušan Sodja, klarinet); informacije pri blagajni vsak delavnik 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred pričetkom prireditev, tel. 003865-3354016; blagajna@kulturnidom-ng.si.

»VEČERNI KONCERTI« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 11. decembra ob 20.45 koncert Edith Piaf Quartet z naslovom »Edith mon amour«, nastopajo pevka Valentina Vanini, harmonikaš Lorenzo Munari, kitarist Enzo Crotti in kontrabasist Antonio Menozzi; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

Izleti

NOČNI POHOD: štiriurni pohod čez tri grebene v neposredni okolici Gorice bo potekal v noči med soboto in nedeljo 5. in 6. decembra; informacije po tel. 348-5298655.

SPDG se bo udeležil v nedeljo, 6. decembra, Miklavževega pohoda na Krasji vrh nad Drežnico. Do vrha približno 3 ure in pol hoje v zimskih razmerah, ni zahtevno. Organizator bo poskrbel za topel obrok. Odhod z lastnimi prevoznimi sredstvi ob 6.30 s parkirišča pri Rdeči hiši. Vozil bo tudi društveni kombi; informacije po tel. 339-7047196 (Boris).

ZSKD organizira v soboto, 5. decembra, v sklopu projekta »Mladi na odkrivanju kulturne dediščine« ekskurzijo v Gorico in Benečijo na spoznavanje slovenskih ustanov in na ogled slovenskega multimedialnega centra SMO v Špetru. Izlet je namenjen mladim do tridesetega leta in je brezplačen; informacije na info@zskd.eu, Facebook stran ja ali pa tel. 040-635626.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ DOBERDOBA prireja 12. decembra dvodnevni izlet z avtobusom v Zagreb in Samobor z ogledom božičnih tržnic. Vpisovanje in informacije v trgovini jestvin v Doberdobu, Rimska ul. 36. Tel. št. 0481-78036.

Obvestila

12. PRIZNANJE KAZIMIR HUMAR: Zveza slovenske katoliške posvete, Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov podeljujejo priznanja na podlagi javnega razpisa za ustvarjalne dosežke, za pomemben prispevek k razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, za publicistično delo in za izjemne dosežke pri organizacijskem delu na kulturnem področju. Priznanje lahko prejmejo tisti, ki delujejo v goriškem prostoru. Predloge za priznanje je treba oddati do 31. decembra 2015 na naslov: Zveza slovenske katoliške prosvete - 34170 Gorica, Drevored 20. septembra 85 s pripisom na ovojnico »Predlog za priznanje«.

ANDOS IZ TRŽIČA prireja božično tržnico z izdelki, ki so nastali med kreativno delavnico, na sedežu združenja v bolnišnici San Polo, Ul. Galvani 1, 1. nadstropje, oddelek za prostovoljstvo, še danes, 3. decembra, med 9. in 18. uro.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno silvestrovanje v torek, 29. decembra, v kraju Corno di Rosazzo; srečanje bo v zgodovinski beneški vili Nachini. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.).

KNJIŽNICA FRANCETA BEVKA Nova Gorica vabi k sodelovanju na natečaju »Knjižnica išče slogan«! Predloge zbirajo do 20. decembra, izbrani slogan bo tudi nagrajen in bo v prihodnje predstavljal Goriško knjižnico. Predloge je treba oddati po elektronski pošti (goriska.knjiznica@ng.sik.si, s pripisom »Knjižnica išče slogan«) ali pa v knjižnici na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo v ponedeljek, 7. decembra, vsi uradi občine zaprti za javnost. Za prijave smrti v občini klicati na tel. 348-7795064.

SPREJEMNI CENTER GRADINA v Doberdobu obvešča obrtnike in prodajalce, da je še nekaj prostih mest za udeležbo na božični tržnici, ki bo potekala 8. decembra; informacije po tel. 333-4056800.

V GABRJAH bodo v nedeljo, 6. decembra, praznovali Miklavževo nedeljo, saj je župnija posvečena sv. Nikolaju, škofu. Ob 10.30 bo vodil praznično bogoslužje goriški nadškof, ob 11.30 bo odprtje in blagoslov novega župnijskega doma pod zvonikom ob gabrski cerkvi.

ZSKD obvešča včlanjene zbore, da je na spletni strani www.zpzp.si objavljena elektronska prijavnica na 47. revijo Primorska poje 2016. Prijava bo možna do vključno 4. decembra.

SINDIKAT UPOKOJENCEV SPI CGIL Doberdob priredi v turistični kmetiji pri Kovaču v Doberdobu v petek, 4. decembra, ob 15.30 zborovanje o aktualnih problemih in zahtevah ter volščila za praznike.

31. MEDNARODNI SHOD 4X4 mesta Gradišče bo v nedeljo, 6. decembra, od 8.30 dalje (vpisovanje v soboto, 5. decembra v dvorani Bergamas v Gradišču). 7. in 8. decembra ob 9.30 z zbirališče na Trgu Unità bodo potekali zgodovinski ogledi krajev prve svetovne vojne (rezervacije na info@gfi4x4.it).

OBČINA SOVODNJE obvešča, da ob zapadlosti izplačila salda davkov IMU in TASI 2015, ki bo 16. decembra, bo skupni urad Collio Isonzo nudil pomoč plačevalcem v prostorih občine Sovodnje v ponedeljek, 7. decembra, od 11.30 do 13. ure.

SINDIKAT UPOKOJENCEV za Gorico, Moš, Števerjan in Sovodnje prireja 12. decembra, vsakoletno druženje z včlanjevanjem, ki se bo začelo ob 11. uri v cerkvi Srca Jezusovega z mašo, sledilo bo srečanje v restavraciji Tre Soldi Goriziani; vpisovanje do 9. decembra oz. do zasedbe mest na sedežu CISL v Ul. Manzoni 5 ali po tel. 0481-533321.

SKRD A. PAGLAVEC sklicuje redni občni zbor v sredo, 16. decembra 2015, ob 19. uri v prvem in ob 19.30 v drugem sklicu na društvenem sedežu v Podgori. Dnevni red: imenovanje predsednika izrednega občnega zbora, poročilo o društvenem delovanju v letih 2014-2015, stanje društvenega sedeža, volitve novega odbora, razno.

Prireditve

KD BRIŠKI GRIČ vabi na 70. obletnico delovanja v soboto, 12. decembra, ob 20. uri v dvorani na Bukovju v Števerjanu. Večer oblikujejo mali Briški slavčki, recitatorji Oder mladih, Aldo Rupel in Vokalna skupina Sraka.

PIXXELPOINT: festival medijskih umetnosti poteka do 4. decembra; več na www.pixxelpoint.org

V ŽUPNIJSKI DVORANI V PODTURNU v Gorici bo v soboto, 5. decembra, ob 18. uri predstavitev pesniške zbirke Marie Chiare Coco z naslovom »La chiave nascosta«, ki jo je uredila Annamaria Brondani Menghini. Paolo Bortolussi bo prebiral poezije in Laura Pandolfo bo igrala na harfo. Prireja združenje Dante Alighieri v sodelovanju z državno knjižnico; vstop prost.

V TRŽIČU poteka niz srečanj v občinski knjižnici v Ul. Ceriani 10 z naslovom »Il Giovedì del Libro« ob 18. uri: danes, 3. decembra, bo predstavitev knjige »Egidio Grego e le stazioni idrovolanti di Grado« Giorgia Stornija.

OBČINA RONKE v sodelovanju z občinsko knjižnico prireja v avditoriju v Ronkah niz prireditev z naslovom »Autunno da sfogliare e da ascoltare«: 3. decembra ob 20.30 komedija v tržaškem narečju »Luisa e Giulio«, nastopa gledališka skupina l'Armonia. 4. decembra ob 18.30 bo Pietro Spirito predstavil svojo knjigo »Nel fiume della notte«; do 11. decembra razstavlja svoja dela slikarka Laura Boletig.

V GRADU KROMBERK bo danes, 3. decembra, ob 17. uri v okviru »Tega veselega dne kulture« predavanje Bojana Zadravca, Zavoda za gozdove Slovenije z naslovom »Metulji in njihovo življenje«. Metulji iz zbirke Bojana Zadravca bodo v gradu Kromberk na ogled predvidoma do 11. decembra. Pred predavanjem bosta ob 16. uri in 16.30 strokovni vodstvi po etnološki razstavi »Industrijska dediščina na Goriškem«. Vodila bo Klavdija Figelj.

V NOVI GORICI: V knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja 4 bo danes, 3. decembra, ob 18. uri predstavitev knjige »Skozi čas«; z avtorjem Aleksom Štakulom se bo pogovarjal Lado Ambrožič. V ponedeljek, 7. decembra, ob 18. uri bo predavanje Leona Sakside z naslovom »Sredozemska kulinarika ter mediteranska dieta«; več na www.ng.sik.si.

V RONKAH: v občinski knjižnici »Sandro Pertini«, Androna Palmada 1, potekajo ob 17.30 pravljična srečanja z naslovom »Il Giardino delle Storie Strampalate«: za otroke do 3. leta 7. decembra z Donatello Manià in dekleti civilne službe ter za otroke od 4. do 7. leta 9. decembra v jeziku gibberish s Sabino Gerin; informacije po tel. 0481-477205.

V GRADU KROMBERK bo v torek, 8. decembra, ob 20. uri predavanje Marka Štepca z naslovom »Izkušnja vojne v dnevnikih in spominih slovenskih vojakov avstro-ogrske armade«. V drugem delu večera bo Društvo Soška fronta 1915-1917 predstavilo 10. jubilejno številko revije »Na fronti«, ki prinaša pestre vsebine iz obdobja prve svetovne vojne. Revijo bo predstavil glavni urednik Simon Kovačič. Občinstvu bo podana tudi informacija o poteku priprav za postavitev spomenika feldmaršalu Svetozarju Boroeviću von Bojna v letu 2016.

KATOLIŠKA KNJIGARNA v Gorici vabi v četrtek, 10. decembra, ob 10. uri na kavo s knjigo. Gost srečanja bo prof. Marijan Brecelj, ki bo predstavil svoje delo »Brazilsko-slovenski slovar - Dicionario Brasileiro-Esloveno«.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.55, Milena Pertini vd. Sfiligoi iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 9.50, Giancarlo Domenico Caucchioli iz bolnišnice v baziliko Sv. Ambroža in na pokopališče.

GLOSA

Osimo sklep obdobja, v katerem je bilo na kocki samo preživetje Slovencev

JOŽE PIRJEVEC

Desetega novembra 1975 sta Italija in SFRJ podpisali Osimske sporazume, ki so dokončno zakoličili sporni mejni odsek med cono A in cono B bivšega Svobodnega tržaškega ozemlja a sta imeli še bolj ambiciozne cilje: spremeniti Trst v center gospodarskega sodelovanja ne samo na bilateralni temveč na mednarodni ravni. Zaradi emotivne reakcije velikega dela Tržačanov, ki jih je rimska vlada desetletja zibala v iluziji, da cona B ni dokončno izgubljena, nato pa jih presenetila z Osimom, je ta del sporazumov ostal na papirju. Pri čemer je vprašljivo, ali bi ga bilo mogoče uresničiti, tudi če bi bile razmere povsem normalne. Tako je preživel samo tisti segment dogovora med Beogradom in Rimom, s katerim se je slednji odpovedal tezi, da njegova suverenost nad cono B ni nikoli ugasnila, ker STO nikoli ni bilo polnopravno udejanjeno. Za Slovence je bil to velik dosežek, saj smo po petdesetletnem spopadu z Italijo le dobili mednarodno priznano zahodno mejo. To je dalo našim odnosom z Beogradom novo kvaliteto, kajti odpadla je potreba po zaščiti, ki so nam jo zagotavljali ostali jugoslovanski narodi, Srbi v prvi vrsti. Še na začetku sedemdesetih let je pomembni srbski politik Draža Marković v pogovoru s Kardeljem spomnil na to dejstvo, da ga opozori, naj Slovenci ne dvigujejo preveč grebena. Osimo je bil v tem smislu sklepno dejanje polstoletnega obdobja, v katerem je bilo na kocki samo preživetje našega naroda, in uvodno dejanje novega obdobja, ki se je zaključilo s propadom Jugoslavije in z našo osamosvojitvijo.

Razčlenimo ti dve obdobji. Uvertura v prvo sta bila iredentizem, ki je zanikal Slovencem in Hrvatom pravico do obstoja na vzhodnojadranski obali, in italijanski nacionalizem, pogojevan od mitov starega Rima in Beneške republike. Obe ti dve cesarski preteklosti sta prepričevali italijanske srednje sloje in elite, da si mora njihova država znova pridobiti staro veličino in se vključiti v klub velikih sil. Kako? Z nadvlado nad jadranskim in balkanskim prostorom, nad vzhodnim Sredozemljem in z afriškimi kolonijami. V tem kontekstu smo bili Slovenci (a ne samo mi) za italijanske imperialiste ovira, o kateri pa so bili prepričani, da jo bodo z lahkoto premostili, glede na razkorak med njihovo civilizacijo in številčnostjo in našo. Ušteli so se, ker se je izkazalo, da smo trši oreh, kakor so pričakovali, in ker smo z našim uporom, ki se je začel v dvajsetih letih s tigrovskim gibanjem, nadaljeval pa med drugo svetovno vojno z Osvobodilno Fronto in partizanskim bojem, postali zgodovinski narod. Zgodovinski, v tem smislu, da so nas tako zavezniki kot sovražniki začeli obravnavati kot subjekt, s katerim ni mogoče delati kot svinja z mehom. O tem me potrjuje tudi raziskovanje, ki sem ga pravkar sklenil v Nemčiji. Kakor sem že opazil v angleških arhivih, se tudi v nemških okrog leta 1943 začenja pojavljati pojem »Slowenien«, ki ga prej ni bilo. Štajersko in Gorenjsko so nacisti tako in tako smatrali za svoje. Če pa so v prvih letih vojne govorili o Ljubljanski pokrajini in o Julijski Benečiji, so ju prezirljivo označevali kot »italijansko-hrvaško mejno območje«. Zmaga v drugi svetovni vojni je postavila temelje za novo razmejitev z Italijo, ki pa se je z vsemi štirimi upirala zamisli, da bi Slovenci dobili dostop do Jadrana. Šele z Osimom se je s to idejo sprijaznila, predvsem iz strahu, da bo Jugoslavija po Titovi smrti zašla v krizo, ki da jo bodo Sovjeti skušali izrabiti. Perspektiva njihovega možnega prihoda v Trst, ki ga NATO ni ščitil, saj pravno ni bil del Italije, je vznemirjala ne samo Rim temveč tudi Washington. Tudi ta strah je prispeval k sklenitvi osimskih sporazumov.

Ker je istočasno odpadel strah, da bodo Italijani v ugodnem trenutku zastavili vprašanje »vzhodne« meje – edine v Evropi, ki še ni bila dokončno priznana – je z druge strani JLA izgubila tisti zaščitni pomen za Slovence, ki ga je imela do sedaj. Lahko so začeli misliti o demokraciji in vrnitvi z Balkana v Evropo. Heretične misli, ki pa so v osemdesetih letih postale vedno bolj konkretne in se uresničile na začetku devetdesetih.

VREME OB KONCU TEDNA

Vračamo se v popolno stanovitnost

DARKO BRADASSI

V bližnji prihodnosti, vsaj še dober teden, ne bo ne posebnega mraza in niti ne posebnih vremenskih preobratov. Če sodimo po zdajšnjih obetih je pravzaprav zelo verjetno, da bo to obdobje lahko tudi precej daljše. Zadnjič smo pisali, da bo ta ponedeljek anticiklon spet zaobjel večji del Evrope in prinesel več dni s stanovitnim in precej sončnim vremenom, ko bosta postopno lahko ponekod spet ponagajala temperaturni obrat in vlaga. Na več sonca je kazalo v začetku tedna, nato pa postopno na več vlage.

Pričakovanja se udejanjajo. Mrzel zimski premor ob vdoru polarnega zraka je trajal le teden dni, do nedelje. Sedaj se ob okrepitvi solidnega in obsežnega anticiklona s toplim višinskim zrakom vračamo v popolno stanovinost. Ozračje bo v bližnji prihodnosti zelo umirjeno, vremenska slika pa se bo odigravala ob izmenjavanju vlage in manjših sončnih utrinkov. Koliko bosta v resnici pravladala zamegljenost ali megla in koliko bo sonca ter kje, je težko ugotoviti, ker bo šlo v glavnem tudi za manjše krajevne in časovne spremembe. Praviloma bi moral biti zrak najbolj nasičen z vlago v nočnih in jutranjih urah, ko so tla najhladnejša ter v krajih ob morju. Toda ob vztrajni in gosti megli so temperaturna nihanja zelo skromna, zato mnogokrat ni občutnejših sprememb.

Ozračje se je v višjih slojih spet občutno segrelo, kar med drugim povzroča težave tudi v zimskih središčih, ker je onemogočeno umetno zaseževanje. Ničla je bila včeraj opoldne na višini 3491 metrov, kar je za okrog 1700 metrov višje od dolgoletnega povprečja. Na višini 1500 metrov v prostem ozračju je radiosonda iz Campoformida pri Vidmu namerila +8,6 stopinje Celzija, skoraj 8 stopinj več od normalnosti. Deželna meteorološka opazovalnica FJK je na Višarjah, kljub snežni odeji, namerila najnižjo jutranjo temperaturo +5,2 stopinje Celzija in najvišjo dnevno 7,6 stopinje Celzija. Tako dogajanje bi sodilo v oktober ali začetek novembra, zagotovo pa ne v december, ko se je med drugim že začela meteorološka zima.

V primerjavi s preteklim tednom smo torej dočakali nov temperaturni preskok, tokrat pozitiven. Ozračje se je v višjih slojih v povprečju segrelo za več kot 12 stopinj Celzija, medtem ko se je v preteklem tednu ohladilo za več kot 18 stopinj Celzija. Iz ene skrajnosti v drugo, torej, kar med drugim bistveno vpliva tudi na počutje, zlasti ker se spremembe vrstijo v kratkem času.

Soliden anticiklon, ki bo v prizemlju dosegel in presegel 1030 hektopaskalov in bo v višjih slojih še naprej zelo topel, prinaša upočasnjeno in umirjeno vremensko sliko. V prizemnih slojih se bosta kopičili vlaga in nesnaga. Danes in jutri bo možnost za nastanek megle večja, v soboto bodo šibki jugozahodni tokovi deloma prečistili nižje sloje, toda bodo prinašali oblake. Ne gre izključiti krajevnega rosenja. V nedeljo bo prevladovalo oblačno vreme in bo spet nekoliko bolj zamegljeno. V prihodnjem tednu zaenkrat ne kaže na večje spremembe.

Na sliki: *nad večjim delom Evrope je ponovno soliden anticiklon*

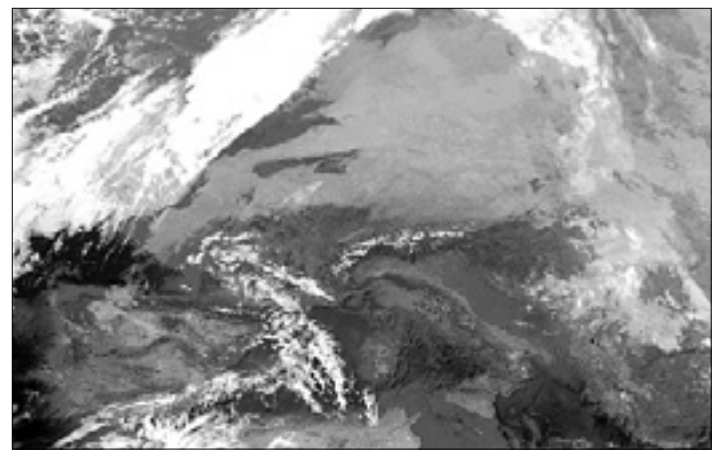

GLASBA - Decembrska primorska glasbena scena

Plavi orkestar v Terminalu Sežana, Tinkara Kovač in Jan Plestenjak v Ljubljani

SEŽANA - Terminal v Sežani s koncertom legendarne skupine Plavi orkestar; to je za primorsko glasbeno sceno osrednji dogodek zadnjega meseca v letu. Ljubitelji Tinkare Kovač pa se lahko podajo do Ljubljane za njen nastop v slovenski prestolnici.

TINKARA KOVAČ - Na intimnem koncertnem odru, sredi ljubljanske Unionske dvorane Grand Hotela Union, bosta v petek, 4. decembra ob 20. uri združila moči Tinkara Kovač (glas, flavta) in Gal Gjurin (glas, kitara, pihala, klavir), ki bosta na poseben akustičen način prepletla svoja glasbena obraza in izraza. Oba se odlikujeta kot glasbena in besedilna avtorja, oba se dobro znajdeta v različnih glasbenih kontekstih in sprejemata raznolike glasbene izzive. Je ustvarjalka, ki vseskozi išče načine, kako prenesti življenje v glasbo. S svojo flavto že skoraj 20 let osvaja male in velike odre doma in po svetu. Predprodajna cena: 15,00 €.

JAN PLESTENJAK - Po koncertnem premoru se Jan Plestenjak vrača na odre z novimi glasbenimi zgodbami. V četrtek, 10. decembra bo Jan Plestenjak v Hali Tivoli (ob 20. uri) poleg plesne uspešnice 'Stara dobra' premierno predstavil še druge nove pesmi, ki se nahajajo na njegovem že trinajstem studijskem albumu »Dvigni krila«, ki je izšel 6. novembra. Poleg novih pesmi, vas bo Jan s svojo spremljevalno skupino nostalgično popeljal tudi skozi uspešnice, ki so nastale v obdobju Janovega 23-letnega glasbenega ustvarjanja, kot so 'Ona sanja o Ljubljani', velika uspešnica 'Večja od neba', ki je bila predstavljena na istoimenskem albumu, ki se je po prodaji zavihtel na prvo mesto najbolj prodajanih albumov in tam ostal 13 zaporednih tednov, ter 'Soba 102', 'Sam da ti maš mene rada' in številne druge, ki jih boste skupaj z Janom zagotovo prepevali. Vstopnice (predcprodajna cena): parter 24,90 €, tribuna vzhod 24,90 €, tribunazahod 24,90 €.

Tinkara Kovač FOTODAMJ@N

PLAVI ORKESTAR - December bo znoiva postal tudi mesec Krasovanja. Nekdaj običajni prireditveni šotor Terminala Sežana bo po več letih znocva center glasbenega dogajanja na Obali. V soboto, 12. decembra bodo od 22. ure dalje pod šotorom prepevali člani skupine Plavi Orkestar, ki so bili nedvomno najbolj popularna pop-rock zasedba v zadnjih letih obstoja Jugoslavije. Isti večer bo nastopila tudi skupina Rock'n'band. Cena vstopnic: stojišče Xx,00 €.

ŠANK ROCK - Zadnja leta je na Primorskem nekoliko bolj običajna lokacija šotor ob stadfionu Bonifika v Kopru, kjer so se vrstile številne slovenske skupine in pevci. Tokrat bodo na vrsti člani rock zasedbe Šank Rock, ki bodo pred Bonifiko nastopili v soboto, 19. decembra ob 21. uri. Za večer v prijetni družbi ob prepevanju največjih balkan rock uspešnic treba odšteti 12,90 €.

DAN D - Skupina Dan D nas letos zopet zapeljuje s svojo klasično rockersko poetiko, ob častitljivi 110. obletnici Grand hotela Union pa boste lahko priča ekskluzivnem akustičnem nastopu te zasedbe. Po tem, ko so se pred leti že predstavili v akustični preobleki, so se tokrat odločili poseči po še bolj minimalističnem glasbenem izrazu. Projekt »Tiho« se od »Izštekanega« razlikuje v zelo pomembni sestavini: inštrumentih. Skupina Dan D se je namreč odločila za konkretno spremembo in namesto manj varnega okolja že ustaljenih akustičnih (akustične kitare, boben, klavir ipd.), posegla po nekonvencionalnih, za današnji čas precej eksotičnih in pozabljenih glasbilih (žlica, kuhalnica, ribežen, zvončki, bisernica, ukulele, bariton, steklenice...). Odzivi, komentarji in kritike so izjemni, »Tiho« ohranja iskreno vzdušje in minimalistično izvedbo nečesa novega in drugačnega. Predprodajna cena 18,00 €. (I.F.)

SEŽANA - Danes ob 17. uri

V Kosovelovi knjižnici predstavitev antologije Jolke Milič Poezija - bla, bla, bla

SEŽANA - V Kosovelovi knjžnici v sežani bodo danes ob 17. uri prvič predstavili dvojezično pesniško antologijo Jolke Milič z naslovom Poezija - bla, bla, bla od A do ...?(Poesia - bla, bla, bla dalla A alla ...?. Gre za izbor dvajsetih slovenskih pesnikov, ki jih je prevajalka in urednica, znana ljubiteljica poezije, nalašč pomešala skupaj in jih v tej sestavi predstavila slovenskemu in italijanskemu občinstvu. Med njimi so tudi bolj ali manj in tudi zelo znana imena, pomešana med drugimi, ki si mukoma šele utirajo pot v prepoznavnost, a zaradi tega niso nič manj blagozvočna in zanimiva.

Ne zamudite!

Poklon Matičetovemu in Merkùju ob 60-letniki KD Ivan trinko

ČEDAD - Kulturno društvo Ivan Trinko, prvo slovensko kulturno društvo v videmski pokrajini, slavi letos šestdesetletnico delovanja. Ustanovili so ga namreč oktobra leta 1955, že od vsega začetka pa se je društvo, ki je bilo obenem tudi prosvetna in politična organizacija, potegovalo za uveljavitev slovenske kulture in zavesti o slovenski pripadnosti Benečanov ter za zaščito jezika in pravic beneške skupnosti. Pri društvu so se odločili, da bodo obletnico obeležili tudi s posebnim poklonom pokojnima Milku Matičetovemu in Pavletu Merkùju. Prireditev z naslovom »Odkrivanje izročila na slovenskem zahodu« bo danes, ob 19. uri, v Slovenskem kulturnem domu v Špetru. Po uvodnem pozdravu predsednika KD Ivan Trinko Mihe Obita bodo o Matičetovem in Merkùju ter njunem raziskovalnem delu med Slovenci v videmski pokrajini spregovorili Živa Gruden, Roberto Dapit (Univerza v Vidmu) in Barbara Ivančič Kutin (Inštitut za slovensko narodopisje ZRC Slovenske akademije znanosti in umetnosti).

Kulturni program bodo sooblikovali Mešani pevski zbor Nediške doline, Silvana Paletti, Luigia Negro, Liduina Cencig, Luisa Cher in Ada Tomasetig, ki bodo poskrbeli, da bosta zaživeli pesem in pripoved iz ljudskega izročila. (NM)

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski dnevnik

DOPING - Zahteva dvoletne prepovedi za 26 atletov

Pod udarom tudi »azzurri«

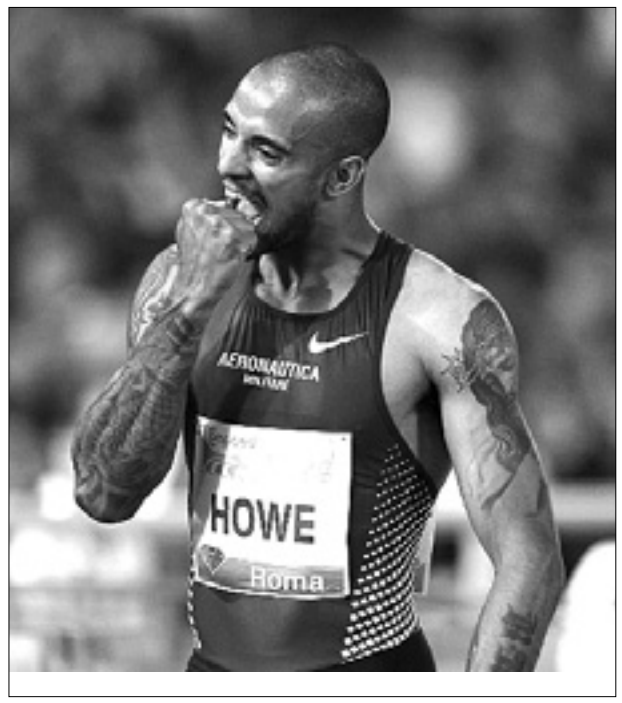

V seznamu šestindvajsetih osumljenih atletov je tudi sprinter in skakalec Andrew Howe

ANSA

RIM - Atletika je v zadnjem času doživela številne udarce zaradi zlorabe dopinga, obeta pa se še ena črna pika za kraljico športov. Italijanska protidopinška agencija (Nado-Italia) zahteva dvoletne prepovedi nastopov kar 26 italijanskim atletom zaradi izogibanja dopinškim testom. Med osumljenimi so tudi svetovni prvak v skoku s palico Giuseppe Gibilisco, nekdanji svetovni podprvak v skoku v daljavo Andrew Howe, nekdanji evropski prvak v troskoku Fabrizio Donato in sprinter Simone Collio. Preiskavo »Olimpia« je naročilo tožilstvo iz Bocna, vodili pa so jo karabinjerji iz Trenta.

Spisek obtoženih italijanskih atletov je naslednji: Roberto Bertolini, Migidio Bourifa, Filippo Campioli, Simone Collio, Roberto Donati, Fabrizio Donato, Giovanni Faloci, Matteo Galvan, Giuseppe Gibilisco, Daniele Greco, Andrew Howe, Anna Incerti, Andrea Lalli, Stefano La Rosa, Claudio Licciardello, Daniele Meucci, Christian Obrist, Ruggero Pertile, Jacques Riparelli, Silvia Salis, Fabrizio Schembri, Daniele Secci, Kaddour Slimani, Gianluca Tamberi, Marco Francesco Vistalli e Silvia Weissteiner.

Obtoženi predstavniki italijanske atletike resno tvegajo, da ne bodo odpotovali na olimpijske igre v Rio de Janeiro, ki bodo prihodnje leto julija.

Skupno število osumljenih atletov je sicer 65. Tožilec je medtem zahteval zaustavitev sodnega postopka za devetintrideset atletov, med katerimi je tudi Alex Schwazer. Preiskavo »Olimpia« so tožilci sprožili ravno zaradi južnotirolskega hitrohodca julija 2012. Schwazer je zaradi pozitivnega dopinškega testa že prestal tri leta in devet mesecev dolgo kazen.

PLAVANJE - EP v 25-metrskih bazenih

Dugonjić zlat

Slovenski plavalec je ubranil evropski naslov izpred dveh let

JERUZALEM - Slovenski plavalec Damir Dugonjić je na evropskem prvenstvu v 25-metrskih bazenih v Izraelu zmagal na 50 metrov prsno s časom 26,20 in ubranil naslov s prejšnjega EP v Herningu 2013. Srebro je osvojil Britanec Adam Peaty s stotinko zaostanka, bronast je bil Rus Oleg Kostin (26,35). Sedemindvajsetletni Dugonjić **(na fotografiji ANSA)** je tokrat uspešno dvigoval izid. V predtekmovanju 26,54, v polfinalu 26,37 in na koncu še izid dneva in sezone 26,20, ki mu je prinesla 11. medaljo v karieri, tretjo zlato. Vsaj tokrat se nad stotinkami ni mogel pritoževati, saj je za vsega stotinko ugnal prvega favorita in svetovnega rekorderja in prvaka v velikem bazenu Britanca Peatyja.

NOGOMET - Pokal

Udinese se je uvrstil v osmino finala

VIDEM - Na tekmi 4. kroga državnega pokala je Udinese na domačem Friuliju s 3:1 premagal Atalanto ločniškega trenerja Edyja Reje in se tako uvrstil v osmino finala, v katerem bodo črno-beli igrali proti Laziu. Za Colantuonove varovance je dvakrat zadel Di Natale, enkrat pa Perica.

Na preostalih dveh srečanjih 4. kroga državnega pokala je Palermo doma nepričakovano izgubil proti Alessandrii (lega pro) s 3:2. Verona novega trenerja Gigija Del Nerija je s težavo z 1:0 premagala Pavio.

Primorski ekipi uspešni

Izidi 20. kroga Prve lige Telekom Slovenije: Gorica - Rudar 1:0, Celje - Krka 1:0, Krško - Luka Koper 0:1, Zavrč - Olimpija 1:2, Domžale - Maribor 0:0. **Vrstni red:** Olimpija 45, Maribor 37, Gorica 34, Domžale 34, Zavrč 27, Luka Koper 22, Rudar 19, Krka 19, Celje 19, Krško 16.

Giovinco najboljši nogometaš v MLS

TORONTO - Italijanski nogometaš Sebastian Giovinco je v dresu Toronta v letošnji sezoni ameriške Major League Soccer (MLS) zbral 22 zadetkov in 16 podaj na 33 tekmah, tako da so ga izbrali za najboljšega novinca, najboljšega strelca, člana najboljše enajsterice v sezoni in tudi za najkoristnejšega igralca lige (MVP), v kateri igrajo klubi iz ZDA in Kanade. Toronto se je na krilih nekdanjega nogometaša Juventusa prvič uvrstil v končnico, kjer pa je hitro izpadel, v prvem krogu končnice ga je izločil Montreal.

ODBOJKA - Danes

Liga prvakov: ACH Volley gosti Poljake

LJUBLJANA - Odbojkarji ACH Volleyja se bodo danes ob 18. uri v fazi skupin lige prvakov v ljubljanskih Stožicah pomerili s poljsko ekipo Lotos Trefl Gdansk. Z ljubljansko ekipo bo igral tudi Števerjanec Jernej Terpin.

Včeraj: Trento - Tour 3:0. **Pokal Challenge**: Zwolle - Verona 0:3, Calcit Kamnik - Apeldoorn 3:0.

Björndalen še zmaguje

ÖSTERSUND - Na tekmi svetovnega biatlonskega pokala v švedskem Östersundu je v preizkušnji na 20 km zmagal Norvežan Ole Björndalen. Brez zgrešenega strela je s časom 50:14,5 za 27 sekund premagal Nemca Schempa. Najboljšemu slovenskemu biatloncu Jakovu Faku se je nastop ponesrečil (78. mesto).

Formula 1: kar 21 dirk

PARIZ - V prihodnji sezoni formule 1 bo kar 21 dirk, za zdaj je vprašljiva le tista v Teksasu. Sezona se bo začela 20. marca v Melbournu. Na koledar dirk se po enoletnem premoru vrača Nemčija (Hockenheim).

ROKOMET: Trst KO - A1-liga: Pressano - Principe TS 29:24. **1. NLB Leasing liga**: Celje - Koper 33:28, Izola - Slovenj Gradec 28:27.

KOŠARKA - Evroliga: Žalgiris - Pinar Karsijaka 74:52. **EuroCup**: Bonn - Union Olimpija 88:93, Reggio Emilia - Ludwigsburg 69:68, Brindisi - Gran Canaria 71:88, Charleroi - Venezia 86:83 (Tonut 6, Ruzzier 5). **Pokal Fiba**: Varese - Sodertalje 76:61, Kapfenberg - Cantu 95:91, Tajfun - Aarhus 60:79, Leiden - Krka 78:86, Zlatorog - Chalonu 88:87. **Liga Telemach**: Lastovka - Portorož 74:79.

Z JUŽNE POLOBLE - Jasna Tuta na jadralnem SP

Kje je jadro SLO 573?

»Nisem bila nepristranska« - »Moje jadranje se meri v tednih, njegovo v desetinkah sekunde«

Potovanje po Južnem Pacifiku me je pred kratkim privedlo do Nove Zelandije. Naključje je tudi naneslo, da se je prav takrat Auckland pripravljal na svetovno prvenstvo v jadralnem razredu Finn. Ker v tem razredu nastopa tudi Izolan Vasilij Žbogar, sem sklenila, da se pridružim prostovoljcem jadralnega kluba v Takapuni. Vsaki regati namreč najlepše sledimo, če smo na morju. Istočasno sem si s sodelovanjem pri organizaciji tako pomembnega športnega dogodka nabrala zelo dragocene izkušnje.

V jadralnem klubu so me bili zelo veseli in me zelo lepo sprejeli medse.

Prve tri dni sem skrbela za varnost jadralcev na morju. Najboljši jadralci so sicer že znali poskrbeti zase, a med tekmovalci je bila tudi peščica starejših domačinov (70+), ki so v močnejšem vetru imeli težave. Nabralo se je sicer nekaj poškodb, a k sreči nobena ni bila huda.

Z gumenjakom sem se tiste dni prosto premikala naokrog in tako imela odličen razgled na dogajanje. Pri štartih, obratih okrog oznak in na cilju sem tako rekoč sedela v prvi vrsti.

Seveda nisem bila nepristranska. Vedno me je skrbelo predvsem to, kje je jadro SLO 573.

Žbogar je ves teden dobro jadral in se po desetih regatah uvrstil med najboljših deset, ki so se zadnji dan kosali v regati za medalje.

V nedeljo vreme ni bilo najbolj obetavno. Na morje smo šli malo čez deveto uro, zaradi brezvetrja pa smo lahko samo nemočno čakali. Regata za medalje se je tako začela, ko je končno zapihala lahka sapica - šele ob treh popoldne!

Za to pomembno regato me je vodja postavila na odgovorno mesto: na ciljni črti sem zapisovala rezultate. Zaradi tega nisem mogla slediti vsemu dogajanju, saj sem s cilja lahko videla samo drugo, »spodnjo« bojo.

Jadralci so po štartu izginili proti severu in se spet pojavili deset minut kasneje.

V tem času sem s svojim navdušenjem spreobrnila vse sodelavce na čolnu, da so tudi oni začeli navijati za Slovenijo. Vsi smo skakali od veselja, ko smo videli, da je Vasilij prvi zavil okrog druge boje!

Do konca pa je bila pot še dolga, Vasilij je v nadaljevanju izgubil prednost, čeprav je dobro jadral. A tudi ostali so bili odlični. Vsaka najmanjša napaka je tekmovalce drago stala.

Ko se je skupina zagrizenih jadralcev začela približevati in je postalo najbolj napeto, sem morala »odlepiti« oči od regatnega polja in se osredotočiti na zapisovanje rezultatov.

Jasna Tuta in Vasilij Žbogar

Najprej sem mislila, da bo to zelo enostavno, češ: »Saj jih je samo deset ...«

Kje pa!

Devet izmed desetih jadrnic je prijadralo čez ciljno črto v nekaj sekundah, od tega jih je bilo sedem tako na kupu, da smo razlike merili v desetinkah sekunde.

Skratka, celodnevnemu dolgočasenju je sledilo deset sekund popolne panike. A nekako nam je le uspelo. Preostalo nam je le še to, da se vrnemo na obalo in zaploskamo najboljšim.

Ko sem od daleč opazovala, kako je Vasilij jadral z nožem med zobmi, sem se zamislila. Razmišljala sem o tem, da se oba posvečava istemu športu, a da kljub temu nimava čisto nič skupnega. Moje jadranje se meri v tednih, njegovo v desetinkah sekunde.

Nekaj dni pred tem me je vprašal, kako je to, živeti na morju. Kakšno vprašanje! Sploh nisem vedela, kje bi začela. Moje življenje se težko razloži v nekaj besedah. Prav tako pa se meni niti približno ne sanja, kako izgleda njegov vsakdan. Ne vem, ali lahko iz tega povlečem kakšno modrost. Mogoče le to, da pravzaprav ni pomembno, zakaj in kako gremo na morje. Glavno je, da nas to osrečuje.

Jasna Tuta

Na startni črti na regatnem polju v zalivu Takapuna

JASNA TUTA

NOGOMET - Triestina v D-ligi

Pred stečajnim postopkom

Trije sodniki bodo o usodi tržaškega nogometnega kluba odločali v sredo, 9. decembra

Stečajni postopek je pred vrati. Včeraj je v jutranjih urah padla prva odločitev o bodočnosti Triestine. Sodnik Riccardo Merluzzi ni potreboval dodatnega časa za presojo celotne dodatne dokumentacije in brez večjih pomislekov zavrnil zahtevo sedanjega predsednika kluba Marca Pontrellija. Slednji je zaprosil za dodatnih šestdeset dni podaljšanja sedanjega konkordatnega stanja. V teh dveh mesecih je Pontrelli želel dobiti podjetnika, ki bi bil pripravljen prevzeti klub. Za mnoge pa je bila to le poteza, ki bi mu omogočila krajše podaljšanje umiranja na obroke, stanja v katerem je klub že več časa. Bodočnost društva Unione Triestina 2012 - kot je razvidno iz samega imena je nova Triestina nastala pred tremi leti - visi torej na nitki. Nitka bi se lahko pretrgala že 9. decembra, datum ko bodo na sodišču obravnavali stečaj kluba. Do tedaj seveda lahko predsednik Pontrelli klub tudi proda novim gospodarjem, ki so pripravljeni izplačati razne dolgove (po zadnjih ocenah se je nabralo okrog 600 do 700 tisoč evrov dolga), kar bi seveda klub rešilo pred novim propadom. Verjetnost, da bi do te pozitivne rešitve prišlo, pa je dokaj nizka, saj se v teh mesecih ni nihče resneje zanimal za prevzem kluba. Bolj možno je torej, da se do tistega dne ne bo nič spremenilo in se bo moralo sodišče izreči. Izhodišče pa ni le eno. Trije sodniki bi se lahko 9. decembra takoj odločili za nadaljevanje stečajnega postopka, a bi lahko tudi znova zaupali sedanjemu lastniku in mu podaljšali rok iskanja novih možnih kupcev. Obenem bi lahko klub zaupali stečajnemu upravitelju, kot se je na primer že zgodilo leta 2011 tudi s samo Triestino, ko klub vodil do konca sezone stečajni upravitelj Maurizio Consoli. V skrajnem primeru (možnosti so sicer majhne) bi se lahko sodniki odločili tudi za takojšnji stečajni postopek, zaradi katerega bi lahko Triestina predčasno končala sezono prihodnji teden.

O Triestinini usodi bodo torej odločali sodniki. (I.F.)

POGOVOR Z NAČELNIKI ZSŠDI (3) - Sabina Slavec (deželna smučarska komisija)

Slovenščina, šole, učitelji

V prejšnji tednih smo na športnih straneh našega dnevnika intervjuvali načelnico tržaške odbojkarske komisije ZSŠDI Danielo Ciocchi in načelnika košarkarske komisije Andreja Vremca. Tokrat so na vrsti smučarji z načelnico Sabino Slavec, ki je zamenjala Mateja Štolfo.

Sabina Slavec je na smučeh že od šestega leta starosti. *»Začela sem pri tržaškem slovenskem planinskem društvu SPDT,«* se spominja Slavčeva.

SPDT je opustil smučarsko tekmovalno dejavnost.

Eden izmed ciljev, ki sem si jih postavila v svojem dveletnem mandatu je, da bi znova približala SPDT alpskemu smučanju. V osnovnih in nižjih srednji šolah v tržaškem mestnem središču je veliko otrok, ki bi se lahko približali temu športu prav s pomočjo SPDT.

Kaj pa drugi načrti?

Nadaljevali bomo s štiriletnim projektom skupnih združenih ekip vseh naših smučarskih klubov (Brdina, Devin, Mladina in SPDG) v kategoriji dečkov/naraščajnikov (za slednje bo drugo leto projekta), medtem ko smo v kategoriji baby/miški šele začeli z novim sodelovanjem. Letos smo se odločili, da bomo angažirali mladince in jim nudili priložnost, da obiskujejo tečaj za smučarske učitelje prve stopnje. To zato, da pridobimo nove učiteljske kadre. Tečaj obiskuje devet naših smučarjev in vodi jih demonstrator Vid Baruca, ki je prejšnji teden predaval na Opčinah na izobraževalnem večeru, ki ga je organiziralo združenje smučarskih učiteljev OOZUS.

Kako bi ocenili odnose med zamejskimi smučarskimi klubi?

Dobri, čeprav bi lahko bili še boljši. Predvsem pogrešam še več medsebojnega pogovora in komunikacije.

Katera je prava pot za zamejsko smučarsko gibanje: poudarek na tekmovalnosti ali rekreacija?

Če želimo uspešno kadrovati, moramo gojiti tekmovalnost. Samo solidni smučarji lahko postanejo tudi dobri učitelji. Za učitelja tretje stopnje, ki je najvišja, je potreben tudi mednarodni 'euro test'. Z opravljeno tretjo stopnjo lahko smučarski učitelj uči sam na progi. Poleg tega je nujno treba razvijati tudi rekreacijsko dejavnost, saj je to baza, iz katere nato črpaš nove tekmovalce oziroma odbornike.

Ali se sploh splača toliko investirati v smučarsko dejavnost glede na to, da smo precej oddaljeni od smučarskih prog?

Težko vprašanje. Upoštevati moramo tudi, da je to precej drag šport. Ampak če se odloči in starši odločijo za to, jih moramo podpirati in jim nuditi čim boljše pogoje.

V zadnjih sezonah je nekaj smučarjev zamenjalo klube in nastopajo v dresih italijanskih društev.

Osip je bil velik. V tem pa je paradoks, saj jim nudimo mi boljše pogoje in tudi smo cenejši. Vprašati se moramo, zakaj je prišlo do tega.

Zamejsko smučarsko prvenstvo bo prihodnje leto 5. marca v kraju Forni di Sopra

ARHIV

Kako pa je s smučarskimi tečaji? Ali letošnja sezona obeta dober odziv?

Letos naj bi bil trend bolj pozitiven od lanskega, čeprav je še prezgodaj, da bi potegnili črto, saj se bodo začeli šele januarja. Veliko tečajnikov se nam bo pridružilo zadnji trenutek. Letos se je recimo Brdina odločila, da bo smučarske tečaje organizirala skupaj z goriškim društvom SPDG. Nekaj bi dodala.

Prosim.

Omenila bi projekt naših učiteljev smučanja OOZUS Smučaj z nami, skupaj zmoremo. Pobudniki so že bili prejšnji teden na goriških osnovnih šolah. Obiskali pa bodo tudi druge šole na Tržaškem in Goriškem. Učenkam in učencem na simpatičen način predstavijo alpsko smučanje s pomočjo igric, zgibank in videoposnetkov. Med drugim v videu sodelujeta trener Tine Maze Andrea Massi in novogoriška smučarka Ana Bucik, ki nastopa v svetovnem pokalu. Obenem podčrtujejo, da so vsi naši tečaji v slovenskem jeziku. S tem otroci utrjujejo slovenski jezik in se učijo novih smučarskih izrazov v maternem jeziku. Ne samo v šoli, ampak tudi na smučiščih.

Ali slovenske šole na Tržaškem in Goriškem, ko načrtujejo bele tedne, angažirajo slovenske smučarske učitelje?

To vprašanje me precej žuli. Ni vedno tako. Ko se nekatere naše šole odločajo za zimovanja v italijanskih smučarskih središčih, večkrat ne angažirajo slovenski smučarskih učiteljev. Pravijo, da ni denarja. Strinjam se, da ga ni, ampak za enako vsoto bi naši učenci imeli dvakrat več ur vadbe na smučišču. Zvečer pa bi lahko naši učitelji še predavali o tehniki, opremi in vse kar spada zraven.

Smučarska sezona se je medtem že začela ...

Naša absolutno najboljša smučarka vseh časov Katrin Don (SK Brdina) že uspešno nastopa na mednarodnih FIS tekmovanjih z deželno ekipo. Katrin se trudi, veliko trenira in je tudi uspešna v dijakinja liceja Slomšek. 10. decembra, prihodnji teden, bomo v dvorani ZKB na Opčinah predstavili smučarske tekmovalne ekipe. 14. decembra pa bomo v tržaškem knjižnem središču TKS predstavili četrto izvedbo Primorskega pokala (začel se bo s tekmo Brdine 24. januarja) in dejavnosti po posameznih klubih. Za Primorski pokal je letos odgovoren pri nas Dario Štolfa.

Jan Grgič

Tudi pri SK Brdina

Sabina Slavec (letnik 1965) je doma iz Boršta, stanuje pa pri Domju. Zaposlena je v društveni prodajalni na Opčinah. Alpsko smučanje je bil Sabinin prvi šport. Prvič se je med količki spuščala s tržaškim društvom SPDT. Nato je igrala tudi odbojko pri dolinskem Bregu. Zdaj pa je kot odbornica pomaga tudi pri openskem društvu SK Brdina.

Popravek

V včerajšnjem članku o košarkarskem derbiju med ekipama under 20 Jadrana in Brega smo napačno napisali, »da so odnosi med vodstvoma društev zamrznjeni«. Čeprav vodstvi dolinskega Brega in združene ekipe Jadrana nista stopili na skupno pot med mladinci under 20, še vedno sodelujeta v sklopu projekta Jadran z ekipama under 16 in under 18, ki v letošnji sezoni nastopata z imenom Breg Jadran Mediachem. Za napako se opravičujemo. (mar)

ODBOJKA - U17

»Prvenstvo je izjemno dolgo«

V deželnem moškem prvenstvu under 17, ki se je začelo že oktobra, je na prvem mestu, ki si ga deli s Prato in Cosellijem, edini naš predstavnik Olympia.

Pri društvu imajo za cilj, tako kot prejšnja leta, uvrstitev v »final four« prvenstva, se pravi igranje finalnih tekem z najboljšimi ekipami. *»Vseh nasprotnikov sicer še ne poznamo in prvenstvo je zelo dolgo, saj nas čaka še 26 uradnih tekem, kar je zelo veliko za mladinsko moško prvenstvo,«* trdi trener **Lucio Battisti**. Na splošno bo to prvenstvo za igralce Olympie zelo zahtevno, predvsem iz časovnega vidika, saj člani te ekipe nastopajo tudi v prvenstvu under 19. Trije med njimi pa so še stalni člani članske ekipe, ki nastopa v D-ligi, ostali pa priskočijo na pomoč po potrebi. *»Cilj društva v članskem prvenstvu je tudi nuditi mladincem čim več igralskih izkušenj na zahtevnejšem nivoju. Mladinska prvenstva so včasih premalo zahtevna,«* je še dodal trener Battisti.

Živ dokaz o nezahtevnosti mladinskega prvenstva je nedeljska tekma proti ekipi iz Martignacca, ki so jo igralci Olympije premagali brez težav. Olympia je zelo malo grešila, nasprotniki pa so delali celo vrsto napak, tako da so bili gostje stalno v prednosti, gostitelji pa niso niti v enem setu dosegli 10 točk. (stc)

Martignacco - Olympia 0:3 (7:25, 6:25, 9:25)

Olympia: Michele Bensa, Simon Cotič, Alexander Faganel, Kevin Korbi, Luca Pellis (vsi 1999), Stefano Cavallaro, Gregor Devetak, Nikolaj Hlede, Mitja Pahor, Ismael Princi (vsi 2000), Peter Persoglia (2001). Trener: Lucio Battisti, pomožni trener: Walter Princi.

Vrstni red: Olympia, Prata in Coseli 15, Futura, Gemona in Villains 12, Stella Volley 9, Travesio in Win Volley 6, Martignacco 5, Volley Club 1, Rojalese in Fincantieri 0.

Obvestila

SK DEVIN organizira tečaje smučanja in deskanja ob sobotah in nedeljah v kraju Forni di Sopra od 9. oz.10. januarja 2016 dalje. Možen je avtobusni prevoz z odhodom iz Nabrežine in najem smučarske opreme. Za informacije in vpisovanja: info@skdevin.it, ali pa na tel. št. 3358180449, 0402032151 in 3358416657.

ŠD MLADINA organizira 5 celodnevnih tečajev smučanja za otroke v mesecu januarju in februarju 2016, s pričetkom v soboto, 9. januarja. Za informacije in vpisovanje info@mladina.it ali tel. št. 3470473606.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije in vpis na tel. št. 3405814566 (Valentina).

PLANINSKI SVET

Izlet v neznano

Tržaške planince, namenjene na izlet s prikritim ciljem, ki ga organizira SPDT v nedeljo, 6. decembra, bo avtobus čakal na Oberdankovem trgu ob 8.30. Po vkrcanju se bodo izletniki peljali do Bazovice, kjer se jim bo, pri Kalu ob 8.45, pridružilo še nekaj pohodnikov. In spet bo avtobus odpeljal; a v katero smer? To uganko bomo reševali med potjo. Vsekakor pohodnike čaka lagoden, zanimiv pohod in prijetno druženje.

Pohod planinske skupine »Drugače mladi«

Po daljšem premoru planinska skupina SPD Trst »drugače mladi« prisrčno vabi na pohod po Miljskih hribih, tokrat izjemoma v četrtek, 10. decembra. Vodila ga bo Maruška Lenarčič. Hoje bo za 3-4 ure.

Zbor udeležencev bo ob 10. uri v Boljuncu, v društvenih prostorih. Zbrani se bodo skupaj popeljali do izhodišča na Debelem rtiču, od koder bo lahka krožna pot vodila po zanimivih, manj znanih krajih z lepimi razgledi. Dogovorili se bodo tudi za nadaljnje aktivnosti. Za informacije je na razpolago tel.: 040775312 odgovarja Paolo Raseni.

Brati gore

Vsako leto 11. decembra obeležujemo svetovni dan gora. Ob tej priložnosti nastajajo različni dogodki in pobude vezane na gorski svet. Letošnja osrednja tema je posvečena planinski literaturi in nosi naslov Brati gore. Osnovna ideja projekta predvideva, da se ob svetovnem dnevu gora, ustvarjajo različni dogodki, na katerih se bere in predstavlja literatura nastala v Alpskem prostoru. Dogodki, ki bodo nastali v okviru pobude, bodo potekali istočasno na različnih lokacijah v vseh osmih alpskih državah, podpisnicah Alpske konvencije (Sloveniji, Italiji, Avstriji, Franciji, Liechtensteinu, Nemčiji, Monaku in v Švici). Pobudniki teme in društva, ki pristopajo k pobudi, želijo tako poudariti pomen kulture za življenje in za ohranjanje tradicij v Alpah, istočasno želijo prispevati k promociji branja.

Slovensko planinsko društvo Trst pripravlja v sodelovanju z Narodno in študijsko knjižnico poseben bralni dogodek. Avtorji in recitatorji bodo prebirali izbrane odlomke iz bogate planinske literature domačih avtorjev dr. Rafka Dolharja, Dušana Jelinčiča, Matjaža Klemšeta, Bojana Pavletiča in Igorja Škamperleta, dela bo povezoval Evgen Ban. V knjižnici bo na ogled tudi priložnostna razstava domače planinske literature.

Prisrčno vabljeni na dogodek, ki bo v petek, 11. decembra 2015, v čitalnici Narodne in študijske knjižnice, Ul. Sv. Frančiška 20, z začetkom ob 17.00 uri.

ODBOJKA - V Štandrežu derbi D-lige

Val vs Olympia: spopad za sam vrh

V goriških in tudi širših odbojkarskih krogih vlada precejšnje pričakovanje za današnji derbi moške D-lige, ki se bo začel ob 20.30 v telovadnici v Štandrežu. Srečala se bosta doslej vodilni moštvi prvenstva: mlada in talentirana Olympia ter okrepljeni Val, ki je lani napredoval iz 1. moške divizije.

Po petih krogih sta ekipi še nepremagani. Val je izgubil le tri sete, Olympia pa nobenega. Na četrtem mestu je tudi sovodenjska Soča. Val in Soča sta v začetku prvenstva zelo previdno razmišljala o obstanku, Olympia pa ni skrivala ambicij po prvem mestu. »*Trenirali smo malo bolj specifično za ta derbi, žal pa so med tednom nekateri izpustili treninge zaradi zdravstvenih in službenih obveznosti. Mislim, da bo potek srečanja odvisen od našega pristopa v prvem setu. Ni pomembno, kdo je na nasprotni strani. Če se bomo tega držali, lahko odnesemo najmanj točko,*« je dejal trener Vala **David Corva**.

Kolega na klopi Olympie **Lucio Battisti** pa takole: »*Pričakujemo dobro tekmo. Vsi smo nared, izjema je Manuel Manfreda, ki ga pesti poškodba kolena. Igrali bomo sproščeno, saj nimamo kaj zgubiti. Seveda lahko pridejo v poštev določene emocije in občutki, ki so za tako srečanje tudi sprejemljivi.*« (mar)

David Corva (Val) BUMBACA

Lucio Battisti (Olympia) BUMBACA

JADRANJE - Miklavževa regata v Portorožu

1. Sterni (TPK Sirena), 2. Sinigoi (JK Čupa)

Jadralec TPK Sirena Tinej Sterni je zmagovalec letošnje mednarodne Miklavževe regate v organizaciji ŠD Piran, ki se je pretekli konec tedna odvijala v Portorožu. Sterni je zmagal v konkurenci 140 jadralcev iz Slovenije, Italije, Avstrije in Madžarske. Za jadralcem TPK Sirena se je uvrstila jadralka Čupe Giorgia Sinigoi. Na dvodnevni regati so organizatorji speljali le dva sobotna plova, na katerih je bil v srednje vetrovnih razmerah Sterni 1. in 2. Na 15. mestu se je uvrstil Jan Pernarčič JK Čupa, za njim na 16. mestu Elena Lo Cascio (5. med dekleti).

Solidno uvrstitev je dosegel tudi kadet TPK Sirene Luca Centazzo na 29. mestu. Ostale uvrstitve jadralcev TPK Sirena in JK Čupa: 30. Marko Sancin (JK Čupa), 39. Stephan Njemcevic (JK Čupa), 45. Jan Zuppin (JK Čupa), 48. mesto Alessandro Mangione (TPK Sirena), 60. mesto Francesco Allegretti (TPK Sirena), 63. Ivan Visintin (2. med kadeti 2006) (JK Čupa), 72. Iztok Kalc (JK Čupa), 89. Mija Skerlavaj (JK Čupa), 90. mesto Saša Pahor (TPK Sirena), 93. mesto Aurora Ambrož (TPK Sirena), 101. Noah Barbiero (JK Čupa), 104. mesto Piernicolò Da Broi (TPK Sirena), 106. Dario Filipovic (JK Čupa), 110. mesto Rok Golemac, 127. Axel Smotlak in 130. Giuseppe Montesano (vsi JK Čupa).

Za nekatere jadralce razreda optimist je bila to zadnja sezonske regata, ostali pa bodo že ta konec tedna nastopili na mednarodni regati Sv. Nikolaja v Pulju na Hrvaškem, kjer pričakujejo udeležbo 350 jadralcev iz cele Evrope.

NAJDI NAS NA FACEBOOKU
primorski_sport

NAMIZNI TENIS

Kras v moški C1-ligi bližji dnu lestvice

Dober odpor proti prvouvrščenemu ni zadoščal krasovim C1-ligašem za nov par točk v zahtevnem prvenstvu. Kras je v gosteh v Veroni izgubil s 5:3 proti San Pancraziu in se na tak način vrnil v nevaren spodnji del lestvice D skupine. Martina Milič, Dušan Michalka in Alessandro Flego so prispevali vsak po eno točko. Nasprotniki razpolagajo s tehnično podkovanim igralcem francoskega rodu Pierreom Barthomeufom, ki je brez izgubljenega niza osvojil vse tri osebne dvoboje. Veronska ekipa se je izkazala za pravega favorita za napredovanje, zgoniški sestav pa resnici na ljubo kakovostno ni pretirano oddaljen od njih. Zagotovo je krasovce oškodovala tudi nasprotnikova izbira postave pri žrebu. Čez dva tedna pa se bo fantom ponudila že nova možnost za zmago proti ekipi iz Mester, ki se lahko ponaša le s parom točk več na lestvici. Prednost domače zgoniške telovadnice pa bo še kako dobrodošla. Šesto zaporedno zmago pa so okusili D1-ligaši, ki brez zastojev meljejo nasprotnike. Tokratna žrtev zadnjeuvrščeni Cus Udine je svoje domače igrišče zapustil z visokim porazom 1:5. Edino točko je nasprotnikom prepustil krasovec Simone Giorgi. Slednji je sicer v uvodnem dvoboju strl odpor Flavia Floreanija s čistim 3:0. Po dve točki sta prispevali še Edi Bole in Claudia Micolaucich, ki pravzaprav veljata za top scorerja prvenstva, saj nista še izgubila dvoboja. Z zmago so zadihali krasovci v D2-ligi, ki so se tako delno odlepili od zadnjih mest na lestvici. Po dolgem boju so Monica Mosetti, Roberto Trampus, Corbatti Alen in Ettore Malorgio vendarle strli odpor TT Isontina s tesnim 5:4. Za najbolj koristnega igralca se je izkazal Malorgio s tremi zmagami, takoj za njim pa Mosettijeva z dvema. V skupini B je Kras odigral kar dve tekmi in obakrat premagal nasprotnike s 5:1. Mlada Luca Ceppa in Matteo Parenzan sta ob boku izkušene Sonje Milič pokazala lep napredek in prispevala svoje. TT Isontino in Gemona D2 nista bili na njihovem nivoju; Kras pa je tako utrdil prvo mesto na lestvici. Čisto nasprotno pa gre najmlajšim v D3-ligi. Erik Farinelli, Saša Paulina, Erik Giacomini in Romeo Nava so tako proti Gemoni kot z goriško Azzurro klonili s 6:0. Brez še osvojene točke samevajo na dnu lestvice. (R)

Košarka: VZS Mitja Čuk v Ljubljani

Košarkarska ekipa vzgojno-zaposlitvenega središča Mitje Čuk je prejšnji konec tedna nastopila na državnem košarkarskem turnirju Specialne olimpiade Slovenije v Ljubljani v organizaciji Centra Janeza Levca. V Ljubljani je nastopilo enajst ekip iz vse Slovenije. Moštvo VZS Sklada Mitje Čuk je na SOS nastopilo že sedmič. Naši košarkarji so nastopili v 3. kategoriji in v izredno močni konkurenci utrpeli dva visoka poraza, z igro in požrtvovalnostjo pa so povsem zadovoljili.

Izida: Janez Levec DZC - VZS M. Čuk 21:2 (Conato 2 točki), OŠ Gustava Šiliha Maribor - VZS M. Čuk 24:4 (Conato 2, Fragiacomo 2)

VZS: Conato, Jelenič, Fragiacomo, Milič, Spazzali, Schergna, CArciotti, Corbelli, trener: Sefančič, pomočnika: Radetti in Vidau.

Under 20 elite

Košarka, ponedeljek, 30. novembra 2015, slovenski derbi med Jadranom in Bregom v telovadnici na Rouni pri Briščikih
FOTODAMJ@N

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

Nad Italijo se zadržuje obširen anticiklon afriškega izvora, ki omogoča nastanek temperaturne inverzije. Ob koncu tedna bodo vzhodne Alpe oplazile vremenske motnje, ki bodo nekoliko premešale ozračje; v srednjih slojih se bo začasno nekoliko ohladilo.

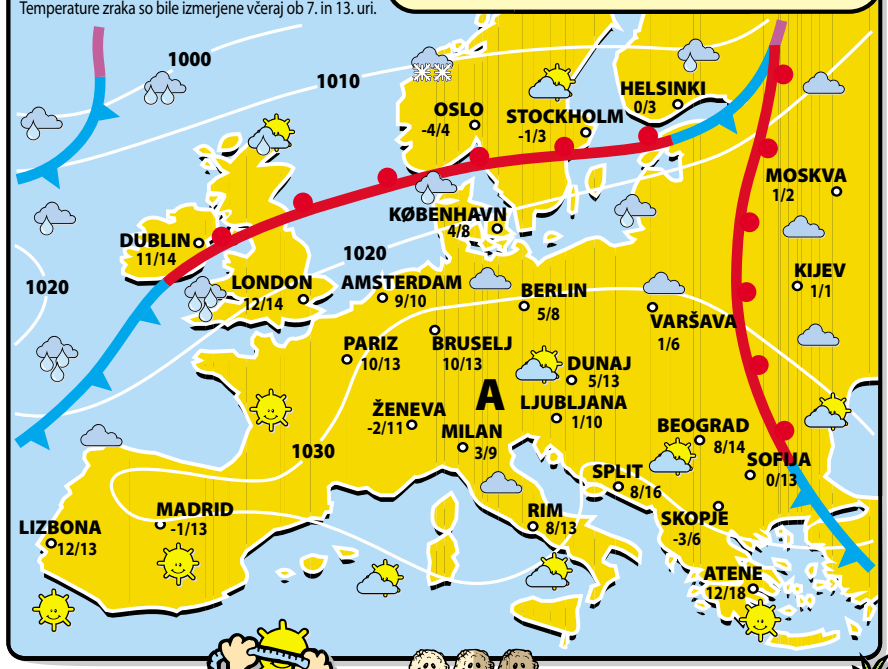

V hribih in verjetno v predgorju ter na vzpetinah vzhodnega pasu bo v glavnem prevladovalo jasno vreme. Po nižinah in v priobalnem območju bo vlažno vreme z meglicami, nizko oblačnostjo in meglo, ki se bo ponekod zadrževala večji del dneva.

Danes bo precej jasno. Dopoldne bo po nižinah ter ob morju in na Goriškem megla ali nizka oblačnost, ki se bo lahko ponekod zadržala večino dneva. Najnižje jutranje temperature bodo od -2 do 3, v alpskih dolinah do -5, ob morju okoli 5, najvišje dnevne od 9 do 13, v krajih z dolgotrajno meglo okoli 7 stopinj C.

Po nižinah in ob morju bo prevladovala nizka oblačnost, meglice in megla; možno bo tudi rahlo rosenje. V hribih pa bo sprva pretežno jasno, nato pa v popoldanskih urah bolj spremenljivo. Po dolinah se bodo pojavljale temperaturne inverzije.

Jutri bo na Primorskem in v delu Notranjske megla ali nizka oblačnost. Drugod bo precej jasno, po nižinah pa se bo dopoldne zadrževala megla ali nizka oblačnost, ponekod lahko večji del dneva. Predvsem v višjih legah bo razmeroma toplo, zapihal bo jugozahodnik.

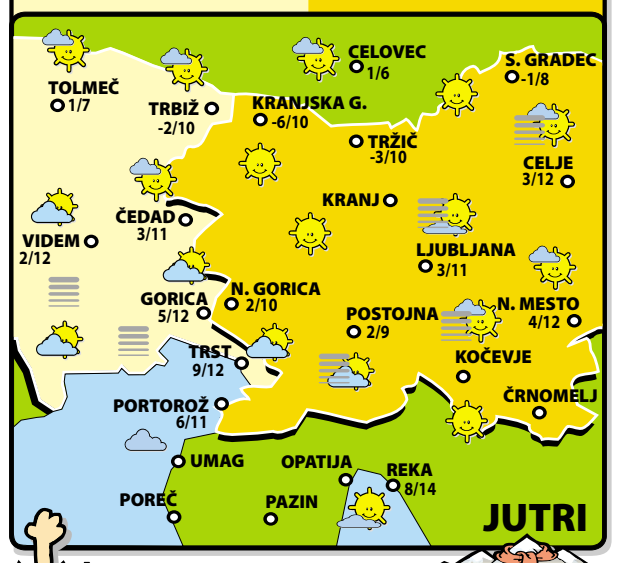

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.27 in zatone ob 16.22
Dolžina dneva 8.55

LUNINE MENE
Luna vzide ob 0.00 in zatone ob 12.34

NA DANAŠNJI DAN
1966 – Do 7. ure zjutraj je ponekod v hribovitem svetu padlo več kot 200 mm padavin v preteklih 24 urah. V Ukancu v Bohinju so namerili 269 mm, v Lepeni v Zgornjem Posočju 234 mm, v Revenovšah nad Idrijo 228 mm, na Gomancah, južno od Snežnika, 224 mm padavin.

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.03 najvišje 24 cm, ob 21.46 najnižje -23 cm.
Jutri: ob 5.09 najvišje 27 cm, ob 13.08 najnižje -10 cm, ob 17.40 najvišje -1 cm, ob 23.06 najnižje -20 cm.

MORJE
Morje je mirno, temperatura morja 13 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m 13	2000 m 5
1000 m 10	2500 m 3
1500 m 7	2864 m 0

UV indeks je ob jasnem vremenu sredi dneva 1.

Policisti v Riu najbolj kruti

RIO DE JANEIRO - Prizorišče prihodnjih olimpijskih iger 2016 v Riu de Janeiru je postreglo s še eno zanimivostjo. Njihovi policisti namreč veljajo za najbolj krute v Braziliji, saj imajo v povprečju največ smrtnih primerov v svojih intervencijah, ta je 3,5 človeka na 100.000 prebivalcev. To so podatki iz leta 2014, ki za primerjavo navajajo 2,2 mrtva človeka na 100.000 prebivalcev v Sao Paulu. Število preminulih v policijskih posredovanjih je sicer v porastu, naraslo je z 2203 na 3022 oseb.

Organizacije za varovanje človekovih pravic najbolj kritizirajo delo policistov v revnih predelih Ria - favelah.

Preden bo Harrison Ford prestar ...

LOS ANGELES - Zvezdniški režiser Steven Spielberg (1947) si želi posneti peti film o Indiani Jonesu še pred 80. rojstnim dnevom zdaj 73-letnega Harrisona Forda. Do nedavnega so bila v igri za naslovno vlogo filma druga igralska imena, med drugim ameriški igralec Robert Pattinson, znan po vlogi v vampirski sagi Somrak, in Shia LaBeouf, ki je v četrtem delu filmov o Indiani Jonesu upodobil Jonesovega sina. Prvič je arheologa iz 30. let minulega stoletja na velikem platnu upodobil leta 1981 v filmu Lov za izgubljenim zakladom.

LOS ANGELES - Ustanovitelj omrežja Zuckerberg dobil potomstvo

99 odstotkov delnic Facebooka bo šlo v dobrodelne namene

Mark Zuckerberg s soprogo Priscillo Chan in malo Maximo Chan

ANSA

LOS ANGELES - Ustanovitelj Facebooka ter njegov izvršni direktor Mark Zuckerberg in njegova soproga Priscilla Chan sta dobila naraščaj, hčerko Maximo Chan Zuckerberg. Njeno rojstvo sta proslavila s tem, da bosta 99 odstotkov delnic Facebooka darovala v dobrodelne namene.

Starša sta v dolgi, zelo osebni objavi na Facebooku, ki je največje družbeno omrežje na svetu, napovedala, da bosta v času svojega življenja skoraj vse delnice Facebooka namenila Iniciativi Chan Zuckerberg, ki bo delovala na področju izobraževanja, zdravja in izgradnji močnejših družb.

Vrednost delnic trenutno znaša 45 milijard dolarjev. Ob tem so iz Facebooka sporočili, da namerava 30-letni Zuckerberg še naprej obdržati večinski nadzor v Facebooku, zato v prihodnjih treh letih ne bo prodal več kot za milijardo delnic.

»Vemo, da je to majhen prispevek v primerjavi z vsemi viri in talenti tistih, ki že delajo na tem področjih. A želimo narediti, kar lahko, in sodelovati skupaj z ostalimi,« je zapisal Zuckerberg.

Zuckerberg in Chanova sta že doslej namenila večje vsote za dobrodelne namene. Za boj proti eboli sta darovala 25 milijonov dolarjev, 100 milijonov dolarjev sta namenila za šolski sistem v New Jerseyu.

Mark Zuckerberg je pred rojstvom hčerke napovedal, da bo imel dva meseca očetovskega dopusta. Ko je konec julija objavil vest, da je njegova soproga noseča, je tudi razkril, da je par želel potomstvo že v zadnjih letih, a je Priscila imela tri spontane prekinitve nosečnosti.

NEMČIJA - Vojni zločini ne zastarajo

Sodili bodo 95-letnemu nekdanjemu bolničarju v taborišču Auschwitz

ROSTOCK - Sodišče v nemškem mestu Rostock je v torek odločilo, da je 95-letni nekdanji bolničar v koncentracijskem taborišču Auschwitz, ki je obtožen sodelovanja v umorih 3681 ljudi, dovolj zdrav za sojenje. Hubert Z. je bil zdravniški pomočnik v taborišču od 15. avgusta do 14. septembra 1944. V tem času je v Auschwitz-Birkenau prispelo 14 vlakov s taboriščniki, med katerimi je bila tudi Ana Frank, ki je bila sicer kasneje prepeljana v taborišče Bergen-Belsen, kjer je marca 1945 umrla.

Tožilci trdijo, da se je Z. zavedal namena taborišča Birkenau in je zavedno podpiral pomore ter aktivno sodeloval v njih. Obtožili so ga sodelovanja pri «krutih in zahrbtnih umorih vsaj 3681 ljudi».

Junija je sodišče presodilo, da se Z. ne more zagovarjati na sodišču, saj trpi za demenco. Višje sodišče pa je nato objavilo, sklicujoč se na mnenje psihiatrov, da se obtoženi lahko zagovarja, če mu bodo zagotovljeni redni odmori in zdravniška pomoč. Obenem je sodišče zavrnilo oceno, da bi pritisk medijev lahko negativno vplival na obtoženca.

Med letoma 1940 in 1945 je v taborišču Auschwitz-Birkenau umrlo okoli 1,1 milijona ljudi, predvsem evropskih Judov.

Čeprav je od sojenja nacističnim zločincem v Nürnbergu prek kratkim minilo že 70 let, v Nemčiji skušajo pred sodišče pripeljati še zadnje odgovorne za zločine med drugo svetovno vojno.

Tako je bil pred nekaj meseci Oskar Groening, imenovan tudi knjigovodja iz Auschwitza, obsojen na štiri leta zapora zaradi sodelovanja v umorih 300.000 madžarskih Judov v plinskih celicah med majem in julijem 1944.

V Nemčiji kmalu na voljo kritična izdaja Hitlerjeve knjige Moj boj

BERLIN - V Nemčiji bodo prvič po drugi svetovni vojni izdali knjigo Adolfa Hitlerja Mein Kampf (Moj boj), ki pa bo opremljena z obsežnim komentarjem in 3500 opombami. Hitlerjevo avtobiografsko delo naj bi na police nemških knjigarn prišlo med 8. in 11. januarjem.

Knjiga, ki bo predstavila tudi diktatorjeve nacistične sovražne govore, bo izšla na skoraj 2000 straneh, v dveh zvezkih, zanjo pa bo treba odšteti 59 evrov. Prvi natis naj bi izšel v nakladi med 3500 in 4000 izvodi.

Že načrtovanje izdaje tega kontroverznega dela je naletelo na val ogorčenja med Judi, ki menijo, da je knjiga tako nevarna, da ne bi smela nikoli več iziti. Založniki pa menijo, da bo knjiga z obširnim komentarjem razbila mit, ki se je spletel o delu, ki ga je Hitler pisal v zaporu leta 1924.

Bavarske oblasti so vse doslej prepovedovale izdajo Hitlerjevega dela iz spoštovanja do žrtev nacističnega nasilja in z namenom preprečevanja razpihovanje sovraštva. S 1. januarjem 2016 pa bodo avtorske pravice po 70 letih prenehale.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika **20.00** Tv Kocka **20.30** Deželni Tv Dnevnik **20.50** Lynx, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Nad.: È arrivata la felicità **23.30** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.20** Nad.: Il tocco di un angelo **8.05** Nad.: Le sorelle McLeod **9.30** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 23.50 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Senza traccia **18.00** Šport **18.50** Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.15** Virus – Il contagio delle idee **0.05** Obiettivo Pianeta

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: La casa nella prateria **15.55** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole

21.05 Film: Rocky V (dram., '90, i. S. Stallone) 23.00 Gazebo

RAI4

13.05 Switched at Birth **13.55** Sabrina, vita da strega **14.45** Stargate Atlantis **15.30** Andromeda **16.15** Star Trek: Enterprise **17.05** Novice **17.10** Xena **17.55** Star Crossed **18.40** Doctor Who **19.35** Supernatural **20.20** Ghost Whisperer **21.10** Teen Wolf **22.45** Film: Black Death (horor)

RAI5

14.25 La Terra vista dal cielo **15.15** Wild Medioriente **16.15** Come si guarda un'opera d'arte **16.40** 19.35 I buongustai dell'arte **17.40** Ubiq – Sconfinare **18.05** Novice **18.10** 20.40 Passepartout **18.45** This is Opera **21.15** Petruška: Anni di galera **21.50** Lezione Chailly **22.25** Aspettando Giovanna d'Arco **23.15** Lo stato dell'arte **23.50** Ghiaccio bollente **23.55** Fleetwood Mac

RAI MOVIE

14.10 Film: Misery non deve morire (triler) **16.00** Film: In questo mondo libero... (dram.) **17.40** Novice **17.45** Film: Pane, amore e fantasia (kom., '53) **19.25** Film: Il signor Robinson, mostruosa storia d'amore e d'avventure (kom., It., '76, i. P. Villaggio)

21.15 Film: Il lato positivo (dram., '12, i. B. Cooper, J. Lawrence, R. De Niro) 23.25 Film: Wolf Creek (horor)

RAI PREMIUM

11.20 Nad.: Un posto al sole **12.20** Nad.: Linda e il brigadiere **13.05** Nad.: Paura di amare **14.00** Serija: Last Cop – L'ultimo sbirro **14.50** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.55** Serija: Impazienti **15.10** Serija: Un medico in famiglia **17.00** Nad.: Valeria **17.45** 0.35 Novice **17.50** Nad.: Legami **18.35** Nad.: La signora in rosa **19.25** Nad.: Terra Nostra **20.15** Nad.: Il commissario Manara **21.10** La Bella Otero **22.55** Film: Il gioco dell'inganno (krim.)

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.10** Nad.: Bandolera **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.35** Film: Merletto di mezzanotte (triler, '60, r. D. Miller) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Film: Una donna in fuga (dram.) **23.10** Film: A ruota libera (kom., It., '00, i. V. Salemme)

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.00** Grande Fratello – Day Time **16.10** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invadenza **21.10** Grande Fratello

ITALIA1

6.40 Risanke **8.14** Serija: Hart of Dixie **10.10** Serija: Royal Pains **12.05** Cotto e mangiato – Il menù del giorno **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Šport **13.45** Grande Fratello **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.30** Nan.: Futurama **14.55** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nan.: 2 Broke Girls **15.55** Nan.: E alla fine arriva mamma! **16.45** Nan.: La vita secondo Jim **17.40** Nan.: Mike & Molly **18.05** Nan.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. – Scena del crimine **21.10** Film: Next (zf, '07, i. N. Cage, J. Biel) **23.10** Film: Never Back Down – Mai arrendersi (akc., '08, i. S. Faris)

IRIS

12.55 Film: I quattro dell'apocalisse (vestern, '75) **15.00** Film: Blues metropolitano (kom., It., '85) **17.10** Film: Il trionfo dell'amore (kom., '01, i. M. Sorvino) **19.20** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **21.00** Film: Tutto può succedere (kom., '03, i. J. Nicholson, D. Keaton) **23.30** Adesso cinema!

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagadà **16.20** Serija: Benjamin Lebel – Delitti D.O.C. **18.20** Serija: L'ispettore Barnaby **20.35** 0.15 Otto e mezzo **21.10** Piazzapulita

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **6.30** 11.20, 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** 15.20 I menù di Benedetta **13.30** 21.10 Nad.: Grey's Anatomy **16.15** The Dr. Oz Show **18.55** Dnevnik

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **12.30** Rotocalco Adnkronos **12.40** Le ricette di Giorgia **13.00** Dodici minuti con Cristina **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** Migrazioni: muri o ponti? **18.00** 23.30 Trieste in diretta **19.20** Occhio alla spesa... **20.00** Qua la zampa **20.05** Happy Hour **21.00** Ring

LAEFFE

11.30 13.25, 20.00 Il cuoco vagabondo **12.30** Bourdain: Cucine segrete **14.30** 18.40 Il re dello street food **15.30** David Rocco: Dolce vita **16.35** Jamie: Menù in 15 minuti **19.50** Novice **21.05** Film: Closer (dram., '04, i. N. Portman, J. Law) **23.10** Film: Le avventure galanti del giovane Molière (kom.)

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** 15.15 MasterChef Nuova Zelanda **16.15** Fratelli in affari **17.15** Buying & Selling **18.15** Love It or List It – Prendere o lasciare **19.15** Affari in grande **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: Valérie – Diario di una ninfomane (dram.) **23.00** Film: D'amore si muore (dram.)

DMAX

12.30 18.35 Affare fatto! **13.20** Storage Wars Canada **14.10** Cacciatori di tesori **15.05** Nudi e crudi **15.55** Turtleman **16.50** 20.20 Affari a quattro ruote **17.45** Come è fatto **19.30** 23.45 Incidenti di percorso **22.00** Auto da rockstar **22.55** L'impero dei rottami

SLOVENIJA1

6.05 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20 Kviz: Vem! **11.50** Turbulenca **12.15** Nan.: Peta hiša na levi **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Dok. odd.: Zdrahe v zraku – Nizkocenovne letalske družbe **14.20** Slovenci v Italiji **15.10** Pod drobnogledom **15.55** 18.05 Risanke in otroške serije **16.25** 0.35 Profil **17.30** Ugriznimo znanost **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tarča **20.55** Globus **21.25** Prava ideja! **22.00** Odmevi **23.05** Osmi dan **23.40** Svet in svet

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** Risanke in otroške odd. **8.10** Zgodbe iz školjke **9.10** Točka **9.55** Z vrta na mizo **10.35** Slovenski magazin **11.00** Halo TV **12.00** Dobro jutro **15.10** Čas za Manco Košir **16.00** Kino Fokus **16.10** Slovenci po svetu **16.40** Čarokuhinja pri atu **17.10** Biatlon: SP, posamična tekma (ž), prenos

17.55 Odbojka: liga prvakov, ACH Volley – Gdansk, prenos 20.30 Plavanje: EP v kratkih bazenih, pon. **21.15** Športni izziv **22.00** Avtomobilnost **22.35** Film: Gandhijevo zorenje (dram., '96)

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** 23.55 Čezmenja Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.40** 19.45 Avtomobilizem **15.00** Lynx magazin **15.30** Najlepše besede **16.00** Ciak Junior **16.25** Dok. odd.: K2 **17.00** Alpe Jadran **17.25** Webolution **18.00** 22.50 Izostritev **18.35** 23.50 Vreme **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** TG dogodki **20.00** City Folk **20.30** Odbojka: Liga prvakov, ACH Volley – Gdansk **22.15** Dok.: Kitzbühel Alpine Rally 2015 **23.20** Na obisku

POP TV

7.00 Risane in otroške serije **7.50** 9.40, 10.50, 12.05 Tv prodaja **8.10** 17.20 Nad.: Odpuščanje ljubezni **9.55** Sanjski moški **11.05** Nad.: Grehi preteklosti **12.20** 20.00 Gostilna išče šefa **13.50** 21.30 Nad.: Usodno vino **14.55** Nad.: Plamen v očeh **16.00** Serija: Kar bo, pa bo **17.00** 18.55, 23.30 Novice in vreme **22.30** Epilog

KANAL A

7.00 18.00 Svet **7.55** Risanke in otroške oddaje **9.20** 12.50 Serija: Odbita rodbina **9.45** 13.50 Nad.: Opravljivka **10.35** 11.45, 13.20 Tv prodaja **10.50** Nan.: Naša mala klinika **12.00** Pazi, kamera! **14.40** Film: Soba za dva (dram.) **16.35** Nan.: Mrhi za šankom **17.05** Nan.: Lepo je biti sosed **18.55** Serija: Kar bo, pa bo **20.00** Film: Telefonska govorilnica (triler, '02, i. C. Farrell) **21.35** Film: Dvigni (akc., '13, r. M. Bay, i. D. Johnson)

PLANET TV

12.00 Tv prodaja **12.30** Nad.: Sulejman Veličastni **13.35** Nan.: Talenti v belem **14.35** 23.10 Nan.: Škorpijon **15.35** 21.25 Kmetija: Nov začetek **16.50** 20.00 Nad.: Ena žlahtna štorija **17.50** Nad.: Esperanza **19.00** 21.05 Danes **19.25** Planet Debate **19.50** Vreme in šport **22.35** Ta teden z Juretom Godlerjem

VREDNO OGLEDA

IRIS **Četrtek, 3. decembra**
Iris, ob 21. uri

Tutto può succedere

ZDA 2003
Režija: *Nancy Meyers*
Igrajo: *Jack Nicholson, Diane Keaton in Keanu Reeves*

Že priletna, a še vedno prikupna pisateljica Erica, mora na lepem skrbeti za starega ženskarja, ki je pred tem uspel očarati tudi njeno dvajsetletno hčerko. Harryija, tako je osivelemu playboyu ime, je namreč doletela srčna kap ravno ko je bil v družbi pisateljičine hčerke in tudi zato se je mati odločila, da bo lahko okreval kar na njihovem domu. Situacija pa se spremeni, ko se Harry postopoma zaljubi v Marino mamo Erico. Meyersina komedija ni ciljala na to, da bi se zapisala v anale kot eden najboljših filmov: prisotnost protagonistov Jacka Nicholsona in Diane Keaton pa prav gotovo zagotavlja delu posebno moč.

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro, pravljica, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Markom Sancinom; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena: Glasbeni magazin; 11.00 Studio D; 11.15 Čarobni srednji vek (pripravlja Matejka Grgič); 12.15 Slovenska Talija v Italiji; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene;14.40, 17.10 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Arto Paasilinna: Zajčje leto – 9. nad., sledi Music box; 18.00 Kulturne diagonale: Film, kamera, ekran, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)
5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Dobra zgodba; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.15 Pregled prireditev; 10.00 RK svetuje; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Ob enajstih!; 11.45 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Poslovne informacije; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 16.30 Planinski vodnik; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Mladi primorski talenti; 20.30 Glasbeni abonma; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Od glave do rapa; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 14.45 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprima classifica; 11.00 Punto e a capo/Cultura e società; 12.30, 15.30 Dogodki dneva; 13.00, 14.35, 18.00, 18.35, 21.00, 22.00 Glasba; 13.35 Ora musica; 14.00 Playlist; 15.00 Souvenir d'Italy; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 20.00 Cultura e società; 20.30 Punto e a capo; 0.00 Nottetempo.

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRST A

V Studiu D od 11.ure dalje bodo v rubriki Čarobni srednji vek orisani vojaški podvigi, ki so zaznamovali to obdobje, predvsem pa križarske vojne. Ob današnjem 3. decembru, dnevu, ko se spominjamo rojstva dr. Franceta Prešerna, kulturne ustanove v Sloveniji brezplačno odprejo svoja vrata. Dobitnica nagrade Auersperg Tatjana Rojc in prejemnik priznanja Klas Aleš Hoban sta gosta oddaje Z goriške scene ob 14.10, v kateri bo prostora tudi za dvojezično zgibanko Maks Fabiani v Gorici in okolici. V oddaji Film, kamera, ekran ob 18. uri bo režiser Ivan Gergolet, avtor uspešnega dokumentarca Ples z Marijo, zaupal občutke, ki ga spremljajo ob pričakovanju na slovesno podelitev nagrad EFA- evropskih oskarjev, ki bo potekala v Berlinu 12. decembra. Nadalje bo s scenaristom in režiserjem filma Tomažem Gorkičem tekla beseda o prvi slovenski celovečerni grozljivki, filmu Idila, letošnjem zmagovalcu na festivalu slovenskega filma, ki so ga novembra predvajali tudi v Trstu v sklopu festivala znastvenofantastičnega filma. Sledi utrinek z letošnje izvedbe Nagrade Darko Bratina - Poklon Viziji, ki jo je prejel Villi Hermann, nazadnje pa bo režiser in scenarist Jan Cvitkovič predstavil svojo zabavno komedijo Šiška Deluxe.

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: ***http//www.primorski.eu/***
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasi@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

BOSCO *Sempre*

Maxi SUPERMERCATI
- ul. Coroneo 31/1
- ul. Franca 4/2
- ul. Orlandini 1
- ul. Manna 1
- ul. Settefontane 51/1
- Trg Goldoni 10
- Largo San Tommaso 2-3

VELIKO PONUDB od 3. do 16. decembra

na OPČINAH v Largo San Tommaso 2-3

NIZKE CENE

od 3. do 12. decembra

NUTELLA FERRERO
825 gr
(€ 5,08 na kg)
€ 4,19

NIZKE CENE

Klasično ekstra deviško oljčno olje
DESANTIS
1 l
€ 3,79

Sir Mozzarella
SANTA LUCIA GALBANI
3 x 125 gr
(€ 5,84 na kg)
€ 2,19

Testenine RUMMO
razni formati
500 gr
(€ 1,38 na kg)
€ 0,69

Pandoro / Panettone Klasični / Glassuvetta
BALOCCO
750 gr.
(€ 3,32 na kg)
€ 2,49

ODPRTO

OD PONEDELJKA DO SOBOTE 8.00-20.30
NEDELJA 8.30-13.30; 16.30-20.00